

Algemeen ambtsbericht Nepal

April 2010

Directie Consulaire Zaken en Migratiebeleid
Afdeling Asiel, Hervestiging en Terugkeer
Den Haag
070 – 348 4517

	Inhoudsopgave	Pagina
1	Inleiding	4
2	Landeninformatie	5
2.1	Basisgegevens	5
2.1.1	Land en volk	5
2.1.2	Geschiedenis	8
2.1.3	Staatsinrichting	13
2.2	Politieke situatie	15
2.2.1	Ontwikkelingen	15
2.2.2	De Communist Party of Nepal - Maoist	21
2.2.3	Nepalese leger	27
2.3	Veiligheidssituatie	28
2.3.1	Gebrek aan staatsgezag	28
2.3.2	De Terai-regio en Oostelijke heuvels	30
2.3.3	Veiligheidsincidenten	32
2.4	Corruptie	36
3	Mensenrechten	37
3.1	Juridische context	37
3.1.1	Verdragen en protocollen	37
3.1.2	Nationale wetgeving	38
3.2	Toezicht	38
3.2.1	Nationaal toezicht	38
3.2.2	Internationaal toezicht	42
3.3	Naleving en schendingen	43
3.3.1	Vrijheid van meningsuiting	43
3.3.2	Vrijheid van vereniging en vergadering	46
3.3.3	Vrijheid van godsdienst en overtuiging	48
3.3.4	Bewegingsvrijheid	49
3.3.5	Rechtsgang	53
3.3.6	Arrestaties en detenties	57
3.3.7	Marteling en mishandeling	60
3.3.8	Verdwijningen	62
3.3.9	Buitengerechtelijke executies	64
3.3.10	Doodstraf	65
3.4	Positie van specifieke groepen	65
3.4.1	Vrouwen	65
3.4.2	Minderjarigen	70
3.4.3	Nationale, raciale en etnische minderheden	74
3.4.4	Seksuele minderheden	78
3.4.5	Dienstplicht en desertie	79

4	Migratie	80
4.1	Migratiestromen	80
4.2	Opvang binnenlandse ontheemden	80
4.3	Opvang in de regio	82
4.4	Opvang vluchtelingen in Nepal	83
4.5	Activiteiten van internationale organisaties	87
	Literatuurlijst	88
	Bijlagen 95	
Bijlage I	Verklarende lijst	95
Bijlage II	Samenstelling van de regering	97
Bijlage III	Overzicht kasten- en etnische groepen	98
Bijlage IV	Kaart van Nepal	99

1 Inleiding

In dit algemeen ambtsbericht wordt de situatie in Nepal beschreven voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielverzoeken van personen die afkomstig zijn uit Nepal en voor de besluitvorming over de terugkeer van afgewezen Nepalese asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van eerdere algemene ambtsberichten (laatstelijk november 2008¹) over de situatie in Nepal. Het algemeen ambtsbericht beslaat de periode van december 2008 tot en met medio april 2010.

Dit ambtsbericht is gebaseerd op informatie van openbare en vertrouwelijke bronnen. Bij de opstelling is gebruik gemaakt van informatie van de verschillende organisaties van de Verenigde Naties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Een overzicht van de geraadpleegde openbare bronnen is opgenomen in de literatuurlijst. Bovendien liggen bevindingen ter plaatse en vertrouwelijke rapportages van de Nederlandse vertegenwoordiging in New Delhi en Kathmandu aan dit algemeen ambtsbericht ten grondslag.

In het algemeen ambtsbericht wordt veelvuldig verwezen naar geraadpleegde openbare bronnen. Daar waar dergelijke bronnen zijn vermeld, is de tekst in veel gevallen ook gebaseerd op informatie die op vertrouwelijke basis is ingewonnen.

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op recente ontwikkelingen op politiek en veiligheidsgebied. Deze beschrijving wordt voorafgegaan door een overzicht van de recente geschiedenis van Nepal. Ook is een korte passage over de geografie en de bevolking van Nepal opgenomen.

In hoofdstuk drie wordt de mensenrechtensituatie in Nepal geschetst. Na een beschrijving van wettelijke garanties en internationale verdragen waarbij Nepal partij is, komen de mogelijkheden van toezicht op naleving van de mensenrechten aan de orde. Daarna volgt de beschrijving van de naleving dan wel schending van enkele klassieke mensenrechten. Ten slotte wordt de positie van specifieke groepen belicht.

In hoofdstuk vier komen de opvang van ontheemden en vluchtelingen in Nepal aan de orde. Vervolgens worden activiteiten van internationale organisaties, evenals de positie van de UNHCR, behandeld.

---

¹ Zie www.minbuza.nl.

2 Landeninformatie

2.1 Basisgegevens

2.1.1 Land en volk

Nepal ligt aan de zuidhellingen van het Himalaya-gebergte. Het grenst in het noorden aan de Chinese provincie Tibet en verder aan India. Nepal bestaat van noord naar zuid uit drie geografische gebieden die het land in drie lange stroken verdelen: de Himalaya in het noorden, het heuvelgebied in het midden, en de vlaktes van de Terai in het zuiden.² Nepal is onderverdeeld in vijf regio's³, 14 zones⁴ en 75 districten.⁵

Bevolking

Nepal heeft circa 28,6 miljoen inwoners.⁶ Het merendeel van de bevolking leeft in rurale gebieden. Ongeveer 13% van de bevolking leeft in de grote steden. De hoofdstad van Nepal is Kathmandu (circa 949.000 inwoners). Andere grote steden zijn Pokhara (circa 225.000 inwoners), Lalitpur (circa 210.000 inwoners), Biratnagar (circa 203.000 inwoners), Birganj (circa 161.000 inwoners), Bharatpur (circa 131.000 inwoners), Dhangadi (129.000) en Dharan (circa 126.000 inwoners).⁷ Bijna de helft (47%) van de bevolking is onder de 18 jaar.

---

² CIA, 'World Factbook Nepal', geraadpleegd via www.cia.gov op 13 januari 2010. Terai wordt ook wel gespeld als Tarai.

³ De vijf regio's zijn de *Far-Western region (Sudur Pashchimanchal Vikas Kshetra)*, de *Mid-Western region (Madhya Pashchimanchal Vikas Kshetra)*, de *Western region (Pashchimanchal Vikas Kshetra)*, de *Central region (Madhyamanchal Vikas Kshetra)* en de *Eastern regio (Purwanchal Vikas Kshetra)*.

⁴ De veertien zones zijn: Bagmati, Bheri, Dhawalagiri, Gandaki, Janakpur, Karnali, Kosi, Lumbini, Mahakali, Mechi, Narayani, Rapti, Sagarmatha en Seti.

⁵ De 75 districten, verdeeld per regio, zijn:
Far Western: Darchula, Bajhang, Baitadi, Dadeldhura, Doti, Kanchapur, Achham, Bajura en Kailali;

Mid-Western: Humla, Mugu, Dolpa, Jumla, Kalikot, Dailekh, Jajarkot, Rukum, Surkhet, Salyan, Rolpa, Bardiya, Banke, Dang en Pyuthan;

Western: Mustang, Manang, Baglung, Gorakha, Myagdi, Kaski, Lamjung, Parvat, Syangja, Tanahu, Gulmi, Palpa, Arghakhanchi, Kapilvastu, Rupandehi en Nawalparasi;

Central: Rasuwa, Sindhupalchok, Dhading, Chitawan, Nuwakot, Kavre, Makawanpur, Parsa, Bara, Rautahat, Sariahi, Mahottari, Dhanusha, Dolakha, Ramechhap, Sindhuli, Kathmandu, Lalitpur en Bhaktapur;

Eastern: Solukhumbu, Sankhuwasabha, Okhaldhunga, Khotang, Bhojpur, Udayapur, Siraha, Saptari, Sunsari, Morang, Jhapa, Ilam, Panchthar, Terhathum, Dhankuta en Taplejung.

⁶ CIA, 'World Factbook Nepal', geraadpleegd via www.cia.gov op 13 januari 2010.

⁷ Ontleend aan www.world-gazetteer.com, geraadpleegd op 13 januari 2010.

Religies

Sinds 15 januari 2007 is Nepal een seculiere staat. Daarvoor was Nepal volgens de grondwet van 1990 een 'Hindoe Koninkrijk'. Volgens de Nepalese regering is ruim 86% van de bevolking hindoe, terwijl bijna 8% boeddhistisch is.⁸ Hierbij dient te worden aangetekend dat het hindoeïsme en het boeddhisme in Nepal lastig te onderscheiden zijn omdat in beide levensbeschouwingen veel dezelfde gebruiken en rituelen worden gebruikt. Veel gewijde plaatsen zijn heilig voor zowel hindoes als boeddhisten. Het merendeel van de bergvolkeren heeft een religie die een mix vormt van hindoeïstische en boeddhistische symbolen, gebruiken en rituelen. In het algemeen wonen de hindoes in het vlakke gedeelte van Nepal, terwijl de boeddhisten voornamelijk in de hooggelegen gebieden woonachtig zijn.

Hiernaast is bijna 4% van de bevolking moslim en hangt ruim 2% een ander geloof aan, waarvan de aanhangers van het Kirant (een animistische religie) de grootste groep vormen. Het aantal christenen wordt door leiders van de christelijke gemeenschap geschat op meer dan 1 miljoen.⁹ De moslimgemeenschap bevindt zich hoofdzakelijk in kleine geïsoleerde dorpen in de nabijheid van de grens met India. De Kirant-aanhangers houden zich vooral op in het oosten en de christelijke gemeenschap bevindt zich voornamelijk in de Kathmandu Vallei.

Kasten- en etnische groepen

De sociale stratificatie in de Nepalese samenleving is een complexe mengeling van groepen uit het hindoeïstische kastensysteem, en van inheemse etnische groepen.

Het hindoeïsme kent een hiërarchie van vier hoofdkasten¹⁰, of 'varnas', die oorspronkelijk een traditionele rol in de samenleving vervulden:

- de Brahmanen of Bahun: priesters
- de Chhetri of Kshatriyas: militairen en leiders (bv. koningen)
- de Vaishya: middenstanders, kooplieden
- de Shudra: bedienden, boeren, handwerkers

Bevolkingsgroepen die behoren tot de twee hoogste kasten: Brahmanen en Chhetris, bekleden tegenwoordig veelal de belangrijkste posities in de overheid, de handel, de veiligheidsdiensten en het onderwijs.

Ten slotte kent het hindoeïsme zogenoemde kastelozen of onaanraakbaren, de Harijans of Dalits. Dalits staan buiten de kastengemeenschap en worden met name in de rurale gebieden gediscrimineerd.¹¹

---

⁸ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

⁹ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

¹⁰ Deze hoofdkasten zijn vervolgens weer verder onder te verdelen in vele onderkasten met hun eigen interne hiërarchie.

Naast de verschillende kastengroepen kent Nepal een veelvoud aan inheemse, etnische groepen, die worden aangeduid met de verzamelnaam Adivasi Janajati of simpelweg Janajati. Elke Janajati groep heeft een eigen cultuur en taal, en vaak ook een eigen grondgebied.¹²

Kaste en etniciteit waren juridische categorieën in het Burgerlijk Wetboek (*Muluki Ain*) uit 1854. In de wetgeving werden privileges verleend aan hoge hindoe-kasten, en werden inheemse groepen en kastelozen gediscrimineerd. Sinds de wijziging van het Burgerlijk Wetboek in 1963 is deze discriminatoire wetgeving afgeschaft. Echter, de sociale structuur die door deze wetgeving was ontstaan speelt nog steeds een belangrijke rol in de Nepalese samenleving.

De meest recente volkstelling (uit 2001) heeft in totaal 103 bevolkingsgroepen geïdentificeerd, gebaseerd op kaste, etniciteit, religie en taal. Volgens deze telling valt 57,5% van de bevolking onder het hindoe-kastensysteem, waarvan 32,8% tot Brahmanen en Chettris, 12,9% tot de overige kastengroepen en 11,8% tot de kastelozen (Dalits) worden gerekend. 37,2% van de bevolking behoort tot een Janajati-groep, 4,3% tot een moslim-groep en 1% tot overige groepen.¹³ Volgens Dalit-organisaties ligt het werkelijke percentage dat tot een Dalit-groep behoort echter hoger dan 11,8%. Tellingen verricht door Dalit-organisaties leggen het percentage rond de 20%. Een reden voor deze discrepantie kan zijn dat niet alle Dalits openlijk voor hun afkomst uitkomen, uit angst voor discriminatie.

Madhesi en Pahadi

In de Terai-regio bestaat een onderscheid tussen groepen die al generaties lang in de regio wonen, en groepen die zich er vanuit de heuvels sinds de tweede helft van de 20^e eeuw hebben gevestigd. De eerste groep wordt aangeduid met Madhesi (mensen van de Madhesh¹⁴), de tweede met Pahadi (mensen van de heuvels). Deze sociale identificatie speelt in de huidige politieke ontwikkelingen een grote rol (zie paragrafen 2.2. en 2.3). Ongeveer 23% van de bevolking beschouwt zichzelf als Madhesi. De term Madhesi omvat zowel hindoe kastengroepen als moslimgroepen. Sommige etnische groepen identificeren zich ook met de Madhesi. Een groot aantal etnische groepen ziet zichzelf echter noch als Madhesi,

---

¹¹ Voor meer informatie over kastendiscriminatie zie paragraaf 3.4.3: nationale, raciale en etnische minderheden.

¹² Voor meer informatie over inheemse en etnische minderheden zie paragraaf 3.4.3: nationale, raciale en etnische minderheden.

¹³ Bron: World Bank en Department For International Development (DFID), 2006. Unequal citizens: Gender, caste and ethnic exclusion in Nepal - Summary. Kathmandu: World Bank, Department For International Development. Zie voor een compleet overzicht bijlage III.

¹⁴ Het woord Madhesh is een andere benaming voor de Terai-regio. Het is afgeleid van het Sanskrietwoord *madhyadesh*, wat middel-land betekent.

noch als Pahadi. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Tharu die in het mid-westen wonen¹⁵, en de Rajbanshi. Zij claimen dat zij de oorspronkelijke bewoners van de regio zijn, en dat de Madhesi zich pas veel later als migranten in de regio vestigden.¹⁶

Talen

De officiële spreek- en schrijftaal van Nepal is het Nepalees ofwel Parbatiya. Deze taal behoort tot de Indo-Europese taalgroep en is verwant aan het Hindi. Nepalees wordt door ongeveer 50% van de bevolking als moedertaal gesproken. Ongeveer 12% van de bevolking gebruikt als spreektaal het Maithili en 7% spreekt Bhojpuri. Andere veelgesproken talen zijn het Tharu, Tamang en Newari.¹⁷ Volgens de volkstelling in 2001 zijn er minstens 92 verschillende talen in Nepal.¹⁸ Vrijwel de gehele bevolking kan naast de eigen spreektaal in meer of mindere mate het Nepalees verstaan en gebruiken. De bovenlaag van de bevolking spreekt over het algemeen naast Nepalees ook Engels. Het Nepalese schrift is Devanagari, zoals dat ook in India wordt gebruikt.

In afgelegen gebieden zijn schoollessen en nationale radio-uitzendingen vaak in de lokale taal. In steden wordt vrijwel alleen les gegeven in het Nepalees of Engels.¹⁹

2.1.2 Geschiedenis²⁰

In de tweede helft van de 18e eeuw verenigde de toenmalige heerser van de staat Gorkha, Prithvi Narayan Shah, een aantal onafhankelijke bergstaatjes tot het koninkrijk Nepal. In 1846 nam de Rana-familie de macht over van de Shah's. De Shah's behielden hun koninklijke titel maar vervulden slechts een ceremoniële functie.

Aan het eind van de jaren '40 van de 20e eeuw sloot koning Tribhuvan Shah een bondgenootschap met tegenstanders van het Rana bewind. Met hulp van India wisten de *Nepali Congress Party* (NC) en Tribhuvan in 1951 een compromis te sluiten met de Rana's, dat bekend werd als het *Delhi-compromis*. De macht van koning Tribhuvan Shah werd hersteld en een meerpartijstelsel werd ingevoerd. In 1959 werd een grondwet afgekondigd en vonden de eerste democratische parlementsverkiezingen plaats, die gewonnen werd door de NC. Na anderhalf jaar besloot koning Mahendra Shah echter dat het democratisch experiment een

---

¹⁵ De Tharu in het oosten van de Terai, kunnen zich wel met Madhesi identificeren.

¹⁶ International Crisis Group, *'Nepal's Troubled Tarai Region'*, 9 juli 2007.

¹⁷ CIA, 'World Factbook Nepal', geraadpleegd via www.cia.gov op 13 januari 2010.

¹⁸ US Federal Research Division, *'Country Profile: Nepal'*, 2005.

¹⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁰ In deze paragraaf wordt een beknopt overzicht gegeven van de geschiedenis van Nepal tot aan de verslagperiode. Voor een uitgebreidere beschrijving van de geschiedenis wordt verwezen naar eerder verschenen algemene ambtsberichten over Nepal.

mislukking was en werd een nieuw staatsbestel afgekondigd. Het nieuwe systeem was een partijloos systeem dat was gebaseerd op *Panchayats* (raden). De macht lag in handen van de koning. Politieke partijen werden verboden.

In de jaren tachtig van de 20^e eeuw pleitte een democratiseringsbeweging onder leiding van de NC voor terugkeer naar een meerpartijensysteem. Grote betogingen en economische druk vanuit India leidden er uiteindelijk toe dat in 1990 de meerpartijendemocratie opnieuw werd ingevoerd met een nieuwe interim-grondwet. De politieke situatie bleef echter verre van stabiel.

De maoïstische opstand

In februari 1996 riep de *Communistische Partij van Nepal – Maoïst* (CPN-M) de *Jana Yudha* ofwel de *People's War* uit. De steun vanuit de bevolking voor de *People's War* was aanvankelijk afkomstig uit enkele achterstandsgebieden in het westen van Nepal en vanuit de armere bevolkingsgroepen. Als gevolg van harde acties door de politiemacht groeide de steun voor de CPN-M en escaleerde het conflict. Na mislukte vredesbesprekingen in 2001 lanceerden de maoïsten een serie gewelddadige aanvallen die grote onrust veroorzaakten. Premier Deuba riep in november 2001 de noodtoestand uit en koning Gyanendra beval het leger in te grijpen en een eind te maken aan de maoïstische opstand. Het geweldsniveau en het aantal mensenrechtenschendingen aan beide zijden steeg door deze ontwikkelingen sterk. De maoïsten breidden vanaf 2003 hun gewapende strijd uit, onder meer naar het zuiden en oosten van Nepal.²¹

Macht van de koning beperkt

In mei 2002 ontbond premier Deuba het parlement en schreef nieuwe verkiezingen uit. Koning Gyanendra benoemde Lokendra Chand tot premier, als eerste in een serie van kortdurende, door de koning benoemde regeringen in de jaren 2003 en 2004. Het merendeel van de politieke partijen weigerde zich neer te leggen bij deze situatie en demonstraties door studenten en partijen verstoorden in toenemende mate het openbare leven, terwijl de opeenvolgende regeringen geen effectieve strategie tegen de maoïstische opstandelingen wisten te formuleren. Uiteindelijk leidde deze situatie ertoe dat koning Gyanendra op 1 februari 2005 opnieuw de noodtoestand uitriep en ditmaal alle uitvoerende macht naar zichzelf toetrok. De koning schortte enkele grondwettelijke burgerrechten op zoals de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en vergadering, persvrijheid en het recht op informatie.²² Op 29 april 2005 werd de noodtoestand opgeheven.

---

²¹ Zie voor een uitgebreide beschrijving van de gebeurtenissen het algemeen ambtsbericht Nepal van september 2004 en het algemeen ambtsbericht Nepal van augustus 2006.

²² Amnesty International, 'Nepal: A long ignored human rights crisis now on the brink of catastrophe', ASA 31/022/2005, 18 februari 2005; International Crisis Group, 'Nepal's royal coup: making a bad situation worse', 9 februari 2005.

De machtsovername van de koning leidde in 2005 tot een alliantie tussen de CPN-M en zeven politieke partijen, de *Seven Party Alliance (SPA)*.²³ Begin 2006 werden onder leiding van de CPN-M en de SPA massale volksprotesten georganiseerd. Onder zware druk van de betogers werd Gyanendra gedwongen zijn positie op te geven. Het parlement dat in 2002 was ontbonden, werd herbenoemd en de hoogbejaarde Girija Prasad Koirala werd tot premier benoemd en gevraagd een interim-regering te formeren. De macht van de koning werd sterk ingeperkt.

*Het vredesproces*²⁴

Op 25 mei 2006 vonden de eerste officiële gesprekken plaats tussen vertegenwoordigers van de interim-regering en de CPN-M, met een wapenstilstand als resultaat. Eind 2006 sloten de zeven partijen en de CPN-M een drietal akkoorden die een einde maakten aan de burgeroorlog die aan meer dan 13.000 mensen het leven kostte. Het eerste akkoord van 8 oktober moest de weg vrijmaken naar een formeel vredesakkoord. Dit tweede vredesakkoord, het *Comprehensive Peace Agreement (CPA)*, werd op 22 november 2006 overeengekomen. De hoofdpunten in het CPA waren het afschaffen van de monarchie, ontwapening van het leger van de CPN-M (het *People's Liberation Army, PLA*), terugtrekking van het Nepalese leger in de kazernes, het opstellen van een interim-grondwet en toetreding van de CPN-M tot een interim-parlement en – regering. Op 28 november 2006 werd een derde akkoord gesloten dat specifiek ging over de wijze van ontwapening.²⁵

Direct na het overeenkomen van de vredesakkoorden trok het PLA zich terug in kampen ten behoeve van ontwapening onder toezicht van een politieke missie van de VN, de *United Nations Mission in Nepal (UNMIN)*. Er werd een interim-parlement ingesteld en een interim-grondwet geschreven. Op 1 april 2007 kwam de interim-regering tot stand, met 5 ministers van de CPN-M.

Door politieke onenigheid tussen de CPN-M en de andere politieke partijen uit de interim-regering, met name de *Nepali Congress Party (NC)* en *Communist Party of Nepal – Unified Marxist Leninist (CPN-UML)*, werden de verkiezingen voor de grondwetgevende vergadering (*Constituent Assembly, CA*), die gepland stonden voor november 2007, uitgesteld tot april 2008.

De verkiezingen

---

²³ De zeven politieke partijen waren *Nepali Congress Party*; *Nepali Congress (Democratic)*; *Communist Party of Nepal (Unified Marxist-Leninist)*; *Nepal Workers and Peasants Party*; *Nepal Goodwill Party*; *United Left Front* en *People's Front*.

²⁴ Voor een uitgebreide omschrijving van de vredesonderhandelingen en het vredesproces tot juli 2007 zie paragraaf 2.2 van het algemeen ambtsbericht Nepal van juli 2007.

²⁵ Zie voor een uitgebreide omschrijving van de vredesakkoorden paragraaf 2.2 van het algemeen ambtsbericht Nepal van juli 2007.

In augustus 2007 kondigde de CPN-M een aantal eisen aan waaraan de CA-verkiezingen zouden moeten voldoen.²⁶ In september 2007 boden de CPN-M ministers hun ontslag aan, uit protest dat de overige partijen hun eisen niet wilden inwilligen. Omdat geen compromis kon worden gevonden, besloot de regering de verkiezingen voor onbepaalde tijd uit te stellen.²⁷ Mede onder druk van buurland India werd in december 2007 een 23-punten akkoord bereikt tussen de drie grootste partijen, NC, CPN-UML en CPN-M. In dit akkoord kwamen de partijen overeen dat de monarchie zou worden afgeschaft en de republiek zou worden uitgeroepen op de eerste bijeenkomst van de CA. Verder werd een gemengd systeem vastgesteld voor de verkiezingen.²⁸ De CPN-M trad na dit compromis weer toe tot de regering.²⁹ In de aanloop naar de verkiezingen voor de CA liepen de spanningen tussen de verschillende partijen hoog op. Veiligheidsincidenten gerelateerd aan de verkiezingen waren aan de orde van de dag.

Op 10 april 2008 werden de verkiezingen gehouden. Volgens de verschillende internationale waarnemers verliep de verkiezingsdag vreedzaam en was het verkiezingsresultaat geloofwaardig. Wel werd door hen zorg uitgesproken over de mate van intimidatie van stemmers in de aanloop naar de verkiezingen.³⁰ De CPN-M werd bij de verkiezingen verrassend eerste met bijna 240 zetels (met 38 % van de stemmen). De twee grootste partijen vóór de verkiezingen, NC en CPN-UML, werden respectievelijk tweede en derde. De *Madhesi People's Rights Forum (MPRF)*, één van de invloedrijkste Madhesi-partijen, werd vierde.³¹

Eind mei 2008 kwam de CA voor het eerst bij elkaar. Zoals verwacht werd met een meerderheid van 560 van de 564 aanwezigen de monarchie formeel afgeschaft, en Nepal uitgeroepen tot federale democratische republiek. In een abdicatieceremonie op 11 juni 2008 leverde koning Gyanendra zijn kroon en scepter in, waarmee een einde kwam aan de bijna 240 jaar lange Shah-dynastie.³²

---

²⁶ Een van deze eisen was om onmiddellijk de republiek uit te roepen, in plaats van te wachten tot de eerste zitting van de CA. Een andere eis was dat de CA-verkiezingen volledig moesten plaatsvinden op basis van het systeem van evenredige vertegenwoordiging. De interim-grondwet stelde dat de helft van de leden van de CA gekozen wordt op basis van evenredige vertegenwoordiging, en de andere helft op basis van het *first-past-the-post (FPTP)* principe.

²⁷ Zie: 'Nepal deadlock delays elections', BBC News, 5 oktober 2007; 'Nepal election postponed after political deadlock', Guardian, 5 oktober 2007.

²⁸ Het aantal zetels in de CA werd uitgebreid van 497 tot 601; waarvan 240 gekozen op basis van *first-past-the-post*, 335 op basis van evenredige vertegenwoordiging en 26 benoemd door de Raad van Ministers.

²⁹ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 19, 31 december 2007.

³⁰ Zie: European Union Election Observation Mission 'Nepal, Final Report, Constituent Assembly Election, 10 April 2008', september 2008; UNMIN, 'Election Report no. 1-3'; OHCHR-Nepal, 'Constituent Assembly Elections of 10 April 2008: Summary of Human Rights Monitoring', juni 2008.

³¹ OCHA, 'Nepal – Fortnightly Situation Overview', nr. 26, 13 mei 2008.

³² 'Nepal's former king turns in crown', Financial Times, 11 juni 2008.

In de dagen die volgden konden de grootste partijen, CPN-M, CPN-UML, NC en MPRF, het onderling niet eens worden over de verdeling van de posities van president, vice-president en premier. De CA besloot daarom op 19 juli 2008 een president en vice-president te kiezen. NC-kandidaat Ram Baran Yadav³³ werd gekozen tot eerste president van Nepal en MPRF-kandidaat Parmananda Jha werd gekozen tot vice-president.

Op 15 augustus 2008 koos de CA CPN-M leider Pushpa Kamal Dahal, beter bekend als Prachanda, als de nieuwe minister-president. Hij versloeg zijn enige rivaal, NC-lid Sher Bahadur Deuba³⁴ met 80% van de stemmen. Hij had de steun van drie partijen: de CPN-M zelf, de CPN-UML en de MPRF.³⁵ Op 18 augustus 2008 werd Prachanda beëdigd.³⁶ Hij vormde een regeringscoalitie van CPN-M, MPRF en CPN-UML. De NC nam geen plaats in de regering, maar bleef als grootste oppositiepartij in de CA een belangrijke rol spelen.

Uitvoering van het vredesproces

De uitvoering van het vredesproces verliep in de praktijk moeizaam. De voortgang werd belemmerd door een aantal ontwikkelingen, onder meer:

- strijd van minderheden om meer inspraak in het vredesproces, in het bijzonder van de Madhesi in de Terai regio;
- gewelddadig optreden van met name de jongerenbeweging van de CPN-M: de *Young Communist League* (YCL);
- weerstand bij een aantal politieke partijen en het leger om mee te werken aan integratie van de *People's Liberation Army*.³⁷

Inspiraatkeisen etnische minderheden

Met het onderbrengen van de CPN-M strijders in kampen en de terugkeer van het leger naar de kazernes ontstond in grote delen van Nepal een gezagsvacuüm. Dit bood verschillende (etnische) groeperingen en organisaties de ruimte om hun positie op te eisen. Met name in de centrale en oostelijke Terai-vlakte traden groeperingen naar voren die de oorspronkelijke Madhesi-bevolking vertegenwoordigen en concessies eisten voor deze traditioneel achtergestelde bevolkingsgroep. Een van de meest succesvolle was het *Madhesi People's Rights Forum* (MPRF). De zaak werd tevens opgepakt door een aantal gewelddadige splintergroepen die oorspronkelijk deel hadden uitgemaakt van de CPN-M, maar uit teleurstelling over het niet inwilligen van hun specifieke eisen zich hadden

---

³³ President Yadav is, net als de vice-president, van Madhesi origine.

³⁴ Sher Bahadur Deuba was al eerder minister-president: van 1995 tot 1997, van 2001 tot 2002, en van 2 juni 2004 tot 1 februari 2005.

³⁵ *'Maoist leader becomes Nepalese PM'*, BBC News, 15 augustus 2008.

³⁶ *'Nepal Maoist head sworn in as PM'*, BBC News, 18 augustus 2008.

³⁷ Integratie van PLA-strijders in de nationale veiligheidsorganisaties, waaronder het Nepalese leger, is één van de voorwaarden van de vredesakkoorden.

afgescheiden. De meest in het oog springende gewelddadige groeperingen waren de verschillende facties van de *Janatantrik Terai Mukti Morcha* (JTMM).³⁸

Stakingen en demonstraties

Politieke bewegingen en andere groepen riepen de afgelopen jaren geregeld *bandhs*³⁹ uit en organiseerden geregeld demonstraties om de overheid te dwingen hun diverse eisen in te willigen. Deze acties verstoorden het dagelijks leven, en konden uitmonden in geweld.

2.1.3 Staatsinrichting

Staatsvorm

Nepal is sinds 1990 een parlementaire democratie. Tot aan de inwerkingtreding van de interim-grondwet op 15 januari 2007 was de staatsvorm een constitutionele monarchie. Bij invoering van de interim-grondwet van januari 2007 werd besloten dat de toekomstige *Constituent Assembly* (CA) de nieuwe staatsvorm zou bepalen.⁴⁰ Tijdens de eerste zitting van de CA op 28 mei 2008 werd Nepal uitgeroepen tot federale democratische republiek en werd de monarchie formeel afgeschaft. In de interim-grondwet wordt Nepal beschreven als een ‘onafhankelijke, ondeelbare, soevereine, seculiere, alomvattende en volledig democratische Staat’.⁴¹

Grondwet

Totdat de CA een nieuwe grondwet heeft opgesteld blijft de interim-grondwet van januari 2007 van kracht. De nieuwe grondwet moet uiterlijk 28 mei 2010 zijn afgekondigd.⁴²

In de interim-grondwet is bepaald dat de soevereiniteit van Nepal bij het volk ligt (artikel 2). De uitvoerende bevoegdheden liggen bij de Raad van Ministers (artikel 37). De interim-grondwet garandeert onder andere de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en vergadering en het recht op informatie. Ook bevat de

---

³⁸ Zie voor meer informatie over de JTMM en andere gewapende groeperingen in de Terai paragraaf 2.3.2: de Terai-regio en Oostelijke heuvels.

³⁹ Een *bandh* is een algehele staking waarbij alle bedrijven, scholen, winkels en overheidsdiensten gesloten blijven, en openbaar vervoer een halt toe wordt geroepen. Bandhs zijn in principe vrijwillig, maar de bevolking wordt vaak gedwongen om mee te doen onder bedreiging van geweld van de groepering die de bandh heeft uitgeroepen.

⁴⁰ Economist Intelligence Unit, ‘*Country Report Nepal*’, mei 2007.

⁴¹ Interim-grondwet, artikel 4, lid 1.

⁴² Zie voor informatie over de nieuwe grondwet paragraaf 2.2.

interim-grondwet een aantal artikelen betreffende gratis onderwijs en gezondheidszorg.⁴³

Staatshoofd

Sinds 23 juli 2008 is het staatshoofd president Ram Baran Yadav. Hij is de eerste president van de nieuwe federale democratische republiek Nepal. De president heeft vooral een ceremoniële functie.

Uitvoerende macht

De Raad van Ministers vormt de regering. Deze Raad van Ministers staat sinds mei 2009 onder leiding van Madhav Kumar Nepal. De regeringscoalitie bestaat uit 22 partijen die wordt geleid door de *Communist Party of Nepal – Unified Marxist Leninist* (CPN-UML), de *Nepali Congress Party* (NC), het *Madhesi People's Rights Forum* (MPRF) en de *Terai Madhesi Loktantrik Party* (TMLP). De voormalige regeringspartij *Communist Party of Nepal – Maoist* (CPN-M) onder leiding van voormalig minister-president Pushpa Kamal Dahal (ofwel Prachanda) maakt sinds mei 2009 deel uit van de oppositie.

De ministers worden benoemd door de minister-president. De samenstelling van de regering is te vinden in bijlage II.

Wetgevende macht

Het is de taak van de grondwetgevende vergadering (*Constituent Assembly*, CA) om een nieuwe grondwet op te stellen. Totdat de CA wordt opgeheven, zal deze ook de taken van parlement vervullen.⁴⁴ De CA bestaat uit 601 zetels, waarvan 240 gekozen op basis van *first-past-the-post*⁴⁵, 335 op basis van evenredige vertegenwoordiging⁴⁶ en 26 benoemd door de Raad van Ministers. De eerste zitting van de CA was op 28 mei 2008. Voorzitter van de CA is CPN-UML lid Subas Chandra Nembang, die eerder voorzitter van het interim-parlement was.⁴⁷ De CA bestaat in totaal uit 25 partijen.

Rechterlijke macht

Het belangrijkste rechtsorgaan is het hooggerechtshof. Daaronder staan 16 hoven van beroep en daaronder 75 districtsrechtbanken. Het hooggerechtshof bestaat uit

---

⁴³ Artikelen 16 en 17, interim-grondwet.

⁴⁴ Artikel 83, interim-grondwet.

⁴⁵ *First-past-the-post systeem*: districtensysteem, verkiezingssysteem waarbij in ieder kiesdistrict een enkele winnaar verkozen wordt: degene met de meeste stemmen.

⁴⁶ *Evenredige vertegenwoordiging*: verkiezingssysteem waarbij het aantal zetels afhangt van het percentage aan behaalde stemmen en het gehele land als één kiesdistrict wordt beschouwd.

⁴⁷ 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2008/670, 24 oktober 2008.

een opperrechter en 14 vaste rechters.⁴⁸ De opperrechter wordt door de president benoemd op voorstel van de *Constitutional Council*⁴⁹ en bekleedt dit ambt gedurende een periode van zes jaar.⁵⁰ De opperrechter benoemt alle andere rechters op voorstel van de *Judicial Council*.⁵¹ Iedere Nepalese burger heeft het recht het hooggerechtshof te vragen nieuwe wetgeving te toetsen aan de grondwet.

2.2 Politieke situatie

2.2.1 Ontwikkelingen

Grondwet

In november 2008 stelde de *Constituent Assembly* een tijdspad (van 82 weken) vast voor het opstellen van een nieuwe grondwet die in mei 2010 afgerond dient te zijn. Er zijn 11 themacommissies ingesteld die elk een aantal deelonderwerpen voor hun rekening nemen. De belangrijkste themacommissie is het 61-leden tellende *Constitutional Committee* dat onder meer de conceptgrondwet zal finaliseren nadat de deelconcepten door de CA zijn goedgekeurd.⁵² In de verslagperiode werd het tijdschema van november 2008 verschillende keren aangepast vanwege politieke ontwikkelingen (zie hieronder) en de complexiteit en politieke gevoeligheid van de materie.

Aan het einde van de verslagperiode had de *Constitutional Committee* nog geen conceptgrondwet kunnen opstellen. Alle themacommissies hebben weliswaar hun rapport ingeleverd maar de CA heeft nog maar drie deelrapporten becommentarieerd. Bovendien is er nog een aantal omstreden onderwerpen waar politiek nog overeenstemming over moet worden bereikt, waaronder de regeringsvorm (presidentieel versus parlementair), parlamentsvorm (een of twee kamers), het kiessysteem voor provinciale en federale verkiezingen, de wijze van benoeming van de rechterlijke macht, en de namen, aantal en grenzen van de provincies. In het geplande tijdspad is vrijwel geen ruimte meer voor publieke consultatie over de nieuwe grondwet.

---

⁴⁸ Bron: www.supremecourt.gov.np, geraadpleegd op 21 januari 2010. Zie ook Artikel 102, vijfde lid, interim-grondwet.

⁴⁹ Deze raad bestaat uit de premier (voorzitter), de opperrechter, de voorzitter van het parlement en drie door de premier aangewezen ministers. Zie ook artikel 149 van de interim-grondwet.

⁵⁰ Artikel 103, eerste lid, interim-grondwet.

⁵¹ Artikel 103, eerste lid, en 109, eerste lid, interim-grondwet. De Juridische Raad bestaat uit de opperrechter (voorzitter), de minister van Justitie, een advocaat op voorstel van de orde van advocaten, een door de minister-president voorgedragen rechtsgeleerde en de meest seniore rechter van het hooggerechtshof. De Juridische Raad adviseert ook onder meer op het gebied van aanstelling, overplaatsing en disciplinaire maatregelen betreffende rechters. Zie artikel 113 interim-grondwet.

⁵² 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

Politieke ontwikkelingen

In november 2008 sloot de regering een 9-punten akkoord met de belangrijkste oppositiepartij, de *Nepali Congress Party* (NC). Het belangrijkste punt betrof de hervorming van de maoïstische jongerenbeweging *Young Communist League* (YCL) en de teruggave van bezittingen door de maoïsten aan de oorspronkelijke eigenaren.⁵³ Vóór 15 december 2008 zouden alle bezittingen, die door de maoïsten tijdens het conflict waren geconfisqueerd, teruggegeven moeten zijn. Op 18 december 2008 besloot de NC tot een boycot van de CA omdat de gemaakte afspraken over teruggave van bezittingen niet werden nagekomen.⁵⁴ Ook de parlementaire commissie belast met de uitvoering van het 9-puntenakkoord boekte in de verslagperiode weinig vooruitgang.⁵⁵

Einde van de coalitie

De coalitiepartners van de UCPN-M⁵⁶, met name de CPN-UML en het MPRF stonden al langer kritisch tegenover het maoïstische leiderschap. Zij klaagden met name over het gebrek aan samenwerking in de coalitie en de gewelddadige activiteiten van de YCL.⁵⁷ In de loop van 2009 liepen de spanningen binnen de regeringscoalitie op, culminerend in het uiteenvallen van de regering in mei 2009.

Begin 2009 waren er oplopende spanningen tussen de regering en de top van het Nepalese leger.

Het Nepalese leger begon in strijd met instructies van het ministerie van Defensie (en in strijd met het *Comprehensive Peace Agreement*) 3.010 man nieuw personeel te rekruteren. Daarop kondigde de commandant van de PLA aan nieuwe soldaten voor het maoïstische leger te zullen gaan werven. Het hooggerechtshof verbood beide wervingsacties.⁵⁸ Begin 2009 weigerde de minister van Defensie de aanstelling van acht brigadegeneraals te verlengen. De stafchef van het Nepalese leger, generaal Katawal, gaf de betreffende brigadegeneraals opdracht aan te blijven.⁵⁹

Op 3 mei 2009 ontsloeg de regering de stafchef van het Nepalese leger, generaal Katawal, wegens insubordinatie en benoemde zijn tweede man, luitenant-generaal Khadka, tot nieuwe stafchef. Deze beslissing volgde op een eerder verzoek aan generaal Katawal om over een drietal zaken van vermeende insubordinatie opheldering te verschaffen, waaronder de hierboven genoemde wervingsactie voor

---

⁵³ 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009.

⁵⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

⁵⁵ 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

⁵⁶ Vanaf 13 januari ging de CPN-M verder onder de naam UCPN-M (zie paragraaf 2.2.2).

⁵⁷ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

⁵⁸ 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009.

⁵⁹ 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009.

3.010 nieuwe rekruten. De kabinetsbeslissing om generaal Katawal te ontslaan werd genomen in een bijeenkomst waar alleen ministers van de UCPN-M en MPRF⁶⁰ aan deelnamen. Hierop trok de CPN-UML zich formeel terug uit de coalitie en vroeg samen met de NC en 16 andere partijen president Ram Baran Yadav in de kwestie te interveniëren en het ontslag van stafchef Katawal ongedaan te maken. Het besluit tot ontslag zou niet gezamenlijk genomen zijn en daarom in strijd zijn met het CPA en de interim-grondwet. President Yadav besloot het kabinetsbesluit niet te bekrachtigen en gaf generaal Katawal opdracht in functie te blijven. Daarop trad minister-president Prachanda op 4 mei 2009 uit protest af. Hij was van mening dat de beslissing van president Yadav ongrondwettelijk was.⁶¹ Op 5 mei 2009 werd in de media een voor Prachanda compromitterende videotape uitgezonden daterend uit januari 2008, waarin Prachanda leek te suggereren dat de partij had gemanipuleerd met het aantal voor registratie en verificatie gepresenteerde maoïstische strijders en nog steeds plannen had om met geweld de macht te grijpen.⁶²

Nieuwe coalitieregering

Op 23 mei 2009 werd Madhav Kumar Nepal van de CPN-UML door de CA met 354 stemmen gekozen tot nieuwe minister-president. De UCPN-M boycotte deze verkiezing. Madhav Kumar Nepal vormde vervolgens een nieuwe coalitie van 22 politieke partijen (samen 350 van de 601 zetels) zonder deelname van de UCPN-M. Deze regeringscoalitie van 22 partijen wordt geleid door de CPN-UML, NC, MPRF en TMLP. Als gevolg van interne discussie over deelname aan de nieuwe regering splitste het MPRF en slonk de parlementaire steun voor de regeringscoalitie tot iets meer dan 50%.⁶³

De nieuwe coalitie stelde een *Common Minimum Programme* op waarin de verdere implementatie van het CPA centraal staat. De nieuwe regering draaide verschillende beslissingen van de vorige regering terug, waaronder het ontslag van de stafchef van het leger Katawal. Ook werden de aanstellingen van de acht brigadegeneraals, die door de vorige regering op een zijspoor waren gezet, verlengd.⁶⁴ In september 2009 breidde minister-president Nepal zijn kabinet voor

---

⁶⁰ De ministers van de MPRF waren het overigens met de kabinetsbeslissing oneens. 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

⁶¹ EIU, *Country Report Nepal*, mei 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

⁶² 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009 en ICG, *Nepal's Future: In Whose Hands?*, no. 183, 13 augustus 2009.

⁶³ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 49, 16 juni 2009. De MPRF splitste in een tweetal facties. De factie (met 25 parlementsleden) onder leiding van Upendra Yadav bleef zich MPRF noemen. De factie (met 28 parlementsleden) onder leiding van Bijaya Kumar Gachchhadar liet zich als partij registreren onder de naam MPRF-D(emocratic). De MPRF-D is onderdeel van de regeringscoalitie.

⁶⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

de zesde keer uit, dit keer met negen nieuwe ministers. Vrijwel alle nieuwe posities gingen naar leden van etnische Madhesi partijen uit de Terai regio, met name de TMLP.⁶⁵

Op 25 juli 2009 verklaarde het hooggerechtshof de in Hindi uitgesproken ambtseed van vice-president Paramananda Jha onwettig en sprak uit dat hij opnieuw de eed moest afleggen in het Nepalees conform de interim-grondwet. Paramananda weigerde dat. De drie Madhesi coalitiepartijen (Hindi wordt veel gesproken door Madhesis) namen het initiatief voor een aanpassing van de interim-grondwet waardoor de eed in een taal naar keuze zou kunnen worden afgelegd. Door de boycot van de CA door de UCPN-M (zie hieronder) werd deze wet pas in februari 2010 aangenomen en kon vice-president Paramananda op 7 februari 2010 opnieuw de eed in zijn moedertaal afleggen.⁶⁶

Politieke impasse

De coalitieregering onder leiding van minister-president Nepal heeft vanaf haar start te maken met veel problemen. De kern van het kabinet bestaat uit veel oudgedienden van de CPN-UML en NC die in 2008 vrijwel allemaal de verkiezingen in hun eigen kiesdistrict verloren hebben, waardoor hun huidige positie omstreden is. Om alle partijen een plaats te geven in de regering is het aantal ministersposten bijna verdubbeld, hetgeen geleid heeft tot beleidsversnippering en interne conflicten over de toedeling van verantwoordelijkheden. De coalitieregering werd in de verslagperiode ook gehinderd door voortdurende obstructie en agitatie van de voormalige regeringspartij UCPN-M, die met bijna 240 zetels de grootste partij was in de CA.

Van mei tot december 2009 boycotte de UCPN-M, op een enkele onderbreking na, de zittingen van de CA, waardoor de parlementaire voortgang sterk werd gehinderd. Zo kon de financiële begroting van het jaar 2009/2010 pas eind november 2009 worden goedgekeurd.⁶⁷

Sinds juni 2009 organiseren de UCPN-M en gelieerde organisaties in het gehele land protestacties. Deze protesten ontwrichten het dagelijks leven en hebben geleid tot confrontaties met de veiligheidsdiensten. Geregeld werden regeringsgebouwen geblokkeerd en waren er schermutselingen tussen maoïstische kaderleden en

---

⁶⁵ EIU, *Country Report Nepal*, november 2009.

⁶⁶ OCHA, *Nepal Situation Overview*, 1 september 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010. Persbericht Nepal News, 'Defunct VP Parmananda Jha taking oath in Maithili today', 7 februari 2010.

⁶⁷ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009 en OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 55, 10 december 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010. De boycot betrof overigens niet het commissiewerk voor de nieuwe grondwet.

kaderleden van andere politieke partijen.⁶⁸ UCPN-M veroordeelt het ‘ongrondwettelijk’ handelen van de president, ijvert voor het primaat van de politiek (*civilian supremacy*) en wil een parlementair debat over het optreden en de bevoegdheden van de president naar aanleiding van de gebeurtenissen van 4 mei 2009.⁶⁹ De regeringspartijen NC en CPN-UML willen wel praten over eventuele aanpassing van wetgeving, maar weigeren aan de positie en bevoegdheden van de president te tornen.⁷⁰ Overleg tussen UCPN-M, NC en CPN-UML over een resolutie om de bevoegdheden van de president aan te scherpen leverde geen resultaat op.⁷¹

De protesten intensiveerden vanaf september 2009. Op een bijeenkomst met 15.000 UCPN-M aanhangers kondigde Prachanda een massale volksbeweging tegen de regering aan en eiste hij een parlementair debat over de rol van de president. Om uit de politieke impasse te komen zou bovendien een maoïstisch geleide regering van nationale eenheid moeten worden gevormd.⁷² UCPN-M organiseerde een serie grootschalige demonstraties (inclusief wegblokkades) om haar eisen kracht bij te zetten. Op 22 december 2009 was er een hevige confrontatie tussen demonstranten en veiligheidsdiensten, waarbij 75 (ernstig) gewonden vielen.⁷³ De politie gebruikte traangas en wapenstok om blokkades van demonstranten te breken. OHCHR verklaarde dat de politie hierbij excessief geweld gebruikte.⁷⁴

Op 11 december 2009 begon de UCPN-M met het ‘symbolisch’ uitroepen van een dertiental autonome provincies vooruitlopend op de toekomstige federale structuur van Nepal, hetgeen op felle kritiek stuitte bij verschillende politieke partijen, de media en verschillende etnische organisaties.⁷⁵ Verschillende etnische en inheemse groeperingen reageerden met nieuwe *bandhs*, het uitroepen van eigen autonome provincies of het formuleren van (nieuwe) eisen aan de grondwet.

De politieke leiders van UCPN-M, NC en CPN-UML kwamen verschillende malen bijeen om de politieke patstelling te doorbreken.⁷⁶ Begin januari 2010 werd een *High Level Political Mechanism* (HLPM) ingesteld dat moet fungeren als

---

⁶⁸ ‘Report of the Secretary-General’, S/2009/351, 13 juli 2009; ‘Report of the Secretary-General’, S/2009/553 en EIU, *Country Report Nepal*, augustus 2009.

⁶⁹ ‘Report of the Secretary-General’, S/2009/351, 13 juli 2009; ‘Report of the Secretary-General’, S/2009/553, 26 oktober 2009.

⁷⁰ EIU, *Country Report Nepal*, november 2009.

⁷¹ EIU, *Country Report Nepal*, augustus 2009.

⁷² OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 54, 4 november 2009 en EIU, *Country Report Nepal*, november 2009.

⁷³ ‘Report of the Secretary-General’, S/2010/17, 7 januari 2010.

⁷⁴ Persbericht Reuters, ‘Maoist clash with police in Nepal general strike’, 20 december 2009.

⁷⁵ ‘Report of the Secretary-General’, S/2010/17, 7 januari 2010.

⁷⁶ ‘Report of the Secretary-General’, S/2010/17, 7 januari 2010.

forum voor dialoog tussen de verschillende partijen in relatie tot het vredesproces.⁷⁷

UCPN-M schortte eind januari haar plannen voor grootschalige demonstraties voor onbepaalde tijd op.⁷⁸ Sindsdien hebben geen grootschalige demonstraties plaatsgevonden.

Relaties met omringende landen

Nepal onderhoudt traditioneel nauwe relaties met India vanwege sociale, culturele en economische banden.⁷⁹ India blijft het Nepalese politieke landschap sterk beïnvloeden door onder meer haar nauwe band met de *Nepali Congress Party*. Ook is er een vergaande samenwerking tussen het Indiase en Nepalese leger. De coalitieregering van minister-president Nepal heeft betere banden met India dan de voorgaande maoïstische regering.

In december 2009 sloten Nepal en India een nieuwe overeenkomst inzake militaire samenwerking. De samenwerking omvat training van Nepalese veiligheidsdiensten, gezamenlijke *intelligence* en de bouw van een luchtmachtbasis voor het Nepalese leger.⁸⁰ Ook kondigde India aan de levering van niet-dodelijke wapens aan Nepal te hervatten.⁸¹

China heeft aanzienlijke bedragen geïnvesteerd in het herstel van Nepal na de burgeroorlog en speelt in toenemende mate een belangrijke rol in Nepal.⁸² Er zijn met name op cultureel-, transport- en handelsgebied goede banden. De kwestie Tibet blijft echter een gevoelig punt tussen beide landen. De aanwezigheid van een groot aantal Tibetanen in Nepal en het tijdelijk verblijf van gevluchte Tibetanen in Nepal zorgen voor blijvende spanningen.⁸³ De Chinese regering blijft druk uitoefenen op de Nepalese regering om Tibetaanse protesten in Nepal hard aan te pakken en de grenscontroles aan de grens met Tibet aan te scherpen.⁸⁴

---

⁷⁷ Persbericht Himalyan News Services, 'Nembang hopes big from elite political panel', 8 januari 2010. OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 57, 10 februari 2010.

⁷⁸ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 57, 10 februari 2010.

⁷⁹ Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*.

⁸⁰ IHS Global Insight, 'India-Nepal: India to resume military cooperation with Nepal', 8 december 2009.

⁸¹ Asian Centre for Human Rights, *Nepal: Pax Indianus crumbles*, 23 december 2009.

⁸² Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*.

⁸³ Voor nadere informatie omtrent de Tibetaanse (vluchtelingen)gemeenschap in Nepal zie paragraaf 4.4.

⁸⁴ International Campaign on Tibet, *An uncertain welcome: how China's influence impacts Tibetans in Nepal*, 28 juli 2009. International Campaign on Tibet, *Dangerous crossing: conditions impacting the flight of Tibetan refugees, 2007-2008 report*, 2009. Persbericht Phayul, '2 more Tibetans arrested in Nepal – Tibet border', 22 januari 2010 en Earthtimes, 'Nepalese police arrest 10 Tibetans near China border', 17 januari 2010.

2.2.2 De Communist Party of Nepal - Maoist

De organisatiestructuur van de *Communist Party of Nepal – Maoist (CPN-M)* is drieledig: de partij, het volksbevrijdingsleger (*People's Liberation Army, PLA*) en het *United Front*.⁸⁵ Daarnaast beschikt de partij over een omvangrijke jongerenbeweging, de *Young Communist League (YCL)*. De partij staat onder leiding van Pushpa Kamal Dahal oftewel kameraad Prachanda. Dr. Baburam Bhattarai is de theoreticus van de partij en de tweede man achter Prachanda.⁸⁶ Op 13 januari 2009 ging de CPN-M samen met de *Communist Party of Nepal-Unity Centre* verder onder de naam *Unified Communist Party of Nepal-Maoist (UCPN-M)*.⁸⁷

Het beleid van de UCPN-M om met geweld een volksrepubliek tot stand te brengen heeft plaatsgemaakt voor een politiek van compromissen. Binnen de partij zijn een tweetal politieke stromingen te onderscheiden: aanhangers van een volksrepubliek, geleid door *hardliner* Mohan Vaidya ('Kiran') en aanhangers van de democratische republiek, geleid door partijleider Pushpa Kamal Dahal ('Prachanda'). De UCPN-M top lijkt deze stromingen in de hand te kunnen houden. Tijdens een nationale conferentie in november 2008 committeerde de partij zich aan de koers naar een 'federale, democratische en nationale volksrepubliek'. In de overgangperiode zal de nadruk liggen op het integratieproces van het leger, ontwikkelings- en reconstructieactiviteiten, het bevorderen van economische groei en het schrijven van een grondwet.⁸⁸ Op 31 juli 2009 ging het Centrale Comité van de UCPN-M akkoord met een oproep voor een volksopstand en de vorming van een door de UCPN-M geleide regering van nationale eenheid.⁸⁹ Ook werd er een 144 leden tellend *Revolutionary United Front* gevormd dat de volksbeweging (*joint national people's movement*) moet gaan leiden en de regering van nationale eenheid moet gaan voorbereiden.⁹⁰

De CPN-M kende een administratief systeem, waarbij Nepal in negen autonome regio's was ingedeeld. Iedere regio had een kantoor en kende een 'volksbestuur'. In augustus 2007 werd de nationale structuur van de partij radicaal veranderd. Alle regionale kantoren werden opgeheven en vervangen door 11 Staatscomités,

---

⁸⁵ Het *United Front* heeft als doel het verenigen van zoveel mogelijk krachten in de 'revolutionaire strijd' en zet tevens de beleidslijnen van de maoïstische beweging uit.

⁸⁶ International Crisis Group, 'Nepal's Maoists: Their Aims, Structure and Strategy', 27 oktober 2005; Economist Intelligence Unit, 'Country Profile Nepal 2007'. OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 53, 8 oktober 2009.

⁸⁷ 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

⁸⁸ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

⁸⁹ OCHA, *Nepal Situation Review*, no. 52, 1 september 2009.

⁹⁰ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009.

gebaseerd op zowel de etnische diversiteit als de geografische indeling van Nepal.⁹¹ Daarnaast werden vijf Centrale Bureaus opgericht.⁹²

Tijdens de burgeroorlog hebben de maoïsten land en eigendommen geconfisqueerd. De maoïsten hebben herhaaldelijk toegezegd geconfisqueerd land en eigendommen terug te geven aan de oorspronkelijke eigenaren. Volgens de meeste bronnen hebben de maoïsten deze belofte maar deels ingelost en bleven er berichten van nieuwe confiscaties door UCPN-M geaffilieerde groepen.⁹³ Een enkele bron meldt dat in een groot aantal districten teruggave van land en eigendommen plaatsvindt, maar meldt tegelijkertijd berichten dat maoïsten een deel van de opbrengst van het teruggegeven land blijven opeisen.⁹⁴

Tijdens de burgeroorlog kende de CPN-M een systeem van parallelle bestuursstructuren in de gebieden onder hun invloed, met name in het westen van Nepal. Deze bestuursstructuren vielen onder de *United People's Revolutionary Council*, het centrale orgaan van het *United Front*, dat werd geleid door dr. Baburam Bhattarai. De parallelle besturen hieven onder meer belastingen in gebieden die onder hun controle stonden. Op grond van de vredesakkoorden werd begin 2007 de *United People's Revolutionary Council* opgeheven. In februari 2008 kondigde Bhattarai echter aan dat de *Council* weer in leven werd geroepen. De *Council* zou zich nu bezighouden met ontwikkelingsprojecten op lokaal niveau.⁹⁵ Vrijwel alle geraadpleegde bronnen zijn van mening dat er geen maoïstische parallelle overheidsstructuren meer bestaan.⁹⁶ Wel blijft de UCPN-M op lokaal niveau proberen invloed uit te oefenen op de toekenning van de

---

⁹¹ Deze commissies zijn: *the Seti-Mahakari State Committee, the Tharuwan State Committee, the Bheri-Karnali State Committee, the Magarat State Committee, the Tamuwan State Committee, the Tambashaling State Committee, the Newa State Committee, the Madhesi State Committee, the Kirat State Committee, the Limbuwan State Committee and the Kochila State Committee*. Bron: 'Seeking State Power, the Communist Party of Nepal (Maoist)', K. Ogura, Berghof Transition Series nr. 3, 2008.

⁹² Het *Central Military Bureau*, het *Central Organisation Bureau*, het *Central Front Bureau*, het *International Bureau* en het *Central Publicity, Publication and Training Bureau*. Bron: Ibid.

⁹³ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009. ICG, *Nepal's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Social Inclusion Research Fund (SIRF), *Social Impact of Armed Conflict in Nepal – Cause and Impact*, 6 mei 2009. INSEC, 'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation', 2010.

⁹⁴ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

⁹⁵ 'Nepal party slams Maoists on "parallel government"', Reuters, 7 februari 2008; 'Maoists resurrect "parallel government"', Nepalnews.com, 6 februari 2008.

⁹⁶ Een enkele bron is van mening dat de maoïsten weer parallelle overheidsstructuren aan het opbouwen zijn.

financiële middelen.⁹⁷ Er is in een aantal districten in de Terai regio en de heuvels sprake van beïnvloeding van lokale tendering (toewijzing en ‘verkoop’ van contracten), gedwongen donaties en illegale belastingheffing door de partij. Dit gebeurt met name door de YCL.⁹⁸

Hoewel in 2007 de meeste maoïstische volksrechtbanken zijn opgeheven, zouden in een aantal districten, met name in rurale gebieden, nog parallelle rechtsmechanismen bestaan.⁹⁹ Er zijn ook berichten dat in sommige districten burgers zich tot politieke partijen, waaronder UCPN-M/YCL, wenden om hun recht te halen (zie paragraaf 3.3.5).¹⁰⁰

People's Liberation Army (PLA)

Het *People's Liberation Army (PLA)* is het leger van de UCPN-M. Het PLA bevindt zich sinds begin 2007 in 28 kampen, conform de in november 2006 gemaakte afspraken. De wapens van het PLA zijn in januari-februari 2007 ingeleverd en staan onder toezicht van de speciale politieke VN missie *United Nations Mission in Nepal (UNMIN)*.¹⁰¹

UNMIN heeft in 2007 in de kampen de gegevens van ruim 32.000 geregistreerde maoïstische strijders geverifieerd, 19.602 voldeden aan de gestelde criteria (15.756 mannen en 3.846 vrouwen), 4.008 soldaten (waaronder 2.973 onder de 18 jaar ten tijde van de wapenstilstand) voldeden niet aan de criteria en kwamen in aanmerking voor ontslag. 8.640 personen kwamen niet opdagen bij de interviews en werden automatisch gediskwalificeerd.¹⁰²

Het ontslag van de 4.008 gediskwalificeerde soldaten (waarvan 2.973 minderjarigen) werd steeds uitgesteld. Uiteindelijk is het ontslagproces op 7 januari 2010 van start gegaan en op 23 maart 2010 formeel voltooid (zie ook paragraaf 3.4.2).¹⁰³

Het PLA is opgebouwd uit drie divisies en negen brigades.¹⁰⁴ Prachanda stond aan het hoofd van het PLA. Toen hij minister-president werd, heeft hij deze functie opgegeven. Ook andere commandanten die een positie in de regering of in de CA

---

⁹⁷ Dit geldt overigens voor alle politieke partijen. Op districtsniveau zijn er geen gekozen vertegenwoordigers. Derhalve is er een praktijk van ‘overleg’ tussen politieke partijen over de toewijzing van overheidsmiddelen.

⁹⁸ OCHA, ‘*Nepal Situation Overview*’, nr. 36 t/m 59. ICG, *Nepal's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

⁹⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹⁰⁰ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

¹⁰¹ www.unmin.org.np, geraadpleegd op 15 januari 2010.

¹⁰² www.unmin.org.np, geraadpleegd op 11 januari 2010.

¹⁰³ OCHA, ‘*Nepal Situation Overview*’, nr. 59.

¹⁰⁴ International Crisis Group, ‘*Nepal's Maoists: Their Aims, Structure and Strategy*’, 27 oktober 2005.

vervullen, hebben hun militaire functies opgegeven. Voormalig vicecommandant Nanda Kishor Pun ‘Pasang’ werd benoemd tot de nieuwe hoofdcommandant van het PLA.¹⁰⁵ Veel commandanten van het PLA zijn niet naar de kampen gegaan, maar hebben zitting genomen in de partijtop¹⁰⁶, of zijn overgestapt naar de *Young Communist League (YCL)*. Ondanks de terugtrekking in de kampen van het PLA, vinden gewelddadige activiteiten door andere maoïstische kaderleden, in het bijzonder UCPN-M en YCL, nog steeds plaats.¹⁰⁷

De soldaten van het PLA behoren voornamelijk tot de lagere kasten en de Dalits. De CPN-M dwong gedurende de burgeroorlog ook mensen, vooral binnen voornoemde groepen, deel uit te maken van hun leger, inclusief minderjarigen. Naast de getrainde en geüniformeerde strijders van het PLA, had de CPN-M tijdens de burgeroorlog de beschikking over een onbekend aantal milities. Leden van de milities zijn niet in de kampen opgenomen. Veel van hen zijn overgegaan naar de YCL.

Om de levensomstandigheden in de kampen te verbeteren is in 2008 onder leiding van de minister voor Vrede en Reconstructie het *Cantonment Management Committee* ingesteld.¹⁰⁸ Sindsdien is de situatie in de kampen verbeterd.

Integratie en rehabilitatie PLA-strijders

Integratie van PLA-strijders in de nationale veiligheidsorganisaties, waaronder het Nepalese leger, is één van de voorwaarden van de vredesakkoorden. Deze integratie verloopt echter moeizaam.

In september 2008 gaf de overheid aan een commissie op te zetten voor de integratie en rehabilitatie van de 19.000 geregistreerde maoïstische strijders. Een aantal ex-rebellen zou moeten integreren binnen de veiligheidsdiensten. Andere mogelijkheden zijn onder meer (overheids)banen en beroepsopleidingen.¹⁰⁹ De commissie zou ook toezicht gaan houden op de kampen en de wapens van het PLA.¹¹⁰ Op 28 oktober 2008 werd een Speciale Commissie ten behoeve van supervisie, integratie en rehabilitatie van de maoïstische strijders (*Army Integration Special Committee (AISC)*), ingesteld.¹¹¹ De grootste oppositiepartij

---

¹⁰⁵ ‘Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process’, S/2008/670, 24 oktober 2008.

¹⁰⁶ ‘Seeking State Power, the Communist Party of Nepal (Maoist)’, K. Ogura, Berghof Transition Series nr. 3, 2008.

¹⁰⁷ Zie hierover het kopje *Young Communist League (YCL)* verderop in deze paragraaf en paragraaf 2.3: veiligheidssituatie.

¹⁰⁸ ‘Report of the Secretary-General’, S/2008/670, 24 oktober 2008.

¹⁰⁹ ‘Nepal eyes possible army role for former rebels’, Reuters, 10 september 2008.

¹¹⁰ ‘Report of the Secretary-General’, S/2008/670, 24 oktober 2008.

¹¹¹ ‘Report of the Secretary-General’, S/2009/1, 2 januari 2009.

NC weigerde echter deel te nemen aan de commissie, omdat ze het niet eens was met de samenstelling en de *terms of reference* van de commissie.¹¹²

De commissie hield haar eerste bijeenkomst op 16 januari 2009.¹¹³ De werkzaamheden stagneerden in 2009 geruime tijd vanwege de politieke onrust, maar de commissie hervatte haar werkzaamheden in september 2009, nu met deelname van de UCPN-M, en stelde een nieuw tijdspad (van zes maanden) op voor haar werkzaamheden.¹¹⁴ De commissie heeft nog weinig vooruitgang geboekt. De UCPN-M was bij verschillende bijeenkomsten afwezig en wil eigenlijk besluitvorming op een hoger niveau dan dat van de commissie.¹¹⁵ De integratie van ex-maoïstische strijders in het Nepalese leger ligt politiek gevoelig. Zo hebben met name leiders van de *Nepali Congress Party* zich nadrukkelijk uitgesproken tegen integratie van ex-maoïstische strijders in het Nepalese leger.¹¹⁶ Ook het Nepalese leger voelt weinig voor integratie van haar voormalige vijanden.¹¹⁷

Young Communist League (YCL)

Gedurende de burgeroorlog was de rol van de jongerenbeweging kort gezegd het mobiliseren van de jeugd. Het belang van de *Young Communist League (YCL)* is enorm toegenomen sinds het verzamelen van de PLA strijders in kampen. De YCL is heropgericht in december 2006 als een militante organisatie onder direct bevel van de CPN-M. De kern van de beweging bestaat voornamelijk uit voormalige leden van het PLA en de militias, die niet in de kampen zijn opgenomen.¹¹⁸ De leider van de YCL is Ganeshman Pun, die eerder een hoge functie in het PLA bekleedde. Op 24 januari 2009 onderging de YCL een naamswijziging en heet sindsdien *Young Communist Democratic League*.¹¹⁹

De YCL is in het hele land actief, ook in de hoofdstad Kathmandu. De organisatie wordt in verband gebracht met intimidatie, afpersing (beschermingsgeld), bedreigingen, ontvoeringen, mishandeling en moorden. De gewelddadige activiteiten waren in de verslagperiode met name gericht tegen

---

¹¹² OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36, 14 november 2008.

¹¹³ 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

¹¹⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009.

¹¹⁵ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

¹¹⁶ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009 en OCHA, *Nepal Situation Overview, no. 37*, 1 december 2009. ICG, *Nepals's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009.

¹¹⁷ EIU, *Country Report Nepal*, augustus 2009. ICG, *Nepals's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009.

¹¹⁸ OHCHR, 'Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation and the activities of her Office, including technical cooperation in Nepal', A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

¹¹⁹ ICG, *Nepals's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009. In vrijwel alle bronnen blijft de YCL ook na 24 januari 2009 aangeduid worden als YCL en niet als YCDL.

overheidsfunctionarissen, politieke groeperingen, journalisten en mensenrechtenactivisten.¹²⁰ De leiding van de UCPN-M heeft meerdere malen toegezegd de paramilitaire structuur van de YCL te zullen ontmantelen en haar gewelddadige activiteiten te beëindigen.¹²¹ Deze toezeggingen zijn in de verslagperiode echter niet geëffectueerd.¹²² Wel meldden verschillende bronnen dat het geweld door de YCL in de loop van 2009 is afgenomen en het accent meer is komen te liggen op intimidatie en afpersing.¹²³

Hoewel de meeste activiteiten op lokaal niveau plaatsvinden (de meeste leden zijn ook plaatselijke dorpingen) wordt de organisatie in sommige gevallen nationaal gestuurd. Dit gebeurde bijvoorbeeld in de aanloop naar de verkiezingen van 2008, waar de YCL ingezet werd om de positie van CPN-M veilig te stellen, zowel door reguliere campagne-activiteiten als door intimidatie.¹²⁴ De herhaalde oproepen van de partijtop om criminele activiteiten te staken, die vervolgens niet worden opgevolgd, wekken de indruk dat de partij weinig controle heeft over de activiteiten van de YCL. Er zijn echter sterke aanwijzingen dat de UCPN-M de activiteiten van de YCL in belangrijke mate controleert.

Er zijn gedurende de verslagperiode meldingen geweest dat de YCL zich bezig heeft gehouden met onofficiële 'wetshandhaving'.¹²⁵ Volgens *Human Rights Watch* zou de YCL patrouilles hebben uitgevoerd en wetsovertreders hebben gearresteerd en bestraft omdat de politie haar taak niet goed zou uitvoeren. Als morele hoeder en arbiter in geschillen zou de YCL politieke opposenten, journalisten, vermeende drugsdealers en personen verdacht van buitenechtelijke

---

¹²⁰ Zie: OCHA, 'Nepal Situation Overview', nrs. 36 t/m 59. Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*. Freedom House, *Freedom in the World, 2009 – Nepal*. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

¹²¹ Zo kondigde minister-president Prachanda op 5 februari 2009 opnieuw aan dat alle paramilitaire structuren van de YCL zouden worden ontmanteld en gaf hij de YCL opdracht regerings- en publieke gebouwen te verlaten. 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009.

¹²² 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2008/454, 10 juli 2008. EIU, *Country Report Nepal*, februari 2009. ICG, *Nepal's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009. Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*.

¹²³ Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*. The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

¹²⁴ Zie: UNMIN 'Election Report no. 1-3'; OHCHR-Nepal 'Constituent Assembly Elections of 10 April 2008: Summary of Human Rights Monitoring', juni 2008.

¹²⁵ Freedom House, *Freedom in the World, 2009 – Nepal*.

relaties hebben aangepakt.¹²⁶ Verder waren er berichten van illegale huiszoekingen door YCL.¹²⁷

Daarnaast zou de YCL op lokaal niveau het proces van toekenning van overheidsmiddelen beïnvloeden en zich bezig houden met praktijken als gedwongen donatie en illegale belastingheffing.¹²⁸

De kern van de YCL bestaat uit jongeren die behoorden tot de milities. De beweging is na de wapenstilstand in 2006 exponentieel gegroeid. De nieuwe rekruten bestaan vooral uit lokale jongeren, die de training van de voormalige milities missen.¹²⁹ Hoeveel leden de YCL heeft is onbekend. Geraadpleegde bronnen gaan uit van een kerngroep van ongeveer 15.000 (full-time) leden. Het aantal overige (part-time) leden dat lid is van één van de aan de YCL gelieerde organisaties zou kunnen oplopen van 200.000 tot 400.000.¹³⁰

2.2.3 Nepalese leger

Het Nepalese ministerie van Defensie is uitermate zwak. Het leger beschouwt zichzelf als semi-autonoom, voelt weinig voor interne hervormingen en heeft moeite met controle van buitenaf.¹³¹ In de verslagperiode was er veel ophef over de benoeming van generaal-majoor Singh tot tweede man van het leger. Singh wordt in verband gebracht met ernstige mensenrechtenschendingen tijdens de burgeroorlog. Ook was er veel ophef over het terugzenden van een van mensenrechtenschendingen verdachte hoge militair door de VN. Het leger weigert deze officier uit te leveren aan justitie (zie paragraaf 3.3.5).

Ondanks het officiële staakt-het-vuren is het Nepalese leger bezig met pogingen het leger uit te breiden en het wapenarsenaal te moderniseren en te vergroten. De minister van Defensie Bhandari ijverde in de verslagperiode voor de rekrutering van 5.000 man nieuw defensiepersoneel en de aankoop van nieuw militair materieel, hetgeen in strijd is met het CPA. Hij zou een wetgevende commissie gevraagd hebben een voorstel te maken voor amendering van het CPA, zodat nieuwe rekrutering en aankoop van nieuw materieel mogelijk kan worden.¹³²

---

¹²⁶ Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*.

¹²⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010).

¹²⁸ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59. ICG, *Nepals's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹²⁹ International Crisis Group, 'Nepal's new political landscape', 3 juli 2008.

¹³⁰ International Crisis Group, 'Nepal's new political landscape', 3 juli 2008.

¹³¹ ICG, *Nepal's future: in whose hands?*, 13 augustus 2009.

¹³² EIU, *Country Report Nepal*, november 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2008/553, 26 oktober 2009.

Minister-president Nepal verklaarde in juli 2009 echter dat de regering geen enkele intentie heeft om nieuwe wapenleveranties te initiëren.¹³³

Generaal Katawal is in september 2009 met pensioen gegaan en vervangen door generaal Chhatra Man Singh Gurung. Generaal Gurung bevestigde officieel het primaat van de politiek over het leger. Volgens hem dient het leger zich neutraal, professioneel en a-politiek op te stellen.¹³⁴ Generaal Gurung is echter geen onderdeel van de heersende elite binnen het leger: bij zijn werkelijke macht over het leger kunnen dan ook vraagtekens worden gesteld.

2.3 Veiligheidssituatie

2.3.1 Gebrek aan staatsgezag

Het Nepalese leger en het *People's Liberation Army* van de UCPN-M verbleven conform de vredesakkoorden van november 2006 in hun kazernes. De ordehandhaving viel daarmee toe aan de Nepalese politie en de *Armed Police Force (APF)*, een paramilitaire organisatie die in 2001 is opgericht. In de burgeroorlog zijn veel politiestations verlaten en/of verwoest. Hoewel er in de verslagperiode verschillende nieuwe stations van politie en APF zijn opgezet, functioneren met name in de Terai regio nog veel politiestations niet. Ook kampen veel politiestations met een gebrek aan middelen.

De bevolking heeft weinig vertrouwen in de veiligheidshandhaving, omdat de politie over het algemeen niet in staat blijkt voldoende bescherming te bieden tegen de verschillende (gewapende) groeperingen die in het land actief zijn. In veel gevallen hielden zij zich afzijdig bij geweldsincidenten.¹³⁵ Er waren beschuldigingen dat politiefunctionarissen op lokaal niveau voor geld criminelen beschermen en criminele activiteiten oogluikend toelieten.¹³⁶ Ook zou de politie geregeld arrestanten vrij hebben moeten laten onder druk van politieke partijen.¹³⁷

---

¹³³ Asian Centre for Human Rights, *Nepal: Pax Indianus crumbles*, 23 december 2009.

¹³⁴ EIU, *Country Report Nepal*, november 2009.

¹³⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹³⁶ ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹³⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

Daarnaast waren politiefunctionarissen zelf ook doelwit van politieke en gewapende groepen.¹³⁸

In veel afgelegen gebieden was de overheid nagenoeg afwezig. Medewerkers van de lokale overheidsorganen, de *dorpsontwikkelingscomités* of *Village Development Committees (VDC's)* waren geregeld het doelwit van bedreigingen en aanslagen van verschillende groeperingen, vooral in de Terai regio en in de Oostelijke Heuvels.¹³⁹ Vanwege de onveiligheid werkten velen van hen op afstand, meestal vanuit het hoofdkwartier van het district waarin hun VDC gelegen is. Medio 2009 zou meer dan 40% van de secretariaten van de VDC's naar het districtshoofdkwartier zijn verplaatst vanwege intimidatie en aanvallen van gewapende groepen en criminele bendes.¹⁴⁰

In het gehele land, maar vooral in de afgelegen heuvelgebieden, was de lokale besluitvorming en toekenning van publieke middelen voor een groot deel in handen van kaders van politieke partijen. Met name de YCL, maar ook de *Youth Force* (jongerenbeweging van de CPN-UML), hielden zich bezig met beïnvloeding van dit soort besluitvorming.¹⁴¹

In het merendeel van de districten zijn inmiddels *Local Peace Committees (LPC's)* ingesteld. LPC's kunnen bemiddelen in lokale geschillen, de toekenning van hulp- en rehabilitatiefondsen faciliteren en de lokale administratie ondersteunen bij het handhaven van *law and order*.¹⁴² Het merendeel van de LPC's is echter nog weinig effectief.¹⁴³

Ook parallelle wetshandhaving door militante politieke jongerenbewegingen en gewapende groepen bleef een probleem. Deze bewegingen riepen zichzelf in sommige gebieden uit tot wetshandhavers, waardoor de legitimiteit van het staatsgezag werd ondermijnd.¹⁴⁴

---

¹³⁸ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59.

¹³⁹ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59.

¹⁴⁰ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 50, 1 juli 2009.

¹⁴¹ 'Report of the Secretary-General', S/2008/670, 24 oktober 2008.

¹⁴² ICG, *Nepal's future: in whose hands?*, 13 augustus 2009.

¹⁴³ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

¹⁴⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*.

2.3.2 De Terai-regio en Oostelijke heuvels¹⁴⁵

In de Terai regio en de Oostelijke heuvels zijn gedurende het vredesproces verschillende gewapende groeperingen actief geworden. Het precieze aantal gewapende groepen is niet bekend. Er is veel verloop en er zijn voortdurend afsplitsingen. In juli 2009 noemde de Nepalese minister van Binnenlandse Zaken een aantal van 109 gewapende groeperingen.¹⁴⁶ Volgens schattingen is slechts een klein aantal (maximaal 20) daadwerkelijk actief.¹⁴⁷

De motieven van de groeperingen zijn moeilijk in kaart te brengen, hoewel de meeste groepen claimen te strijden voor een onafhankelijke Madhesi-staat. Onder het geweld gaat echter een complex web van beweegredenen schuil: persoonlijke, criminele en politieke.¹⁴⁸ Naar verluidt is de steun van de bevolking voor deze groepen niet groot, vanwege de criminele activiteiten die ze verrichten. Naast de Madhesi-bewegingen zijn er groepen die strijden voor onafhankelijkheid van etnische minderheden zoals Limbu, Tharu en Kirant-bewegingen, en een aantal hindoeïstische bewegingen.¹⁴⁹

De meest actieve groeperingen zijn de *Janatantrik Terai Mukti Morcha-Jwala Singh (JTMM-JS)*, *Akhil Terai Mukti Morcha/ Janatantrik Terai Mukti Morcha-Goit (ATMM/JTMM-Goit)*, *Janatantrik Terai Mukti Morcha-Rajan Mukti (JTMM-RM)*, *Madhesi Mukti Tigers (MMT/MLT)*, *Federal Limbuwan State Council (FLSC)*, *Kirant Janwadi Workers Party (KJWP)*, *Tharuhat Joint Struggle Committee (TJSC)* en de *Tharuhat Autonomous State Council (TASC)*.¹⁵⁰

Verscheidene etnische groepen beschikken over aparte gewapende strijdkrachten,

---

¹⁴⁵ De Terai-regio omvat grofweg de volgende districten: Kanchapur, Kailali, Bardiya, Banke, Dang, Kapilvastu, Rupandehi, Nawalparasi, Chitawan, Parsa, Bara, Rautahat, Sariahi, Mahottari, Dhanusha, Siraha, Saptari, Sunsari, Morang en Jhapa.

De Oostelijke heuvels omvatten grofweg de volgende districten: Okhaldhunga, Khotang, Bhojpur, Udayapur, Ilam, Panchthar, Terhathum en Dhankuta.

¹⁴⁶ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 51, 5 augustus 2009.

¹⁴⁷ ICG, *Nepal's future: in whose hands?*, 13 augustus 2009.

¹⁴⁸ 'Report of the Secretary-General', S/2008/670, 24 oktober 2008. Zie ook: 'Nepal: small arms fill power vacuum', IRIN, 14 mei 2008.

¹⁴⁹ Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009.

¹⁵⁰ Andere gewapende groeperingen zijn: *Samyukta Janatantrik Terai Mukti Morcha*; *Janatantrik Terai Mukti Morcha-Rajan Mukti*; *Janatantrik Madesh Terai Mukti Morcha*; *Liberation Tigers of Terai Elam*; *Terai Cobras*; *Madhesi Virus Killers*; *Terai Army*; *Ranabir Sena*; *National Defense Army*; *Loktantrik Madhesi Mukti Morcha*; *Federal Democratic Republic Joint Struggle Committee*; *Tharu Welfare Assembly* en *Federal Republican Forum*.

zoals de *Limbuwan National Liberation Army*, de *Khumbuwan Volunteer Force* en de *Tharuhat Liberation Army*.

De *Janatantrik Terai Mukti Morcha (JTMM)* werd opgericht door Jay Krishna Goit, een voormalig CPN-M kaderlid, uit onvrede dat de CPN-M te weinig deed om beloftes aan de Madhesi-minderheden na te komen.¹⁵¹ Onenigheid binnen de gelederen heeft ertoe geleid dat de groepering meerdere malen is gesplitst. Momenteel noemt de groep van Goit zich het *All Terai Liberation Front (ATLF)*.¹⁵² De groepering is een van de grootste gewapende groepen en schuwt geweld en criminele activiteiten niet. Een andere belangrijke JTMM groepering is *JTMM - Jwala Singh* die ook vaak in verband wordt gebracht met geweld en criminele activiteiten. Jwala Singh is een voormalig journalist en behoort tot de Dalit. Zijn partij wordt gezien als een alternatief voor de andere Madhesi-groeperingen, waarvan de meeste leiders tot de hogere kasten behoren.¹⁵³ Volgens berichten zou de *JTMM-Jwala Singh* in de verslagperiode ernstig zijn verzwakt door een aantal nieuwe afsplitsingen binnen zijn beweging.

Het is moeilijk aan te geven hoeveel leden de verschillende gewapende groeperingen hebben. De omvang van de grootste gewapende groeperingen (*ATLF* en *JTMM - Jwala Singh*) wordt geschat op maximaal 1000 personen. De meeste groeperingen bestaan echter uit kleine groepjes, soms niet meer dan afzonderlijke bendes. In totaal wordt de omvang van alle gewapende groepen op enkele duizenden personen geschat. Over de bevelstructuur van de groeperingen is weinig bekend. De meeste groeperingen zijn vermoedelijk niet sterk centraal georganiseerd. Er zijn veel onderlinge ruzies en splitsingen. De groepen beschikken over kleine wapens, soms handgemaakt, maar voor zover bekend niet over zwaar geschut. Veel leden van de gewapende groepen zijn werkloze jongeren. Er zijn berichten dat deze gewapende groepen ook kinderen rekruteren (zie paragraaf 3.4.2).

De gewapende groeperingen maakten zich in de verslagperiode onder andere schuldig aan ontvoeringen, bomaanslagen, intimidatie, afpersing en moord. De activiteiten van de groeperingen richtten zich onder meer op overheidsfunctionarissen en politie. Ook leden van politieke partijen waren doelwit. Verder hadden journalisten en mensenrechtenverdedigers te maken met bedreigingen en geweld van gewapende groeperingen. Daarnaast speelde afpersing een grote rol. In het begin van de verslagperiode waren deze activiteiten vooral gericht op Pahadi's, maar later werden ook rijke Madhesi (zakenmensen en hun kinderen) het doelwit van ontvoering en afpersing. Afpersing gebeurde vaak onder

---

¹⁵¹ Zie: International Crisis Group, *'Nepal's Troubled Tarai Region'*, juli 2007.

¹⁵² De ATLF is in Nepal bekend als *Akhil Terai Mukti Morcha (ATMM)*.

¹⁵³ Zie: International Crisis Group, *'Nepal's Troubled Tarai Region'*, juli 2007.

het mom van verplichte donatie. Ook werden door verschillende groepen illegale belastingsystemen opgezet. De criminele activiteiten van de gewapende groepen bleven veelal onbestraft. Verschillende gewapende/criminele groepen hadden directe of indirecte banden met politieke partijen.¹⁵⁴

In oktober 2008 kwamen 14 gewapende groeperingen in de Terai regio bijeen om te bezien of ze zich konden verenigen. De onderhandelingen leidden echter tot niets, voornamelijk omdat de groepen het niet eens konden worden over wie de nieuwe groep zou moeten gaan leiden.¹⁵⁵ In dezelfde maand richtte het kabinet een speciale commissie op voor onderhandelingen met de gewapende groepen uit de Terai regio.¹⁵⁶ In de verslagperiode voerde de regering verschillende onderhandelingsronden met een aantal gewapende groepen, waaronder de *Liberation Tiger of Terai Elam*, *JTMM-Ranavir Singh*, *Samyukta JTMM*, *Madhesh Janatantrik Party*, *Madhesi Virus Killers*, *United-JTMM* en de *Kirant Janawadi Workers Party*. De gesprekken zijn nog gaande en hebben tot enige deelakkoorden geleid met betrekking tot de vrijlating van gevangenen en opschorting van vijandelijkheden.¹⁵⁷ Probleem is dat de grootste gewapende groeperingen als de *JTMM - Jwala Singh* en *All Terai Liberation Front (ATLF)* geen onderdeel uitmaken van deze dialoog.

2.3.3 Veiligheidsincidenten

Gedurende de verslagperiode werd geregeld de orde verstoord door een groot aantal groeperingen. Politieke bewegingen, groepen die een minderheid vertegenwoordigen (bijvoorbeeld van etnische of religieuze aard, of van een achtergestelde kastengroep), studentenbonden, vakbonden of soortgelijke groeperingen riepen geregeld *bandhs*¹⁵⁸ uit of organiseerden demonstraties om de overheid te dwingen hun diverse eisen in te willigen. Zo werden volgens de Nepalese minister van Binnenlandse Zaken alleen al in de periode februari - april

---

¹⁵⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009; 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009 en Amnesty International, *International Report 2009 – Nepal* en Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/13/73, 5 februari 2010. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹⁵⁵ Zie: 'Armed Terai outfits ready for talks; announce ceasefire during Dashain', Nepalnews, 3 oktober 2008.

¹⁵⁶ 'Cabinet forms a committee to initiate talks with armed outfits of Terai', Nepalnews, 3 oktober 2008; 'Armed Terai outfits ready for talks; announce ceasefire during Dashain', Nepalnews, 3 oktober 2008.

¹⁵⁷ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 37, 39, 40 en 42. 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009. ICG, *Nepal's future: in whose hands?*, 13 augustus 2009.

¹⁵⁸ Een *bandh* is een algehele staking.

2009 580 stakingen en 465 wegblokkades georganiseerd.¹⁵⁹ Deze acties mondden soms uit in geweld.¹⁶⁰ In sommige gevallen reageerde de politie met buitensporig geweld tegen demonstranten, waarbij soms doden vielen (zie ook paragraaf 3.3.2.).¹⁶¹ Er waren in de verslagperiode vele berichten van gewelddadige onderlinge confrontaties tussen politieke jongerengroepen als de YCL en de *Youth Force* en andere met politieke partijen geaffilieerde groepen.¹⁶²

In 2009 vielen er 53 slachtoffers (12 doden en 41 gewonden) als gevolg van landmijnen en andere explosieven.¹⁶³ Het *United Nations Mine Action Team* had in oktober 2009 17 van de 53 mijnevelden opgeruimd.¹⁶⁴

Het gebrek aan staatsgezag en de aanhoudende straffeloosheid in Nepal bood ook ruimte voor criminele activiteiten van verschillende bewegingen. Diverse groepen maakten zich schuldig aan activiteiten zoals bedreigingen, bomaanslagen, afpersing, ontvoeringen, mishandeling en moord. Dit gebeurde met name door politieke en gewapende groeperingen in de Terai regio en de Oostelijke heuvels (zie de paragrafen 2.2.2 en 2.3.2). Er waren berichten van landconfiscaties door verschillende groeperingen.¹⁶⁵ Ook was er een toenemend aantal incidenten waarbij groepen (*mob violence*) zich keerden tegen criminele verdachten met dodelijke afloop (lynchpartijen).¹⁶⁶ In het grensgebied met India nam de georganiseerde misdaad (drugs- en wapensmokkel) in de verslagperiode toe.

In december 2007 probeerde de overheid orde op zaken te stellen met de invoering van speciale *task forces*, een gezamenlijke inspanning van de politie en de APF,

---

¹⁵⁹ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 51, 5 augustus 2009.

¹⁶⁰ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59.

¹⁶¹ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59.

¹⁶² OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59. 'Report of the Secretary-General', S/2008/351, 13 juli 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. Andere politieke jongerengroepen zijn *Turan Dal (Nepali Congress)*, *CPNM-Marika/Youth Wing*, *Madesh Youth Forum*, *Madesh Youth Front* en *Nepal Student Union*.

¹⁶³ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹⁶⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2008/351, 13 juli 2009.

¹⁶⁵ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 36 t/m 59. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009. INSEC, 'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation', 2010.

¹⁶⁶ Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. Asian Centre for Human Rights, *Nepal and the Pax Indianus*, 14 juli 2009. INSEC, 'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation', 2010.

maar deze hadden onvoldoende resultaat.¹⁶⁷ Begin januari 2009 stuurde de regering opnieuw extra politie en APF naar de Terai regio. Ondanks tientallen arrestaties was er geen sprake van verbetering in de veiligheidssituatie.¹⁶⁸ Op 26 juli 2009 ging de regering akkoord met een *Special Security Plan* (SSP) gericht op het verbeteren van *law and order* en de veiligheidssituatie in het land, met name in de Terai regio en de Oostelijke heuvels.¹⁶⁹ In 36 districten werden ruim 16.000 extra veiligheidstroepen (politie en APF) ingezet en er werden verschillende arrestaties verricht onder gewapende en criminele groeperingen. Corrupte politiefunctionarissen werden vervangen en politiefunctionarissen kregen de opdracht te melden als ze onder politieke druk werden gezet om geen actie tegen criminelen te ondernemen. Ook werden er nieuwe APF posten ingericht.¹⁷⁰ Volgens de regering is de veiligheidssituatie in de betreffende gebieden aanzienlijk verbeterd.¹⁷¹ De meeste geraadpleegde bronnen bevestigen dat de situatie in de Terai en de Oostelijke heuvels in de loop van 2009 in meer of mindere mate is verbeterd. Er zijn echter ook bronnen die dit betwijfelen en wijzen op gebrek aan fondsen en logistiek bij de uitvoering van de SSP.¹⁷² Er waren in het kader van strakkere wetshandhaving ook beschuldigingen van willekeurige arrestaties, mishandeling en moord.¹⁷³ Mensenrechtenorganisaties en OHCHR uitten hun bezorgdheid over het aantal personen dat door de veiligheidsdiensten werd gedood alsmede over geloofwaardige beschuldigingen van buitengerechtelijke moorden ('*fake encounter killings*') door de politie.¹⁷⁴ In de verslagperiode werden verschillende leiders van gewapende groepen gedood in vuurgevechten met veiligheidsdiensten.¹⁷⁵ In de meeste gevallen werd geen serieus onderzoek verricht naar de beschuldigingen van buitengerechtelijke moord (zie paragraaf 3.3.9).¹⁷⁶

---

¹⁶⁷ OHCHR, 'Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation and the activities of her Office, including technical cooperation in Nepal', A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

¹⁶⁸ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 39, 16 januari 2009.

¹⁶⁹ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009.

¹⁷⁰ The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹⁷¹ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 52 en 53. 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

¹⁷² INSEC, 'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation', 2010.

¹⁷³ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

¹⁷⁴ OCHA, 'Nepal Situation Overview', nr. 54, 4 november 2009. 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009. Zie in dit verband ook Asian Centre for Human Rights, *Nepal in Crisis*, 1 mei 2009 en ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹⁷⁵ The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹⁷⁶ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/10/53, 3 maart 2009.

De veiligheidssituatie verschilt sterk per district. Met name in een aantal districten in de oostelijk, centrale en westelijke Terai regio was de situatie in de verslagperiode zorgelijk. Districten als Dhanusha, Saptari, Parsa, Bara, Sunsari en Morang scoorden hoog qua geweldsincidenten (moord, ontvoering, bedreiging, afpersing, bomaanslagen en *bandhs*). Volgens een rapport van *The Carter Center* uit november 2009 zou de veiligheidssituatie sinds begin 2009 aan het verbeteren zijn. Het aantal criminele activiteiten zou zijn gedaald en gewapende groepen zouden minder actief zijn geworden. Belangrijkste redenen zouden de toegenomen aanwezigheid van veiligheidstroepen en de Nepalese-Indiase samenwerking in het grensgebied zijn.¹⁷⁷

In de mid-westelijke en ver-westelijke Terai regio scoorde een district als Banke vrij hoog qua geweldsincidenten.¹⁷⁸ Volgens het rapport van *The Carter Center* is de veiligheidssituatie redelijk goed. Ook hier zouden gewapende en criminele groepen minder actief zijn geworden. In het rapport wordt echter wel melding gemaakt van bedreigingen en illegale belastingheffing door YCL, *Youth Force*, TASC en TJSC en voortdurende criminaliteit.¹⁷⁹ OCHA meldde in februari 2010 dat de veiligheidssituatie in de mid-westelijke en ver-westelijke Terai regio aan het verslechteren is met meer bedreigingen, afpersingen en voortdurende protesten.¹⁸⁰

Volgens het rapport van *The Carter Center* is de veiligheidssituatie in de oostelijke heuvels van Nepal voor burgers redelijk goed maar slecht voor overheidsfunctionarissen en zakenmensen (afpersingspraktijken door YCL, FLSC en KJWP). Ook OCHA meldde eind 2009 omvangrijke afpersingspraktijken.¹⁸¹

In de centrale, westelijke, mid-westelijke, ver-westelijke heuvels en de bergen van Nepal is de veiligheidssituatie in het algemeen redelijk rustig. Er zijn wel berichten van criminaliteit. Ook zijn er berichten van afpersingspraktijken door militante jongerengroepen (waaronder YCL), met name in de westelijke heuvels. Daarnaast oefenen in bepaalde ver-westelijke gebieden maoïstische kaders grote macht uit inclusief bedreiging van en geweld tegen andere politieke partijen en politiefunctionarissen.¹⁸²

---

¹⁷⁷ The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009. Zie in dit verband ook: HIS Global Insight, 'India-Nepal: India and Nepal agree to tackle terrorism, cross-border crime', 18 januari 2010.

¹⁷⁸ OCHA, *Nepal Monthly Situation Updates*, 10 februari 2010.

¹⁷⁹ The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

¹⁸⁰ OCHA, *Nepal Monthly Situation Updates*, 10 februari 2010.

¹⁸¹ OCHA, *Nepal Situation Overviews*, 10 december 2009.

¹⁸² The Carter Center, *Nepal Second Interim Report*, november 2009.

2.4 Corruptie

Corruptie blijft een probleem in Nepal ondanks wetgeving op het gebied van bestrijding van corruptie. De implementatie van wetgeving laat te wensen over.¹⁸³ In de *Transparency International's 2009 Corruption Perceptions Index* staat Nepal op de 143ste plaats (van de 180 landen). Bestrijding van corruptie is geen prioriteit in Nepal.¹⁸⁴ De *Commission for the Investigation of the Abuse of Authority* (CIAA), met het mandaat om overheids corruptie te onderzoeken, wordt algemeen als weinig effectief beschouwd. Verschillende corruptiezaken betreffende politici kwamen niet voor de rechtbank of leidden niet tot een veroordeling.¹⁸⁵ Binnen het overheidsapparaat komt op grote schaal corruptie voor, in het bijzonder bij de politie.¹⁸⁶ Ook bij rechtbanken is sprake van corruptie¹⁸⁷ al zijn daar ook berichten van verbetering. In de private sector is eveneens sprake van corruptie. Zakenmensen in Nepal kunnen de politiek beïnvloeden door middel van omvangrijke donaties aan politieke partijen en aanverwante organisaties.¹⁸⁸

---

¹⁸³ Freedom House, *Freedom in the World, 2009 –Nepal*. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹⁸⁴ Transparency International, *Global Corruption Report 2009, Country Reports, Nepal*. In 2008 stond Nepal nog op de 121ste plaats (van de 180 landen).

¹⁸⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹⁸⁶ BBC News, 'Corruption row hits Nepal schools', 24 februari 2010. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

¹⁸⁷ Freedom House, *Freedom in the World, 2009 –Nepal*.

¹⁸⁸ Transparency International, *Global Corruption Report 2009, Country Reports, Nepal*.

3 Mensenrechten

3.1 Juridische context

3.1.1 Verdragen en protocollen

Nepal is onder meer partij bij de volgende internationale verdragen:

- Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, inclusief het eerste Facultatief Protocol; voor Nepal in werking getreden per 14 augustus 1991.
- Tweede Facultatieve Protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, gericht op de afschaffing van de doodstraf; voor Nepal in werking getreden op 4 juni 1998.
- Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten; voor Nepal in werking getreden per 14 augustus 1991.
- Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie; voor Nepal in werking getreden per 1 maart 1971.
- Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen; voor Nepal in werking getreden per 22 mei 1991.
- Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen; voor Nepal in werking getreden op 15 september 2007.
- Verdrag inzake de rechten van het kind; voor Nepal in werking getreden per 14 oktober 1990.
- Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind inzake de betrokkenheid van kinderen bij gewapende conflicten; voor Nepal in werking getreden op 3 februari 2007.
- Facultatief Protocol inzake de verkoop van kinderen, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het Verdrag inzake de rechten van het kind; voor Nepal in werking getreden op 20 februari 2006.
- Verdrag betreffende het verbod op en de onmiddellijke actie voor de uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid; voor Nepal in werking getreden op 3 januari 2003.
- Verdrag tegen marteling en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing; voor Nepal in werking getreden per 13 juni 1991.¹⁸⁹
- ILO Verdrag no. 169 betreffende Inheemse en Tribale Volken in Onafhankelijke Landen; door Nepal geratificeerd op 14 september 2007.¹⁹⁰

---

¹⁸⁹

Nepal heeft echter niet het bijbehorend Facultatief Protocol ondertekend. Zie www.minbuza.nl/verdragen.

- Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap; door Nepal getekend op 3 januari 2008. Op 27 december 2009 ratificeerde Nepal het verdrag alsmede het bijbehorend facultatief protocol.¹⁹¹
- Verdrag inzake de Bescherming van Kinderen en Samenwerking met betrekking tot Interlandelijke Adoptie; door Nepal getekend op 28 april 2009.¹⁹²

Nepal is geen partij bij het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof¹⁹³, noch bij het Verdrag tegen Gedwongen Verdwijningen, noch bij het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen.

3.1.2 Nationale wetgeving

Grondwet

Sinds januari 2007 is de interim-grondwet van kracht. De grondwetgevende vergadering (*Constituent Assembly, CA*) heeft als taak om uiterlijk 28 mei 2010 een nieuwe grondwet afgerond te hebben.¹⁹⁴

3.2 Toezicht

3.2.1 Nationaal toezicht

Nationale mensenrechtencommissie

In 2000 werd de nationale mensenrechtencommissie (*National Human Rights Commission, NHRC*) opgericht. De belangrijkste taak van de NHRC is het toezicht op bescherming en naleving van mensenrechten. Slachtoffers van mensenrechtenschendingen kunnen een klacht indienen bij de NHRC, die vervolgens een onderzoek kan instellen. Ook kan het hooggerechtshof de NHRC opdracht geven een zaak te onderzoeken. Op basis van de bevindingen kan de NHRC aanbevelingen doen aan de regering. Daarnaast heeft de NHRC de bevoegdheid gevangenen te bezoeken. In 2009 ontving de NHRC ongeveer 700

---

¹⁹⁰ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009.

¹⁹¹ Persbericht OHCHR d.d. 28 december 2009.

¹⁹² Persbericht HCCH, 'Nepal signs Hague Intercountry Adoption Convention', 28 april 2009. Het verdrag is nog niet in werking getreden. Er moet nog nationale wetgeving worden opgesteld.

¹⁹³ In juli 2009 verklaarde de Nepalese minister van Buitenlandse Zaken zich bereid om een start te maken met de ratificering van het Statuut van Rome. Amnesty International, 'Nepal's Minister of Foreign Affairs commits to supporting international justice', 28 juli 2009.

¹⁹⁴ Zie voor informatie over de grondwet paragraaf 2.1.3.

klachten van mensenrechtenschendingen. Sinds haar oprichting heeft de NHRC ongeveer 12.000 klachten ontvangen, waarvan ongeveer de helft inmiddels is afgehandeld.

In de praktijk is de NHRC nog verre van effectief. De positie van de NHRC is vastgelegd in de interim-grondwet van januari 2007, maar de commissie is institutioneel zwak. Er ligt inmiddels nieuwe wetgeving betreffende de NHRC voor bij de CA. Er is echter kritiek op deze wet als zijnde niet in lijn met de internationale standaard.¹⁹⁵

Capaciteitsgebrek, politieke druk en gebrek aan fondsen bemoeilijken verder de werkzaamheden. Aanbevelingen van de NHRC worden over het algemeen niet opgevolgd door de regering.¹⁹⁶ Volgens de NHRC is sinds haar oprichting in 2000 slechts 11% van de aanbevelingen volledig geïmplementeerd, terwijl in 40% van de aanbevelingen er geen enkele reactie van de autoriteiten is ontvangen.¹⁹⁷ Met name aanbevelingen om daders disciplinair aan te pakken en strafrechtelijk te vervolgen worden niet opgevolgd. De NHRC heeft daarnaast te kampen met gebrek aan medewerking door het Nepalese leger, die de bevoegdheid van de NHRC binnen haar organisatie feitelijk niet erkent.¹⁹⁸

De samenwerking van NHRC met het maatschappelijk middenveld en andere mensenrechtenorganisaties is moeizaam te noemen.¹⁹⁹ Ook de samenwerking NHRC met de *Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR)* verloopt moeilijk. Eind 2009 had NHRC in bijna $\frac{3}{4}$ van de zaken die OHCHR had aangedragen, waaronder zaken betreffende vermeende buitengerechtelijke executies en marteling, nog geen onderzoek verricht.²⁰⁰

Ook twee andere nationale commissies met een specifiek mandaat om mensenrechten te beschermen en te promoten, de *National Women's Commission*, de *National Dalit Commission* en de *National Inclusion Commission*, ondervonden in de verslagperiode problemen waaronder gebrek aan middelen, onvoldoende

---

¹⁹⁵ De voorliggende wetgeving zou strijdig zijn met de internationaal overeengekomen *Paris Principles*. De *Paris Principles* hebben betrekking op de status en het functioneren van nationale mensenrechteninstellingen. 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

¹⁹⁶ 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009 en ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010.

¹⁹⁷ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

¹⁹⁸ Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008.

¹⁹⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²⁰⁰ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

wettelijke basis, gebrek aan medewerking van de zijde van de regering en soms directe politieke inmenging.²⁰¹

Onderzoekscommissies

De Nepalese overheid boekte in de verslagperiode enige vooruitgang bij de oprichting van transitionele rechtsorganen, zoals een Commissie voor Verdwijningen en een Waarheids- en Verzoeningscommissie. Voor beide commissies is inmiddels concept-wetgeving opgesteld (zie paragraaf 3.3.5).

In de verslagperiode stelde de regering enkele speciale commissies in om ernstige misdrijven en mensenrechtenschendingen te onderzoeken. De rapporten van deze commissies werden echter niet openbaar gemaakt en er waren geen zichtbare consequenties voor de vermeende daders.²⁰²

Overige gouvernementele mensenrechtenorganisaties

Met steun van de OHCHR zijn een aantal jaar geleden bij verschillende overheidsorganen, waaronder politie, *Armed Police Force* (APF) en leger, zogenoemde mensenrechtencellen (*human rights cells*) opgericht. Deze mensenrechtencellen verzorgen trainingen op het gebied van mensenrechten en registreren de mensenrechtenschendingen die zijn gepleegd door overheidsfunctionarissen. Hoewel de cellen duidelijk niet alle schendingen registreerden, hebben enige zaken wel tot veroordelingen geleid. Niettemin bleek de effectiviteit van de cellen niet groot, met name die van de cellen binnen het leger. Politieke druk, corruptie en straffeloosheid bleven een probleem.²⁰³

In 2005 is een coördinatiecommissie voor mensenrechten opgericht: de *National Coordination Committee for Protection and Promotion of Human Rights* (NCCPPHR). De commissie dient in de eerste plaats toe te zien op naleving van de internationale verplichtingen van Nepal op het gebied van de mensenrechten.²⁰⁴ Over de werkzaamheden van deze commissie is gedurende de verslagperiode niets vernomen. Volgens een geraadpleegde Nepalese bron heeft deze commissie in de praktijk nooit gefunctioneerd.

Non-gouvernementele mensenrechtenorganisaties

Er zijn in Nepal ongeveer dertien onafhankelijke nationale mensenrechten NGO's werkzaam, waaronder *Advocacy Forum Nepal*, *Human Rights Organization of*

---

²⁰¹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/13/73, 5 februari 2010.

²⁰² UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/10/53, 3 maart 2009.

²⁰³ Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁰⁴ EIU, 'Country Report Nepal', September 2005.

*Nepal, Informal Sector Service Centre (INSEC), International Solidarity for Human Rights & Human Dignity (INHURED) en de Human Rights and Peace Society. De Nepal Law Society rapporteert ook over mensenrechtenschendingen. Daarnaast is er een aantal NGO's dat zich specialiseert in specifieke mensenrechtenkwesies zoals foltering, kinderarbeid, vrouwenrechten of de positie van etnische minderheden.*²⁰⁵

Nationale mensenrechten NGO's konden in de verslagperiode over het algemeen opereren zonder restricties van de overheid. In sommige gevallen konden zij rekenen op medewerking van overheidsfunctionarissen.²⁰⁶

Mensenrechtenactivisten bleven echter in de verslagperiode het risico lopen geconfronteerd te worden met intimidatie, bedreigingen en geweld.²⁰⁷

Actievoerders en demonstranten beperkten vaak de bewegingsvrijheid van mensenrechtenactivisten bij het monitoren van protesten en demonstraties.

Mensenrechtenactivisten die zich inzetten voor de rechten van gedetineerden konden te maken krijgen met bedreigingen en intimidaties, ook van de zijde van de politie.²⁰⁸ In sommige gevallen werden mensenrechtenactivisten gezien als beschermers van criminelen en ontvingen als zodanig bedreigingen vanuit de lokale gemeenschap, soms op instigatie van de politie.²⁰⁹

Met name vrouwelijke mensenrechtenactivisten, die zich inzetten voor de rechten van vrouwen, werden het slachtoffer van bedreigingen en geweld (zie paragraaf 3.4.1).²¹⁰ Ook in de Terai regio werden mensenrechtenactivisten geregeld het slachtoffer van bedreigingen en aanvallen door politieke partijen en gewapende groepen.²¹¹ Het gebrek aan *law and order*, het optreden van gewapende groepen en

---

²⁰⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁰⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁰⁷ Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*; International Federation for Human Rights, *Observatory for the Protection of Human Rights Defenders Annual Report 2009 – Nepal*, 18 juni 2009 en 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010. UN GA HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Right, including the Right to Development. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders, Margaret Sekaggya, A/HRC/13/22/Add. 1*, 24 februari 2010.

²⁰⁸ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²⁰⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²¹⁰ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²¹¹ 'Report of the Secretary-General', S/2009/351, 13 juli 2009 en International Federation for Human Rights, *Observatory for the Protection of Human Rights Defenders Annual Report*

de toegenomen criminaliteit in deze regio, vormen samen met de cultuur van straffeloosheid voor mensenrechtenschendingen een risicovolle omgeving voor mensenrechtenactivisten (zie paragraaf 2.3).²¹²

De Nepalese politie biedt weinig bescherming en weigert veelal intimidaties en bedreigingen van mensenrechtenactivisten serieus te onderzoeken.²¹³

3.2.2 Internationaal toezicht

United Nations Mission in Nepal (UNMIN)

In januari 2007 besloot de VN Veiligheidsraad een politieke VN-missie in Nepal te plaatsen voor de duur van 12 maanden (resolutie 1740): de *United Nations Mission in Nepal (UNMIN)*. Op verzoek van de Nepalese autoriteiten werd het mandaat vanaf januari 2008 telkens verlengd, laatstelijk op 21 januari 2010 (resolutie 1909) voor de periode tot 15 mei 2010.²¹⁴

Het takenpakket van UNMIN bestond in eerste instantie uit de volgende onderdelen, waarvan de laatste twee inmiddels voltooid zijn:

- assisteren en monitoren van de ontwapening;
- assistentie verlenen bij het monitoren van het vredesproces;
- assisteren bij de voorbereiding en uitvoering van de verkiezingen voor de grondwetgevende vergadering in april 2008.

Bij de tweede verlenging van de missie werd besloten de staf van UNMIN geleidelijk af te bouwen, mede omdat de verkiezingen inmiddels waren gehouden. Sinds juli 2008 zijn de regionale kantoren van UNMIN gesloten. De wapens van het PLA en het Nepalese leger worden bewaakt door UNMIN waarnemers in de zeven hoofdkampen van de PLA en de wapenopslagplaats van het Nepalese leger. UNMIN beschikt over mobiele waarnemingsteams. Leden van deze teams dragen geen uniform en zijn niet gewapend. Op 1 april 2009 werd de omvang van de missie teruggebracht naar 275 man. UNMIN valt onder de verantwoordelijkheid van VN-gezant Karin Landgren.²¹⁵

2009 – Nepal, 18 juni 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²¹² UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²¹³ Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009.

²¹⁴ www.unmin.org.np, geraadpleegd op 11 februari 2010.

²¹⁵ www.unmin.org.np, geraadpleegd op 11 januari 2010.

Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR)

OHCHR heeft sinds mei 2005 een kantoor in Nepal. Het mandaat van OHCHR loopt tot juni 2010. OHCHR houdt toezicht op de naleving van de mensenrechten en doet onderzoek naar vermoedelijke gevallen van mensenrechtenschendingen. Ook adviseert OHCHR de Nepalese regering op het gebied van mensenrechten. Daarnaast ondersteunt OHCHR de NHRC en mensenrechten NGO's door middel van adviezen en trainingen. OHCHR rapporteert aan de Mensenrechtencommissie en de Algemene Vergadering van de VN.²¹⁶

In de verslagperiode bracht OHCHR verschillende rapporten uit, onder meer over de moorden in Kapilvastu in 2007 en de verdwijningen in het Bardiya district tussen 2001 en 2003. De Nepalese media konden ongestoord over deze rapporten berichten.²¹⁷

Internationale NGO's

Internationale mensenrechtenorganisaties zoals *Amnesty International* en *Human Rights Watch* konden in Nepal over het algemeen opereren zonder restricties van de overheid.²¹⁸ Amnesty International heeft een kantoor in Kathmandu.

3.3 Naleving en schendingen

3.3.1 Vrijheid van meningsuiting

In de interim-grondwet staat dat alle burgers recht hebben op vrijheid van meningsuiting. De interim-grondwet verbiedt echter publicaties die de soevereiniteit en de integriteit van Nepal bedreigen, de relaties tussen personen van verschillende gemeenschappen, religies en kasten kunnen verstoren of laster, belediging, burgerlijke ongehoorzaamheid, belediging van een rechterlijke instantie of misdaad in de hand werken.²¹⁹

Van de kant van de overheid is er vrijwel geen beperking op de vrijheid van meningsuiting. Onafhankelijke media waren gedurende de verslagperiode actief en in staat om diverse (politieke) standpunten uit te dragen. Zowel nationale als internationale publicaties ondervonden geen beperkingen van overheidswege. Er zijn in Nepal meer dan 150 onafhankelijke radiostations, die meer dan 90 procent

---

²¹⁶ www.nepal.ohchr.org, geraadpleegd op 11 januari 2010.

²¹⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010).

²¹⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²¹⁹ Ibid. Zie ook: Artikel 12 interim-grondwet.

van de bevolking bereiken. Radio blijft de belangrijkste bron van informatie voor het merendeel van de bevolking.²²⁰

Media en journalisten bleven echter moeilijkheden ondervinden en waren geregeld doelwit van bedreigingen en geweld vanwege 'onwelgevallige' berichtgeving.²²¹ In 2008 registreerde de *Federation of Nepali Journalists* 342 gevallen van lastig vallen, bedreigingen, geweld en moord.²²² In de verslagperiode werden verschillende journalisten vermoord, waaronder Uma Singh (zie ook paragraaf 3.4.1).²²³ Er waren in de verslagperiode ook berichten van politiegeweld tegen journalisten.²²⁴ Het meeste geweld tegen media en journalisten vond plaats in het zuiden en oosten van het land.²²⁵

In de zuidelijke vlaktes en in de oostelijke heuvels kwam het geweld tegen media en journalisten met name van politieke groeperingen en gewapende groepen die ijveren voor meer onafhankelijkheid en zelfbestuur.²²⁶ Daarnaast werden journalisten het slachtoffer van criminele groepen met of zonder politieke bescherming.²²⁷ Sommige journalisten vluchtten naar aanleiding van deze bedreigingen en velen kozen voor zelfcensuur.²²⁸

---

²²⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²²¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Zie ook UN News Service, 'Nepal: UN rights office condemns killing of journalist amid growing attacks on media', 12 januari 2009. Reporters Without Borders, 'Are political activists, especially Maoists, disregarding press freedom pledges', 12 juni 2009. Reporters Without Borders, 'Increase in physical attacks on journalists and news media in August', 27 augustus 2009. Reporters Without Borders, 'Woman journalist attacked, Maoists promote suspects in reporter's murder', 10 december 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²²² International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009.

²²³ Andere in de verslagperiode vermoorde journalisten waren onder meer Jagat Prasad Singh, Arun Singhaniya en Janim Shah. Zie International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009. BBC News, 'Publisher killed in south Nepal', 2 maart 2010. BBC News, 'Media chief shot in Nepal capital', 7 februari 2010.

²²⁴ Reporters Without Borders, 'Increase in physical attacks on journalists and news media in August', 27 augustus 2009. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²²⁵ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009.

²²⁶ OCHA, *Nepal Situation Overview, no.36 t/m 59*. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²²⁷ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009.

²²⁸ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press*

In andere delen van het land hadden journalisten en mediabedrijven te maken met intimidatie en geweld door met name militante leden van de UCPN-M, YCL en de *All Nepal Communications, Printing and Publications Workers Union* (ANCPPWU), maar ook leden van de *Youth Force* van de CPN-UML vielen de media lastig.²²⁹ Grote mediabedrijven als Kantipur, Himalmedia en APCA werden slachtoffer van bedreigingen en geweld, maar ook mediabedrijven op het platteland waren doelwit.²³⁰ Geregeld werden publicaties geconfisqueerd en vernietigd.²³¹

Ondanks herhaalde toezeggingen van de overheid om het geweld tegen journalisten en mediabedrijven te onderzoeken en te bestrijden, werd geweld tegen de media nauwelijks onderzocht en bestraft. Als er al onderzoek plaats vond, dan leidde dit vrijwel nooit tot een veroordeling.²³²

Ook de bescherming van de media van overheidswege liet te wensen over.²³³ In de verslagperiode waren er verschillende protestacties van journalisten en persorganisaties tegen het geweld tegen de media. Zo waren er in december 2008 in het hele land dergelijke demonstraties en publiceerden kranten witte protestpagina's. Bij één van de demonstraties greep de politie hard in.²³⁴ Op 28 december 2008 tekende de *Federation of Nepali Journalists* en de Nepalese regering een onderlinge overeenkomst ter bescherming van de persvrijheid. De Nepalese regering kondigde een aantal maatregelen aan om de persvrijheid en de veiligheid van journalisten en mediabedrijven beter te beschermen. Zo zou er een speciaal bureau worden opgezet om schendingen van persvrijheid te onderzoeken.

Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal, februari 2009 en International Federation for Human Rights, *Observatory for the Protection of Human Rights Defenders Annual Report 2009 – Nepal*, 18 juni 2009. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²²⁹ Reporters Without Borders, *World Report 2009 – Nepal*, 1 mei 2009. OCHA, *Nepal Situation Overview, no.36 t/m 59*. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²³⁰ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²³¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²³² Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*. Reporters Without Borders, *World Report 2009 – Nepal*, 1 mei 2009. Committee to protect Journalists, 'Attacks on the Press 2009 – Nepal', 16 februari 2010.

²³³ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009.

²³⁴ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009. Zie ook HIS Global Insight, 'Nepal: Hundreds of journalists stage angry protests in Nepal after attack on colleague', 11 december 2009.

Ook zou de regering actie ondernemen om daders van geweld tegen de media harder aan te pakken.²³⁵ Volgens het *Committee to Protect Journalists* was deze overeenkomst eind 2009 echter nog steeds niet geïmplementeerd.²³⁶

De regering legde in de verslagperiode geen beperkingen op aan het gebruik van internet.²³⁷

3.3.2 Vrijheid van vereniging en vergadering

De interim-grondwet bepaalt dat alle Nepalese burgers recht hebben op vrijheid van vereniging en vergadering, tenzij de soevereiniteit en integriteit van de staat of de openbare orde hierdoor wordt bedreigd.²³⁸ Ook mogen demonstraties worden gehouden, vergaderingen worden georganiseerd en stakingen worden uitgeroepen. Bij bedreiging van de rust als gevolg van demonstraties of onlusten kan de overheid een avondklok instellen.²³⁹

De overheid beperkte soms het recht op vergadering. Met name de Tibetaanse gemeenschap ondervond beperkingen bij het houden van publieke vieringen en demonstraties, hoewel de overheid sommige religieuze bijeenkomsten wel toestond.²⁴⁰

De overheid beperkte in de regel niet het recht op demonstratie. Wel stelde de lokale overheid soms een avondklok in bij onrust als gevolg van demonstraties.²⁴¹ Soms greep de politie in bij demonstraties. In vele gevallen bleef de politie juist afzijdig.²⁴² Opgepakte demonstranten werden veelal na korte periode weer vrijgelaten.²⁴³

Bij het onder controle brengen van de demonstraties werd in sommige gevallen excessief geweld gebruikt door de politie.²⁴⁴ De regering zou op 22 juni 2009 de

---

²³⁵ International Media Support, *A call to end violence and impunity. International Press Freedom and Freedom of Expression Mission to Nepal*, februari 2009.

²³⁶ Committee to protect Journalists, *'Attacks on the Press 2009 – Nepal'*, 16 februari 2010.

²³⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²³⁸ Artikel 12 interim-grondwet.

²³⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁴⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en 2009 (11 maart 2010).

²⁴¹ OCHA, *Nepal Situation Overview, no.36 t/m 59*.

²⁴² OCHA, *Nepal Situation Overview, no.36 t/m 59*.

²⁴³ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en 2009 (11 maart 2010).

²⁴⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. BBC, *'Mass Maoist protest in Kathmandu'*, 12 november 2009. Persbericht Reuters,

veiligheidsdiensten geïnstrueerd hebben ‘*maximum force*’ te gebruiken om gewelddadige protesten onder controle te brengen.²⁴⁵

De *Local Administration Act* geeft de politie het recht om geweld te gebruiken tegen gewelddadige demonstranten. Volgens deze wet kan de hoogstgeplaatste overheidsfunctionaris in een district, de *Chief District Officer (CDO)*, aan de politie het bevel geven elke samenshoring te voorkomen die de publieke orde kan verstoren. Als de samenshoring niet voorkomen kan worden, dient de CDO of een ondergeschikte officier de menigte over te halen de samenshoring te beëindigen. Als de menigte niet stopt, mag de politie (niet-dodelijk) geweld gebruiken, zoals stokken, traangas of waterkannonnen. Mocht dit nog niet baten, dan kan de CDO de politie het bevel geven om het vuur te openen, nadat de menigte hiervoor is gewaarschuwd. Volgens de wet mag de politie alleen beneden de knie schieten. Er zijn geen bepalingen in de wet die het verplicht stellen om incidenten met dodelijke afloop tijdens botsingen met demonstranten te onderzoeken.²⁴⁶

Volgens mensenrechtenorganisaties werd de regelgeving van de *Local Administration Act* in de praktijk niet altijd nageleefd. In een aantal gevallen heeft de politie zonder waarschuwing het vuur geopend op menigtes. Ook werd er boven de knie geschoten. OHCHR Nepal documenteerde in 2008 15 dodelijke slachtoffers als gevolg van het met excessief geweld onder controle brengen van demonstraties. In 2007 waren dat er nog 28.²⁴⁷

De meeste mensenrechtenorganisaties constateren een verbetering in het optreden van de politie in de Kathmandu vallei: minder schietincidenten en een betere naleving van de regelgeving. Protesten van Tibetanen zouden nog wel onverminderd hard worden aangepakt. Ook in de Terai regio zou door de politie nog steeds geregeld excessief geweld gebruikt worden, soms als reactie op dodelijk geweld van de zijde van de demonstranten.²⁴⁸

In de verslagperiode werden politieke partijen en hun leden doelwit van ontvoeringen, vernielingen en bomaanslagen.²⁴⁹ Ook waren er berichten van

---

‘*Maoist clash with police in Nepal general strike*’, 20 december 2009. Asian Centre for Human Rights, *Nepal in Crisis*, 1 mei 2009. OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36 t/m 59. OMCT, *Attack of a woman human rights defender and repression by the police of a peaceful sit-in*, NPL 001/0409/OBS 062, 16 april 2009.

²⁴⁵ Asian Centre for Human Rights, *Nepal and the Pax Indianus*, 14 juli 2009.

²⁴⁶ Human Rights Watch en Advocacy Forum, ‘*Waiting for Justice, Unpunished Crimes from Nepal’s Armed Conflict*’, september 2008.

²⁴⁷ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/10/53, 3 maart 2009.

²⁴⁸ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36 t/m 59.

²⁴⁹ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36 t/m 59.

onderling geweld tussen politieke partijen en gelieerde studenten- en jongerenbewegingen (zie paragraaf 2.3).²⁵⁰

3.3.3 Vrijheid van godsdienst en overtuiging

De vrijheid van religie wordt gegarandeerd in artikel 23 van de interim-grondwet. Wel worden bekeringsactiviteiten verboden, hetgeen kan worden bestraft met een boete of gevangenisstraf, of uitzetting wanneer het een buitenlander betreft. In de verslagperiode zijn geen gevallen bekend waarin mensen ook daadwerkelijk zijn gearresteerd voor bekeringsactiviteiten.²⁵¹

Als een persoon zelf besluit zich te bekeren, is dit niet strafbaar. Over het algemeen waren bekeerlingen niet bang om openlijk uit te komen voor hun religie. Wel ondervonden sommige mensen die deze keuze maakten, voornamelijk hindoes die zich bekeerden tot het christendom of de islam, vijandigheid of discriminatie binnen de eigen gemeenschap of incidenteel van hindoe-extremisten. Sporadisch waren deze problemen van gewelddadige aard.²⁵² Niet bekend is of de autoriteiten in voorkomende gevallen aan betrokkenen bescherming kunnen bieden. Volgens verschillende bronnen zijn problemen van bekeerlingen in de verslagperiode afgenomen.

Hoewel religieuze groepen niet verplicht zijn zich te registreren, is het zonder registratie niet mogelijk om grond te bezitten, die nodig is voor de oprichting van kerken, synagogen of moskeeën, of begraafplaatsen.²⁵³ In januari 2002 verordonneerde de overheid de registratie van moslimscholen bij de lokale districtsadministratie. De scholen dienden gegevens te verstrekken over hun inkomsten, indien zij hun activiteiten wilden voortzetten. De registratieplicht is door de overheid gedurende de verslagperiode niet afgedwongen.²⁵⁴

Tibetaanse boeddhisten hadden in de verslagperiode in toenemende mate te maken met beperkingen, waaronder direct ingrijpen en intimiderende aanwezigheid van

---

²⁵⁰ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36 t/m 59.

²⁵¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010 en US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁵² US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁵³ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁵⁴ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

politie tijdens religieuze vieringen. Lokale autoriteiten stonden vieringen van Tibetaanse religieuze festivals alleen op privéterrein toe.²⁵⁵

Sommige christelijke groeperingen meldden dat hindoe-extremisme de afgelopen jaren is toegenomen, met name nadat het land in 2006 tot seculiere staat werd verklaard door het interim-parlement. Tijdens de verslagperiode zijn verschillende hindoe-fundamentalistische groepen in verband gebracht met gewelddadige acties. De Indiase hindoe partij *Shiv Sena*²⁵⁶ werd ervan beschuldigd een rol te hebben gespeeld bij de onrust in de Terai-regio. De hindoe-fundamentalistische *Ranabir Sena* eiste in december 2008 de verantwoordelijkheid op voor een tweetal bomaanslagen in Kathmandu. De hindoe-fundamentalistische groep *Nepal Defense Army* eiste in mei 2009 de verantwoordelijkheid op van een bomaanslag bij een rooms-katholieke kerk in Kathmandu. Bij deze aanslag vielen drie doden en 13 gewonden.²⁵⁷

Verschiedende organisaties van religieuze minderheden kregen in de verslagperiode te maken met ontvoering en afpersing door groepen die claimden hindoe-extremisten te zijn maar mogelijk dit slechts als dekmantel gebruikten voor hun criminele activiteiten.²⁵⁸

In tegenstelling tot voorgaande verslagperiodes is geen melding gemaakt van beperking van de godsdienstvrijheid door de UCPN-M. Ook waren er geen meldingen van gevangenen, die vanwege hun geloof vastzaten, of gedwongen religieuze bekerings.²⁵⁹

3.3.4 Bewegingsvrijheid

Nepalese burgers hebben het recht om vrij te reizen binnen Nepal en naar het buitenland. In de verslagperiode zijn geen beperkingen opgelegd aan dit recht.²⁶⁰ De grens met buurland India is 1700 kilometer lang en zeer poreus. Er is tussen Nepal en India een 'open grens' gebaseerd op het *India and Nepal Treaty of Peace and Friendship* van 31 juli 1950. Inwoners van beide landen kunnen de grens oversteken zonder douaneformaliteiten. Gewapende groepen in de Terai maken

---

²⁵⁵ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁵⁶ In Nepal bekend als Pashupati Sena, Shiv Sena Nepal of Nepal Shivsena.

²⁵⁷ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009. Christian Solidarity Worldwide, *Nepal, Emerging threat of Hindu extremism*, oktober 2009.

²⁵⁸ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁵⁹ US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

²⁶⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

gebruik van de poreuze grens om zich te verschuilen in India, met name in de noordelijke deelstaat Bihar. De Indiase grenspolitie voert geregeld acties uit in het grensgebied, soms ook op Nepalees grondgebied.²⁶¹

Reizen in Nepal kan lastig zijn vanwege de slechte conditie van de wegen en de beperkte transportmiddelen waarover men kan beschikken. Verder belemmerden frequente *bandhs* (stakingen) en demonstraties, vooral in de Terai, het reizen binnen Nepal. Hierdoor werd de bewegingsvrijheid van Nepalezen geregeld beperkt.²⁶²

(Reis-)Documenten

Bij het bereiken van de leeftijd van zestien jaar kan een Nepalees burger een certificaat van staatsburgerschap (*Nagarikta Pramanpatra*) aanvragen, wat geldt als identiteitsbewijs. Het hebben van een *Nagarikta Pramanpatra* is een voorwaarde om bijvoorbeeld een huis of land te kopen of een baan te krijgen. Een staatsburgerschapscertificaat wordt uitgereikt door het *District Administration Office* (DAO)²⁶³ op basis van de certificaten van de vader of moeder, en een verklaring van het *Village Development Committee* (VDC) van herkomst.²⁶⁴ Op het staatsburgerschapscertificaat staan de volgende gegevens vermeld:²⁶⁵

- naam
- geboorteplaats
- adres
- geboortedatum
- naam en adres vader
- naam en adres moeder
- naam en adres echtgeno(o)t(e)
- type staatsburgerschap
- handtekening
- vingerafdrukken
- foto
- hologram
- staatsburgerschapnummer

---

²⁶¹ IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

²⁶² US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁶³ In de volksmond wordt DAO door elkaar gebruikt met CDO. De *Chief District Officer* (CDO) is het hoofd van het DAO.

²⁶⁴ Citizenship Act of Nepal, 2063, artikel 8. Nepalezen hebben over het algemeen een herkomst-VDC. Dit is de plaats waar zij en hun familie geregistreerd staan. Het herkomst VDC is de plaats waar zij moeten stemmen en documenten moeten ophalen.

²⁶⁵ Het staatsburgerschapscertificaat heeft een onbepaalde geldigheidsduur. Op oudere staatsburgerschapscertificaten staat een aantal gegevens niet vermeld, zoals naam en adres van de moeder en het hologram.

Paspoorten worden op vertoon van het staatsburgerschapscertificaat afgegeven door het DAO waar de aanvrager vandaan komt. Indien de reis naar het DAO wegens tijdgebrek of gevaar niet mogelijk is, kan men een paspoort aanvragen bij het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Vrouwen kunnen zelfstandig een paspoort aanvragen. Minderjarigen kunnen in het paspoort van de ouders bijgeschreven worden, maar zij kunnen ook hun eigen paspoort hebben. Om een eigen paspoort aan te vragen hebben kinderen de toestemming van de ouder(s) nodig. Ook dient een zogenoemd relatiecertificaat afgegeven door de VDC van herkomst te worden overgelegd. Bij verlies dient een nieuw paspoort aangevraagd te worden bij het DAO.

Paspoorten worden op het internationale vliegveld gecontroleerd. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van computerbestanden. Nepalezen hebben geen paspoort nodig om de grens met India over te steken. Voor een vliegreis naar India hebben zij ook geen paspoort en/of visum nodig maar wel een bewijs van identiteit.²⁶⁶ In de praktijk hebben vrijwel alle Nepalezen die naar India reizen een bewijs van identiteit bij zich om problemen in India te voorkomen. Het reguliere paspoort is groen. Daarnaast kent Nepal een rood paspoort (diplomatiek paspoort) en een blauw paspoort (voor overheidsfunctionarissen).

Nepal is voornemens om in de loop van 2010 zogenaamde *Machine Readable Passports* (MRP's) te gaan uitgeven. Volgens planning moeten op 1 augustus 2010 de eerste MRP's worden afgegeven.²⁶⁷

Er zijn geen berichten van ongedocumenteerde Nepalezen die met een laissez passer zijn teruggekeerd en hinder hebben ondervonden van de Nepalese autoriteiten. Indien een Nepalees bij terugkeer niet meer in het bezit is van reis- en/of identiteitsdocumenten, dient hij zich te wenden tot de DAO om nieuwe documenten te verkrijgen.

Er is geen wettelijke identificatieplicht in Nepal. Desondanks worden in Nepal geregeld identiteitscontroles gehouden, vooral in de avonduren en tijdens de vele demonstraties. Voor identificatie wordt zelden een paspoort of staatsburgerschapscertificaat gebruikt maar volstaat dikwijls een rijbewijs of een werkgeverspasje.

*Documentfraude*²⁶⁸

---

²⁶⁶ Het bewijs van identiteit dient afgegeven te zijn door een centrale autoriteit en dient een foto te bevatten.

²⁶⁷ De vraag is of de planning kan worden gehaald. In april 2010 werd een overeenkomst met India om de nieuwe paspoorten te drukken onder druk van de UCPN-M geschrapt. IHS Global Insight, 'Nepal: Under pressure from opposition, Nepal scraps controversial passport deal with India', 12.04.2010.

Een veel voorkomende vorm van fraude met documenten is identiteitsfraude, waarbij iemand zijn paspoort verkoopt, om vervolgens het document als verloren op te geven. In de verslagperiode waren er verder berichten van diefstal van officiële Nepalese paspoorten. Ook waren er berichten van onrechtmatig afgegeven paspoorten en staatsburgerschapscertificaten.

Fraude met andere identiteitsdocumenten zoals rijbewijs en werkgeverspasjes komt ook voor. Het betreft hier zowel documenten die via de officiële kanalen op onrechtmatige wijze zijn verkregen als complete vervalsingen.

staatsburgerschapswetgeving

In november 2006 is de uit 1964 stammende wet op het staatsburgerschap vervangen door de nieuwe *Citizenship Act of Nepal, 2063*²⁶⁹. Een belangrijke wijziging betreft het verkrijgen van het staatsburgerschap via de moeder.²⁷⁰ Voorheen kon de Nepalese nationaliteit alleen via de vader verkregen worden. Een andere wijziging betreft het verkrijgen van het Nepalees staatsburgerschap door iemand die voor 13 april 1990 in Nepal geboren is en nadien permanent in Nepal gewoond heeft.²⁷¹ Dit was vooral in het voordeel van bewoners vlakbij de grens met India. Zij werden eerder niet als Nepalees staatsburger erkend met als argument dat ze eigenlijk Indiër waren. In een grootscheepse campagne begin 2007 werd aan 2,6 miljoen statelozen een certificaat van Nepalees staatsburgerschap afgegeven.²⁷² In de verslagperiode is de wet op het staatsburgerschap niet gewijzigd. Voor zover bekend zijn naar aanleiding van bovengenoemde staatsburgerschapswet geen Bhutanese en Tibetaanse vluchtelingen genaturaliseerd, hoewel sommigen van hen volgens de herziene wetgeving hiervoor wel in aanmerking zouden komen.²⁷³ Eind 2009 waren er naar schatting ongeveer 800.000 personen *de facto* stateloos in Nepal.²⁷⁴

---

²⁶⁸ Immigration and Refugee Board of Canada, *Responses to Information Requests, Nepal: Prevalence of forged, fake or falsely acquired documents, including identity documents, professional certificates, membership cards and employment records*, 26 januari 2009.

²⁶⁹ Nepalese jaartelling. Het jaar 2063 komt deels overeen met de jaren 2006-2007.

²⁷⁰ Echter kinderen van een Nepalese moeder die getrouwd is met een buitenlandse echtgenoot kunnen alleen middels naturalisatie het Nepalese staatsburgerschap verkrijgen. *Citizenship Act of Nepal, 2063*, artikel 3/4/5. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁷¹ *Citizenship Act of Nepal, 2063*, artikel 3/4. Zie ook artikel 8, vijfde lid, interim-grondwet.

²⁷² UNHCR, 'Refugees Magazine', Issue 147, September 2007.

²⁷³ Refugees International, *Nationality rights for all, a progress report and global survey on statelessness*, maart 2009.

²⁷⁴ UNHCR *Factsheets*, januari 2010.

3.3.5 **Rechtsgang**

Het juridische systeem bestaat uit drie niveaus: districtsrechtbanken, hoven van beroep en het hooggerechtshof (zie paragraaf 2.1.3). Daarnaast zijn er nog speciale rechtbanken zoals militaire rechtbanken. Militairen die verdacht worden van het plegen van strafbare feiten, worden berecht door militaire rechtbanken. Indien militairen vervolgd worden voor moord of verkrachting van een burger is de gewone rechtbank bevoegd. Het hooggerechtshof is het hoogste gerechtelijke orgaan. Het hooggerechtshof heeft tevens het recht om wetgeving grondwettelijk te toetsen.²⁷⁵

De interim-grondwet garandeert recht op toegang tot een particuliere of pro deo advocaat (artikel 24, tweede respectievelijk tiende lid), gelijke behandeling (artikel 13, eerste lid) en het ‘*ne bis in idem*-beginsel’ ofwel men kan niet tweemaal voor hetzelfde misdrijf veroordeeld worden (artikel 24, zesde lid).

Obstakels in de rechtsgang

De rechterlijke macht is niet geheel onafhankelijk van de uitvoerende en wetgevende, aangezien de president de opperrechter benoemt.²⁷⁶ Verder moet het hooggerechtshof volgens artikel 117 van de interim-grondwet jaarlijks verantwoording afleggen aan de minister-president en het parlement.

Ook blijven de gerechtshoven en rechtbanken, vooral die op districtsniveau, gevoelig voor intimidatie, corruptie en politieke druk, al zijn er wel berichten van verbetering. Rechten die in de interim-grondwet zijn vastgelegd zoals het recht op een advocaat, gelijke bescherming of ‘*ne bis in idem*’, worden in de praktijk niet in alle gevallen gelijk toegepast.²⁷⁷ Vertragingen vormen ook een belangrijk probleem in het juridische systeem. Eind december 2009 had het hooggerechtshof 10.306 achterstallige zaken.²⁷⁸

In de praktijk verschilt het recht op toegang tot een advocaat van gevangenis tot gevangenis. Ook heeft een verdachte alleen op verzoek toegang tot een pro deo advocaat. Als gevolg daarvan kunnen personen die niet op de hoogte zijn van hun recht op juridische bijstand mogelijk deze bijstand niet ontvangen.²⁷⁹ Er is

---

²⁷⁵ Zie interim-grondwet, artikel 151.

²⁷⁶ Artikel 103, lid 1. De *Constitutional Council* onder voorzitterschap van de minister-president doet hiertoe een voordracht. De *Constitutional Council* bestaat uit: de minister-president (voorzitter), de opperrechter, de voorzitter van het parlement en drie door de minister-president aangewezen ministers.

²⁷⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁷⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁷⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

een borgsysteem, maar de gestelde bedragen kunnen vaak door de arrestanten niet worden opgebracht.²⁸⁰ Slachtoffers worden geregeld door politie of sociale omgeving onder druk gezet om buiten de rechtszaal de zaak informeel te regelen.²⁸¹

Bewoners van afgelegen gebieden hebben moeilijk toegang tot de rechtsgang. Een moeilijkheid die vooral een rol speelt bij verdwijningszaken, is dat *habeas corpus* petities, waarmee veiligheidsdiensten het bevel gegeven kan worden om gevangenen in de rechtbank te laten verschijnen, alleen ingediend kunnen worden bij hoven van beroep of het hooggerechtshof. Dit betekent dat sommige mensen dagen moeten reizen om een *habeas corpus* petitie in te kunnen dienen.²⁸²

Parallele rechtsgang

Hoewel in 2007 de meeste maoïstische volksrechtbanken zijn opgeheven, zouden in een aantal districten, met name in rurale gebieden, nog parallelle rechtsmechanismes bestaan.²⁸³ Volksrechtbanken behandelden zowel civiele als strafrechtelijke zaken zonder een eerlijke procesgang te waarborgen.²⁸⁴ Ook in gebieden waar de volksrechtbanken niet langer functioneerden, werd door de UCPN-M nog wel verwacht dat eerdere uitspraken werden nageleefd.²⁸⁵ Er zijn berichten dat in sommige districten burgers zich niet tot lokale rechtbanken maar tot politieke partijen hebben gewend om hun recht te halen, hetzij op instructie van politieke partijen hetzij vanwege een slecht functionerende lokale rechtbank.²⁸⁶

Straffeloosheid

Ondanks verschillende toezeggingen van de regering om een einde te maken aan het klimaat van straffeloosheid, is in de verslagperiode geen substantiële vooruitgang geboekt ten aanzien van de bestraffing van mensenrechtenschendingen gedurende en na de burgeroorlog (1996-2006). Er is nog geen enkele persoon strafrechtelijk vervolgd.²⁸⁷ Bevindingen van nationale en

---

²⁸⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁸¹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

²⁸² Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008.

²⁸³ OHCHR, A/HRC/7/68, 18 februari 2008. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁸⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁸⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

²⁸⁶ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

²⁸⁷ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical*

internationale organisaties als OHCHR, NHRC, *Advocacy Forum* en *Human Rights Watch* die verschillende geweldsincidenten onderzochten, hebben er niet toe geleid dat daders ter verantwoording werden geroepen. Er is gebrek aan politieke wil bij de regering en de UCPN-M om straffeloosheid bij geweldpleging en mensenrechtenschendingen aan te pakken, zowel bij zaken uit het verleden als bij actuele zaken.²⁸⁸ In enkele gevallen benoemde de regering weliswaar een onderzoekscommissie maar deze commissies waren vaak niet onafhankelijk en onpartijdig, onderzoeksresultaten werden veelal niet openbaar gemaakt en de regering ondernam vrijwel geen actie naar aanleiding van de onderzoeksresultaten.²⁸⁹ Zowel de voormalige maoïstisch-geleide regering als de huidige regering hebben een bepaling in de interim-grondwet inzake ‘politieke gevallen’ gebruikt om in de verslagperiode honderden strafzaken tegen belangrijke partijgenoten in te trekken. Het betrof hier strafzaken inzake verdenking van onder meer moord, verkrachting en ernstige mensenrechtenschendingen.²⁹⁰ Politieke druk op politie om leden van de politieke partijen vrij te laten en/of geen onderzoek in te stellen, droegen bij aan de sfeer van straffeloosheid.²⁹¹

Het Nepalese rechtssysteem werkt onschendbaarheid in de hand. De *Army Act*, *Police Act* en *Public Security Act* bieden veiligheidshandhavers immuniteit voor acties (inclusief mensenrechtenschendingen) als deze gedaan zijn in ‘good faith’. Daarnaast zijn er weinig mogelijkheden om onafhankelijk onderzoek te doen naar

---

²⁸⁸ *cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010. ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. Amnesty International, *International Report 2009 – Nepal*. Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008; UN, GA, HRC, *Human Rights situations that require the Council’s attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a NGO in special consultative status, A/HRC/10/NGO/107*, 27 februari 2009 en International Federation for Human Rights, *Observatory for the Protection of Human Rights Defenders Annual Report 2009 – Nepal*, 18 juni 2009.

²⁸⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

²⁹⁰ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009; Asian Centre for Human Rights, *Nepal in Crisis*, 1 mei 2009; ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010. Zo betrof het merendeel van de 238 strafzaken die de maoïstisch-geleide regering in april 2009 introk beschuldigingen van betrokkenheid bij de gewelddadige Kapilvastu demonstraties in 2007.

²⁹¹ Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008. ‘*Report of the Secretary-General*’, S/2009/351, 13 juli 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

veronderstelde buitengerechtelijke executies door het leger of politie. In de verslagperiode is geen vooruitgang geboekt in het onderzoek naar beschuldigingen van mensenrechtenschendingen door leden van het Nepalese leger en de PLA. Het Nepalese leger weigert medewerking te verlenen aan politieonderzoek of orders van civiele rechtbanken uit te voeren. Verschillende legerofficieren die in verband gebracht zijn met ernstige mensenrechtenschendingen zijn in de verslagperiode voorgedragen voor promotie.²⁹²

Ondanks een door een Nepalese districtsrechtbank afgegeven arrestatiebevel, werd een hoge Nepalese officier in september 2009 uitgezonden naar een VN missie in Afrika. Vanwege de ernst van de beschuldigingen –betrokkenheid in 2004 bij de marteling en dood van een 15-jarig meisje– werd hij op verzoek van de VN in december 2009 teruggezonden naar Nepal. Bij terugkomst in Nepal weigerde het leger hem echter over te dragen aan de politie. De legertop betwist de bevoegdheid van de civiele rechtbank in deze zaak.²⁹³

In december 2009 benoemde de regering generaal-majoor Toran Jung Bahadur Singh tot tweede man van het Nepalese leger. Majoor-generaal Singh wordt echter in verband gebracht met ernstige schendingen van mensenrechten in de periode 2003/2004. Nationale en internationale mensenrechtenorganisaties hebben felle kritiek op deze benoeming. Het Nepalese hooggerechtshof heeft de regering opgedragen de benoeming aan te houden en gaat de zaak onderzoeken.²⁹⁴

De UCPN-M heeft geen enkele actie ondernomen om partijleden die beschuldigd worden van betrokkenheid bij ernstige misdrijven in het verleden zoals de moord op de zakenman Ram Hari Shrestha (2008), de journalisten Birendra Sah en Arjun Lama (2005) en de bomaanslag op de bus in Madi (2004), aan te pakken.²⁹⁵ Verschillende hoge functionarissen van de UCPN-M en vertegenwoordigers in de *Constituent Assembly* worden verdacht van mensenrechtenschendingen en zijn onderwerp van politieonderzoek.²⁹⁶

Oprichting transitionele rechtsorganen

---

²⁹² Human Rights Watch en Advocacy Forum, september 2008. *Report of the Secretary-General*, S/2009/221, 24 april 2009. *Report of the Secretary-General*, S/2009/351, 13 juli 2009. *Report of the Secretary-General*, S/2009/553, 26 oktober 2009. ICG, *Nepal's Faltering Peace Process*, 19 februari 2009; ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*.

²⁹³ *Report of the Secretary-General*, S/2010/17, 7 januari 2010.

²⁹⁴ *Report of the Secretary-General*, S/2010/17, 7 januari 2010.

²⁹⁵ *Report of the Secretary-General*, S/2010/17, 7 januari 2010; ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010.

²⁹⁶ Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010.

De Nepalese overheid boekte in de verslagperiode wel enige vooruitgang bij de oprichting van transitionele rechtsorganen, zoals een Commissie voor Verdwijningen en een Waarheids- en Verzoeningscommissie.

In november 2008 stelde de regering een conceptwet op die verdwijningen strafbaar stelt en een commissie van onderzoek naar conflict-gerelateerde verdwijningen mogelijk maakt.²⁹⁷ Begin 2009 maakte de regering bekend dat de wet de vorm zou krijgen van een verordening. Na kritiek van politieke partijen en het maatschappelijk middenveld besloot de regering alsnog te kiezen voor een formele wet in plaats van een verordening. Inmiddels is de concept wet goedgekeurd door de ministerraad en ligt het voor bij de CA.²⁹⁸ Hoewel het concept verschillende keren is aangepast, voldoet het niet geheel aan de internationale standaard.²⁹⁹

Ook stelde de regering in 2009 een aangepast wetsvoorstel op ten behoeve van de instelling van een Waarheids- en Verzoeningscommissie.³⁰⁰ Met steun van de OHCHR heeft het ministerie van Vrede en Reconstructie inmiddels een serie publieke consultaties met betrekking tot deze conceptwet afgerond. Ook deze conceptwet voldoet niet geheel aan de internationale standaard.³⁰¹

3.3.6 Arrestaties en detenties

Volgens de wet dienen de autoriteiten een arrestatiebevel te hebben alvorens iemand te arresteren. Binnen 24 uur na arrestatie moet de verdachte voor de

---

²⁹⁷ 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

²⁹⁸ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

²⁹⁹ Zo ontbreekt in het wetsvoorstel een verwijzing naar misdrijven tegen de menselijkheid voor ernstige gevallen van gedwongen verdwijning. Ook is er kritiek op de lage maximumstraf voor de zwaarste misdrijven, namelijk 5 jaar gevangenisstraf en de bepaling dat verdachten binnen een periode van zes maanden moeten zijn aangeklaagd. Zie UN, GA, HRC, *Human Rights situations that require the Council's attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a NGO in special consultative status, A/HRC/10/NGO/107*, 27 februari 2009. Amnesty International, 'Nepal disappearances law meet international standards', 2 september 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

Ten aanzien van de op te richten commissie van onderzoek is er kritiek op de voorgestelde capaciteit en onafhankelijkheid van de commissie.

³⁰⁰ 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009. In 2007 had de regering ook al een wetsvoorstel opgesteld voor een *Truth and Reconciliation Commission*. Het wetsvoorstel kreeg echter veel kritiek en werd uiteindelijk ingetrokken. Zie algemeen ambtsbericht Nepal van november 2008.

³⁰¹ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010. ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010. Zo is er onder meer kritiek op mogelijkheden voor amnestie die in het wetsvoorstel zijn opgenomen.

gerechtelijke autoriteiten worden voorgeleid, of worden vrijgelaten. Binnen 7 dagen na arrestatie moet de zaak formeel ingediend worden bij de rechtbank. Indien de rechtbank besluit dat de detentie rechtmatig is, wordt de politie geautoriseerd de verdachte gedurende 25 dagen in voorarrest te houden. In deze periode dient de politie haar onderzoek af te ronden. Het voorarrest kan met zeven dagen worden verlengd.³⁰²

De politie heeft zich in de verslagperiode geregeld niet aan genoemde vereisten gehouden, waaronder overschrijding van de 24-uur norm, detentie zonder formele aanklacht, langdurig voorarrest, etc.³⁰³ Zo duurde het voorarrest in veel gevallen langer dan de uiteindelijk opgelegde gevangenisstraf.³⁰⁴ Rechterlijke bevelen tot vrijlating worden in de regel wel opgevolgd maar vaak met vertraging.

Mensenrechtenorganisaties maken zich zorgen over wetgeving die arbitraire detentie mogelijk maakt, zoals de *Public Offences Act (POA)*. Volgens deze wet mogen burgers die zich schuldig maken aan bijvoorbeeld verstoring van de openbare orde, vandalisme, of die betrokken zijn bij gevechten of rellen vastgehouden worden zonder in staat van beschuldiging te worden gesteld. Geregeld werden burgers op basis van deze wet gearresteerd en voor korte periodes vastgehouden.³⁰⁵

Volgens de *Public Security Act (PSA)* is het de autoriteiten toegestaan personen te detineren die de binnenlandse veiligheid en rust, de relaties met andere staten of de relaties tussen burgers van verschillende klassen en religies bedreigen. Personen die op basis van deze wet worden gearresteerd, kunnen voor een periode van zes maanden in preventieve hechtenis worden vastgehouden zonder dat er tegen hen een formele aanklacht wordt ingediend. De districtsrechtbank moet binnen 24 uur na arrestatie van deze detentie op de hoogte worden gesteld.³⁰⁶ In de verslagperiode zijn geregeld burgers, met name Tibetanen, op basis van deze wet gearresteerd en vastgehouden.

Daarnaast worden volgens mensenrechtenorganisaties personen soms om politieke redenen zonder formele aanklacht vastgehouden.³⁰⁷ Ook komt het voor dat de

---

³⁰² US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁰³ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁰⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁰⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁰⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁰⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

politie onder druk of vanwege smeergeld in opdracht van zakenmensen personen voor korte tijd detineert waarbij mishandeling niet ongebruikelijk is.

Er waren in de verslagperiode ook berichten van arrestaties en detenties door jongerenbewegingen als de YCL in het kader van onofficiële wetshandhaving. Ook werden in de verslagperiode door jongerenbewegingen en gewapende groepen burgers ontvoerd en voor korte of langere periode vastgehouden (zie paragrafen 2.2.2 en 2.3).

Omstandigheden in gevangenissen en detentiecentra

In Nepal verblijven verdachten tot en met de onderzoeksperiode in een politiecel in hechtenis. Daarna wordt men overgebracht naar een gevangenis.

De omstandigheden tijdens de politiehechtenis zijn slecht. Er is sprake van overbevolking en gedetineerden blijven tijdens hun detentie soms geboeid.³⁰⁸

Er is sprake van veel geweld (mishandeling/marteling) van de zijde van de politie tijdens de onderzoeksperiode (zie ook paragraaf 3.3.7). Kinderen worden geregeld voor kleine vergrijpen gedetineerd en zonder formele aanklacht of rechtshulp vastgehouden.

Volgens mensenrechtenorganisaties worden detentieregisters niet systematisch bijgehouden en worden gedetineerden niet altijd geregistreerd.³⁰⁹

Er zijn in Nepal 74 gevangenissen (één in elk district) met in totaal ruim 9.000 gevangenen. Er is sprake van overbevolking, de gebouwen zijn oud en de voorzieningen zijn onder de maat. De gevangenisstaf is minimaal en vaak weinig professioneel. Ook is er veel corruptie binnen de gevangenis. Wetshandhaving vindt veelal plaats door groepen gedetineerden, hetgeen gepaard gaat met geweld (mishandeling en soms marteling). Van de zijde van de gevangenisautoriteiten is er weinig geweld.

Vrouwen worden over het algemeen separaat van mannen opgesloten, onder dezelfde condities. Er is een aparte vrouwengevangenis maar die heeft onvoldoende capaciteit. Er is voor minderjarigen een *Child Protection Centre* en een *Child Development Centre*. Als gevolg van een gebrek aan detentiefaciliteiten voor jeugdige delinquenten, worden minderjarigen soms samen met volwassenen gedetineerd.³¹⁰ Het is niet bekend hoeveel minderjarigen in gevangenissen

---

³⁰⁸ Freedom House, *Freedom in the World, 2009 –Nepal*.

³⁰⁹ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak, A/HRC/10/44/Add.5*, 17 februari 2009.

³¹⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Zie ook: *'Nepal: End Torture of Children in Police Custody'*, Human Rights Watch, 18 november 2008.

verblijven. De redenen voor detentie van minderjarigen zijn gevarieerd, waaronder drugsvervoer, verkrachting en moord.

De Nepalese overheid stond het NHRC en OHCHR toe om onaangekondigd gevangenissen en detentiecentra van politie en leger te bezoeken.³¹¹ Ook Nepalese mensenrechtenorganisaties konden in de verslagperiode gevangenissen en detentiecentra te bezoeken.

Naast berichten van illegale detentie door politie en *Armed Police Forces*, waren er in de verslagperiode ook berichten van detentie in niet-officiële detentiecentra (privéhuizen).³¹²

3.3.7 Marteling en mishandeling

Nepal is partij bij verschillende internationale mensenrechtenverdragen die elke vorm van marteling en mishandeling verbieden. De implementatie hiervan in nationale wet- en regelgeving schiet echter tekort.³¹³

De interim-grondwet verbiedt, net als de grondwet uit 1990, marteling gedurende detentie. Ook is er een *Compensation for Torture Act*, die iemand die tijdens een detentieperiode is gemarteld recht op compensatie geeft. Echter, zowel de interim-grondwet als de *Compensation for Torture Act* spreken alleen van marteling tijdens detentie, terwijl het internationale verdrag tegen marteling elke vorm van marteling verbiedt.³¹⁴ Compensatie voor marteling wordt bovendien alleen uitgekeerd als het slachtoffer binnen 35 dagen na vrijlating een klacht indient bij de districtsrechtbank, en de klacht bewezen wordt.³¹⁵

---

³¹¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³¹² UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak, A/HRC/10/44/Add.5*, 17 februari 2009. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³¹³ UN, GA, HRC, *Human Rights situations that require the Council's attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a NGO in special consultative status, A/HRC/10/NGO/107*, 27 februari 2009 en Amnesty International, *Amnesty International Report 2009 – Nepal*.

³¹⁴ Artikel 26 interim-grondwet en artikel 2 Compensation for Torture Act.

³¹⁵ *Compensation for Torture Act*, artikel 4 en 5. In het twaalfjarig bestaan van de *Compensation for Torture Act* zijn er 200 zaken aangemeld. In 52 gevallen werd er positief beslist maar slechts in zeven gevallen werd er daadwerkelijk geld uitgekeerd. UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak, A/HRC/10/44/Add.5*, 17 februari 2009.

Marteling is niet gedefinieerd als een misdaad in het strafrecht van Nepal.³¹⁶ In een uitspraak van mei 2009 draagt het hooggerechtshof de regering op marteling wettelijk strafbaar te stellen. Aan deze uitspraak is nog geen gevolg gegeven.³¹⁷

Ondanks de internationale verdragen en het grondwettelijke verbod komen mishandeling en marteling door de autoriteiten nog steeds veelvuldig voor, vooral tijdens ondervraging door de politie.³¹⁸ De meeste geraadpleegde bronnen melden geen verbetering in de verslagperiode. Enkele bronnen meldden daarentegen een afname van met name de martelingpraktijken.

OHCHR documenteerde in 2008 93 gevallen van mishandeling en marteling tijdens detentie.³¹⁹ Volgens een onderzoek uit 2009 van een Nepalese mensenrechten-NGO waren van de 2.079 geïnterviewde gedetineerden er 540 slachtoffer van marteling.³²⁰ Het leger heeft zich, voor zover bekend, tijdens de verslagperiode niet schuldig gemaakt aan marteling.³²¹

Human Rights Watch meldt dat de politie ook minderjarigen mishandelt en martelt. In 2008 zouden ten minste 200 kinderen mishandeld en gemarteld zijn door de politie.³²² *Human Rights Watch* noemt een patroon van mishandeling van minderjarige verdachten door de politie, waaronder lange periodes van illegale detentie, geen toegang tot medische en juridische hulpverlening en veelvuldig fysiek geweld.³²³ Ook andere bronnen bevestigen de praktijk van mishandeling en marteling van kinderen door de politie.

---

³¹⁶ UN, GA, HRC, *Human Rights situations that require the Council's attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a NGO in special consultative status, A/HRC/10/NGO/107*, 27 februari 2009. Het strafrecht in Nepal valt onder het Burgerlijk Wetboek. Er is geen apart Wetboek van Strafrecht.

³¹⁷ Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009.

³¹⁸ Amnesty International, *Amnesty International Report 2009 – Nepal* en Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*. Zie ook Urgent Actions OMCT.

³¹⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

³²⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³²¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³²² US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³²³ Human Rights Watch, *World Report 2009 – Nepal*.

Mishandeling en marteling door leden van politieke groeperingen, met name UCPN-M en YCL, en gewapende groepen kwam gedurende de verslagperiode ook voor.³²⁴

De Nepalese overheid schoot ernstig tekort in het onderzoeken van berichten van mishandeling en marteling door politie en andere veiligheidsdiensten of het nemen van (disciplinaire) maatregelen tegen hen. Ook gevallen van mishandeling door groeperingen als UCPN-M en YCL werden nauwelijks onderzocht.³²⁵ Er is nog geen enkele functionaris van een veiligheidsdienst of lid van een politieke groepering als UCPN-M en YCL strafrechtelijk vervolgd wegens mishandeling of marteling.³²⁶

3.3.8 Verdwijningen

In de verslagperiode werden honderden personen ontvoerd door politieke en gewapende groepen en voor korte of langere tijd vastgehouden.³²⁷ Daarnaast werden in de verslagperiode honderden kinderen als vermist opgegeven. Veel van deze vermiste kinderen worden verondersteld slachtoffer te zijn geworden van mensenhandel.³²⁸

Tijdens de burgeroorlog (1996-2006) zijn zowel de veiligheidsdiensten van de overheid (politie, APF en leger) als de maoïsten verantwoordelijk geweest voor de verdwijning van een groot aantal personen. Het lot van een groot deel van deze mensen is onbekend. In februari 2007 publiceerde het ICRC een lijst met 812 vermisten in een poging meer informatie over hun lot te verkrijgen. Hierop hebben meer families contact gezocht met het ICRC met informatie over andere vermisten. In mei 2009 bracht ICRC een nieuwe lijst uit met 1348 namen.³²⁹

---

³²⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010). UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. INSEC, *Situation of Human Rights in 2009: overall evaluation*, februari 2010. OCHA 'Nepal Situation Overview', no. 36 t/m/ 59.

³²⁵ Freedom House, *Freedom in the World, 2009–Nepal*. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010).

³²⁶ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak, A/HRC/10/44/Add.5*, 17 februari 2009.

³²⁷ Zie onder meer OCHA 'Nepal Situation Overview', no. 36 t/m/ 59. INSEC, *Situation of Human Rights in 2009: overall evaluation*, februari 2010.

³²⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³²⁹ ICRC, *Missing Persons in Nepal. The right to know, updated list – 2009*, mei 2009.

In december 2008 publiceerde OHCHR een rapport over gedwongen verdwijningen in het Bardiya district in de periode 2001-2003. Het rapport documenteert 156 gevallen van verdwijningen die worden toegeschreven aan de Nepalese overheid. Het rapport citeert betrouwbare bronnen die meldden dat een aantal van hen na arrestatie door het Nepalese leger is vermoord. Ook documenteert het rapport systematisch gebruik van mishandeling en marteling door het Nepalese leger. Het rapport maakt tevens melding van 14 vergelijkbare gevallen toegeschreven aan de maoïsten.³³⁰

Het veroorzaken van verdwijningen is niet strafbaar in de Nepalese wetgeving. In juni 2007 beval het hooggerechtshof de overheid om een aantal zaken zo snel mogelijk te regelen:

- een wet aan te nemen die verdwijningen strafbaar stelt;
- een onderzoekscommissie naar verdwijningen in te stellen;
- de schuldigen te vervolgen;
- de slachtoffers te compenseren.³³¹

In de verslagperiode stelde de regering een conceptwet op die verdwijningen strafbaar stelt en een commissie van onderzoek naar conflict-gerelateerde verdwijningen mogelijk maakt.³³² Inmiddels ligt de conceptwet voor bij de CA.³³³ De conceptwet voldoet niet geheel aan de internationale standaard (zie paragraaf 3.3.5).³³⁴

De Nepalese regering heeft vrijwel geen actie ondernomen naar aanleiding van onderzoeksrapporten als die van de OHCHR over verdwijningen in de conflictperiode.³³⁵ Aan het einde van de verslagperiode was nog geen enkele

---

³³⁰ UN, OHCHR, *Conflict-related Disappearances in Bardiya district*, december 2008.

³³¹ OHCHR, A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

³³² 'Report of the Secretary-General', S/2009/1, 2 januari 2009.

³³³ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

³³⁴ Zo ontbreekt in het wetsvoorstel een verwijzing naar misdrijven tegen de menselijkheid voor ernstige gevallen van gedwongen verdwijning. Ook is er kritiek op de lage maximumstraf voor de zwaarste misdrijven, namelijk 5 jaar gevangenisstraf en de bepaling dat verdachten binnen een periode van zes maanden moeten zijn aangeklaagd. Zie UN, GA, HRC, *Human Rights situations that require the Council's attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a NGO in special consultative status*, A/HRC/10/NGO/107, 27 februari 2009. Amnesty International, 'Nepal disappearances law meet international standards', 2 september 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal*, A/HRC/13/73, 5 februari 2010.

Ten aanzien van de op te richten commissie van onderzoek is er kritiek op de voorgestelde capaciteit en onafhankelijkheid van de commissie.

³³⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

regeringsfunctionaris of maoïst strafrechtelijk vervolgd vanwege betrokkenheid bij verdwijningen in de conflictperiode.³³⁶

In afwezigheid van een verdwijningscommissie of een waarheids- en verzoeningscommissie die normaliter aanbevelingen doen voor compensatie, werd er op *ad hoc* basis in bepaalde gevallen wel compensatie toegekend.³³⁷

3.3.9 Buitengerechtelijke executies

Er zijn verschillende berichten dat veiligheidsdiensten in de verslagperiode willekeurige of buitengerechtelijke executies hebben gepleegd.³³⁸ Volgens de Nepalese mensenrechtenorganisatie INSEC werden in 2008 50 personen en in 2009 41 personen door veiligheidsdiensten gedood.³³⁹ OHCHR documenteerde in 2008/2009 30 tot 40 vermoedelijke voorvallen van buitengerechtelijke executies (*extra-judicial killings*) door veiligheidsdiensten.³⁴⁰ NHRC kreeg in de periode 2008/2009 bijna 50 meldingen van buitengerechtelijke executies door veiligheidsdiensten, waarvan er inmiddels 13 zijn bevestigd.³⁴¹ *Advocacy International* onderzocht in het eerste halfjaar van 2009 14 gevallen van veronderstelde buitengerechtelijke executies.³⁴²

Evenals bij marteling en verdwijningen bleef straffeloosheid bij buitengerechtelijke executies een probleem. In veel gevallen werden de dodelijke incidenten afgedaan als zelfverdediging of ongeluk.³⁴³ Mensenrechtenorganisaties en OHCHR uitten hun bezorgdheid over het aantal personen dat in het kader van het *Special Security Plan* (zie paragraaf 2.3) door de veiligheidsdiensten werd gedood alsmede over beschuldigingen van buitengerechtelijke executies (*'fake*

---

³³⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³³⁷ Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

³³⁸ Freedom House, *Freedom in the World, 2009 – Nepal*. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

³³⁹ OCHA, *Nepal Situation Review*, no. 42, 1 maart 2009. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2008, Nepal*, 25 februari 2009. INSEC, *'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation'*, 2010.

³⁴⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

³⁴¹ Nepal News, *'Extra-judicial killings still continuing: NHRC'*, 22 februari 2010.

³⁴² Advocacy Forum/Human Rights Watch, *Still waiting for justice. No end to impunity in Nepal*, oktober 2009.

³⁴³ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

encounter killings?³⁴⁴ In de meeste gevallen werd geen serieus onderzoek verricht naar deze beschuldigingen.³⁴⁵

3.3.10 Doodstraf

In 1997 is in Nepal de doodstraf afgeschaft.

3.4 Positie van specifieke groepen

3.4.1 Vrouwen

Hoewel discriminatie op grond van geslacht in de interim-grondwet verboden is, worden vrouwen in Nepal in de praktijk systematisch gediscrimineerd en achtergesteld, vooral in de rurale gebieden. Deze discriminatie komt voort uit diepgewortelde sociale en culturele tradities, een gebrek aan educatie, en onbekendheid met nationale wetgeving.³⁴⁶

Vrouwen zijn nauwelijks vertegenwoordigd in de regering en de overheid. Hoewel ongeveer een derde van de leden van de *Constituent Assembly* vrouw is, is vertegenwoordiging van vrouwen in de uitvoerende en rechterlijke macht, alsmede andere overheidsorganen, nog steeds minimaal.³⁴⁷

Wettelijk gelden voor vrouwen over het algemeen dezelfde regels als voor mannen wat betreft handelingsbekwaamheid. Zij hebben bijvoorbeeld geen toestemming van hun echtgenoot of ouders nodig om een paspoort aan te vragen of eigendom te (ver)kopen. Toch bestaat er nog veel discriminatoire wetgeving: er zijn nog meer dan 100 voor vrouwen discriminerende wettelijke bepalingen. Zo wordt bijvoorbeeld de man bevoorrecht in wetgeving omtrent eigendomsrechten, en wordt bigamie toegestaan als de vrouw bijvoorbeeld gehandicapt of onvruchtbaar is geworden.³⁴⁸

---

³⁴⁴ 'Report of the Secretary-General', S/2009/553, 26 oktober 2009. Zie in dit verband ook Asian Centre for Human Rights, *Nepal in Crisis*, 1 mei 2009 en ICG, *Nepal: Peace and Justice*, 14 januari 2010.

³⁴⁵ Als er wel onderzoek werd ingesteld dan werd dit uitgevoerd door dezelfde veiligheidsdienst die bij het incident betrokken was.

³⁴⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁴⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. 'Report of the Secretary-General', S/2008/670, 24 oktober 2008.

³⁴⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Zie ook: Forum for Women Law and Development (FWLD). 'Discriminatory Laws against Women: an updated study', 2007.

Er zijn diverse initiatieven om de positie van vrouwen te verbeteren. NGO's proberen de positie van vrouwen te verbeteren, met name binnen het maatschappelijk middenveld en op economisch gebied. Sommige NGO's bieden vrouwen onderdak, medische verzorging, advies en juridische bijstand. De meeste politieke partijen hebben vrouwengroepen die opkomen voor de rechten van de vrouw binnen en buiten de partij. Van overheidswege zijn er *women's police cells* opgericht waar de politie zich door middel van speciale training richt op hulp aan slachtoffers van geweld tegen vrouwen en mensenhandel. Deze *cells* zijn actief in 41 van de 75 districten.³⁴⁹

Geweld tegen vrouwen

Geweld tegen vrouwen, huiselijk geweld in het bijzonder, blijft een groot probleem in Nepal. In 2009 ontving een Nepalese mensenrechtenorganisatie 13.745 meldingen van geweld tegen vrouwen. In 2009 ontvingen de *women's police cells* 849 meldingen van huiselijk geweld. Echter, bij gebrek aan wetgeving inzake huiselijk geweld was de politie niet in staat dan wel niet bereid om een zaak tegen de verdachte te beginnen.³⁵⁰ Er waren weliswaar instructies bij de politie om huiselijk geweld als een misdrijf te behandelen, maar vanwege een discriminatoire houding van de politie werd deze instructie nauwelijks uitgevoerd. Zelfs als de politie tot arrestatie overging, dan drongen in veel gevallen het slachtoffer noch de autoriteiten aan op strafvervolging.³⁵¹ Op 19 april 2009 nam het Nepalese parlement de *Nepal Domestic Violence Crime and Punishment Bill* aan. Niet alleen wordt door de wet huiselijk geweld strafbaar gesteld, ook zijn zaken als compensatie, bescherming en rehabilitatie nu wettelijk geregeld.³⁵² Implementatie van deze wet verloopt echter langzaam en het is de vraag in hoeverre de nieuwe wetgeving gevolgen zal hebben op de praktijk van huiselijk geweld.

Jaarlijks worden ongeveer 110 aangiftes gedaan van huiselijk geweld. Vrouwen durven vaak geen aangifte te doen tegen huiselijk of seksueel geweld, bijvoorbeeld omdat zij bang zijn voor stigmatisering binnen de sociale gemeenschap of vanwege hun economisch afhankelijke positie. Verder bestaat er wantrouwen bij slachtoffers jegens de politie. Dit wantrouwen is gebaseerd op het gebrek aan effectieve opvolging van aangiftes en op corruptie binnen de politie. Slachtoffers van seksueel geweld verklaarden dat de politie aangiftes van seksueel geweld

---

³⁴⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁵⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁵¹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁵² Persbericht Wellesley Centers for Women – Nepal Domestic Violence and Punishment Bill, 9 september 2009. Zie www.wcwonline.org

weigerde.³⁵³ Volgens *Amnesty International* worden vrouwen vaak onder druk gezet door politie, familie en sociale omgeving om niet te kiezen voor de formele rechtsgang, maar voor de informele traditionele gemeenschapsbemiddeling.³⁵⁴ Daarnaast kunnen slachtoffers van mishandeling of seksueel geweld die hun zaak melden het doelwit worden van gewelddadige wraakacties.³⁵⁵

De bereidheid om aangifte te doen hangt veelal van een aantal factoren af, waaronder de culturele achtergrond van betrokkene, de aanwezigheid van *women groups* van mensenrechtenorganisaties en opvangmogelijkheden. Een aantal NGO's beheert in verschillende districten *safe centers* voor slachtoffers van geweld. De regering heeft aangekondigd in 15 districten ook zelf *safe centers* te gaan opzetten. Dit moeten centra worden voor slachtoffers van geweld met een aanbod van opvang, medische hulp, juridische ondersteuning, etc.

Ook verkrachting blijft een probleem en wordt in de meeste gevallen niet gemeld. Volgens de *women's police cells* werden in 2008 in vier maanden tijd 391 gevallen van verkrachting en 75 gevallen van poging tot verkrachting voorgelegd aan de rechtbank. De maximumstraf voor verkrachting is 15 jaar gevangenisstraf.

Verkrachting door de echtgenoot kan bestraft worden met maximaal 6 maanden gevangenisstraf.³⁵⁶

Volgens NGO's zijn vrouwen geregeld slachtoffer van mishandeling, marteling en seksueel geweld tijdens hun detentie door de politie.³⁵⁷

In augustus 2008 formeerde de regering een *high level taskforce* in de strijd tegen het geweld tegen vrouwen. Eind 2008 kreeg de regering het rapport van deze *taskforce* maar dit rapport is niet openbaar gemaakt.³⁵⁸ Op 25 november 2009 lanceerde de Nepalese regering een nationale campagne van een jaar om een eind te maken aan gendergerelateerd geweld en verklaarde 2010 het jaar tegen geweld tegen vrouwen.³⁵⁹ Er is een nationale hotline voor geweld tegen vrouwen opgezet.

---

³⁵³ Amnesty international, *International report 2009 – Nepal*.

³⁵⁴ Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009.

³⁵⁵ OHCHR, A/HRC/7/68, 18 februari 2008 en UN News Service, 'Nepal : UN worried over risk to victim, others after conviction in domestic abuse case', 22 januari 2009.

³⁵⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁵⁷ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak, A/HRC/10/44/Add.5*, 17 februari 2009. Zie ook Freedom House, *Freedom in the World, 2009 – Nepal*.

³⁵⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2008, Nepal*, 25 februari 2009.

³⁵⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

Ook werd een actieplan opgesteld gericht op het verbeteren van de toegang tot het rechtssysteem voor slachtoffers van gendergerelateerd geweld en vermindering van het aantal gevallen van geweld.³⁶⁰ Ten slotte werd een aparte *Violence against Women* eenheid opgericht, die direct ressorteert onder de minister-president.

Vrouwelijke mensenrechtenactivisten die opkwamen voor de rechten van vrouwen en stredden tegen geweld tegen vrouwen werden in de verslagperiode geregeld het slachtoffer van sociale isolatie, intimidaties, bedreigingen en geweld, soms met dodelijke afloop.³⁶¹ Zo werd in januari 2009 journaliste en mensenrechtenactiviste Uma Singh vermoord.³⁶² Veel bedreigingen en geweld komen vanuit de eigen gemeenschap en familie, die de strijd voor vrouwenrechten zien als een bedreiging voor de bestaande sociale orde of vanuit politieke partijen.³⁶³ De Nepalese politie biedt weinig bescherming en weigert vaak intimidaties en bedreigingen van mensenrechtenactivisten serieus te onderzoeken.³⁶⁴ De politie neemt vrouwelijke mensenrechtenactivisten ook weinig serieus bij de aangifte van geweldsincidenten tegen vrouwen en weigert soms informatie te verstrekken over de stand van zaken van onderzoeken naar seksueel geweld.³⁶⁵ In april 2009 weigerde de politie de aangifte van een geweldsincident door een vrouwelijke mensenrechtenactiviste. Een vreedzame demonstratieve *sit-in* actie van ongeveer 500 vrouwen hiertegen werd door de politie met excessief geweld beëindigd.³⁶⁶

*Mensenhandel*³⁶⁷

---

³⁶⁰ 'Report of the Secretary-General', S/2010/17, 7 januari 2010.

³⁶¹ Human Rights Watch, World Report 2009 - Nepal. Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009. Amnesty international, *International report 2009 – Nepal*. UN GA HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Right, including the Right to Development. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders, Margaret Sekaggya, A/HRC/13/22/Add. 1*, 24 februari 2010.

³⁶² Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009.

³⁶³ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/13/73*, 5 februari 2010.

³⁶⁴ Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009.

³⁶⁵ Amnesty International, 'Nepal's government fails to protect women human rights activists', 10 april 2009 en Amnesty International, *International Report 2009 – Nepal*.

³⁶⁶ OMCT, *Attack of a woman human rights defender and repression by the police of a peaceful sit-in*, NPL 001/0409/OBS 062, 16 april 2009. UN GA HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Right, including the Right to Development. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders, Margaret Sekaggya, A/HRC/13/22/Add. 1*, 24 februari 2010.

³⁶⁷ De tekst betreffende mensenhandel is grotendeels gebaseerd op US Department of State, *Trafficking in Persons report 2009 – Nepal*, 16 juni 2009.

Nepal is een land van herkomst voor mannen, vrouwen en kinderen die verhandeld worden met het oog op seksuele exploitatie en dwangarbeid. Jonge meisjes zijn het meest gebruikelijke doelwit.

Mannen worden met name verhandeld naar Irak, Afghanistan en de Golfstaten voor dwangarbeid. Vrouwen worden verhandeld naar India en andere Aziatische bestemmingen, zoals Maleisië, Hong Kong en Zuid-Korea voor seksuele exploitatie en dwangarbeid. NGO's schatten dat jaarlijks 10.000 tot 15.000 Nepalese vrouwen en meisjes naar India worden verhandeld. Kinderen (vooral meisjes) worden verhandeld binnen het land en naar India en het Midden-Oosten voor seksuele exploitatie, gedwongen huwelijk of onvrijwillige dienstverlening, waaronder huishoudelijke hulp, circusartiest, fabrieksarbeider of bedelaar. NGO's schatten dat jaarlijks ongeveer 7.500 kinderen binnen Nepal worden verhandeld ten behoeve van seksuele exploitatie. De *Nepalese Youth Opportunity Foundation* schat dat in Nepal jaarlijks 20.000 tot 25.000 meisjes gedwongen worden om als huishoudelijke hulp te werken.

In juli 2007 heeft de overheid de *Trafficking in Persons and Transportation (Control) Act (TPTA)* aangenomen die alle vormen van mensenhandel strafbaar stelt, met een maximum gevangenisstraf van 20 jaar. De *Foreign Employment Act* stelt het strafbaar om personen onder valse voorwendselen of zonder de juiste papieren in het buitenland aan het werk te zetten, met een maximum gevangenisstraf van 7 jaar. In de periode juli 2008 tot juni 2009 zijn 14 personen veroordeeld voor mensenhandel. In 2008 werden 400 rechtszaken aangespannen tegen organisaties en personen vanwege rekruteringspraktijken die mogelijk hebben geleid tot gevallen van dwangarbeid. In de periode eind 2007 tot begin 2009 werd de werkvergunning van 220 rekruteringsbureaus ingetrokken vanwege hun rekruteringspraktijken. Mensenhandelaren hebben echter vaak banden met politici, zakenmensen, ambtenaren, politie en grenswachten. Volgens NGO's zijn er politieagenten, grenswachten en andere ambtenaren die steekpenningen accepteren om een oogje dicht te knijpen bij de activiteiten van mensenhandelaren. Sommigen zouden zelfs actief meewerken aan mensenhandelpraktijken.

De TPTA kent verschillende bepalingen betreffende hulp aan Nepalese burgers die het slachtoffer zijn van mensenhandel, waaronder het opzetten van opvangcentra, en het ondersteunen van de re-integratie en rehabilitatie. In 2009 heeft de Nepalese regering in een vijftal districten voor slachtoffers van mensenhandel opvang- en rehabilitatiecentra opgezet. De meeste faciliteiten (opvang- en rehabilitatiecentra, *transithomes*, etc) gericht op hulp aan slachtoffers van mensenhandel worden gerund door NGO's. De Nepalese overheid geeft financiële ondersteuning aan de door NGO's gerunde opvangcentra.

De *women police cells* werken samen met NGO's voor wat betreft hulpverlening aan slachtoffers van mensenhandel.³⁶⁸ Volgens NGO's schiet de politie tekort in het herkennen van slachtoffers van mensenhandel. Hierdoor lopen slachtoffers van mensenhandel het risico om gearresteerd en beboet te worden omdat ze (gedwongen) illegale seksuele handelingen verrichten.³⁶⁹

3.4.2 Minderjarigen

In Nepal is een persoon bij het bereiken van de leeftijd van zestien jaar meerderjarig en handelingsbekwaam.³⁷⁰ Wettelijk mag een persoon echter pas op 18-jarige leeftijd trouwen en in het leger gaan. Het rekruteren van minderjarigen is in Nepal niet toegestaan. In de *Child Act* uit 1992 is geregeld dat kinderen vanaf de leeftijd van 10 jaar strafrechtelijk aansprakelijk zijn. Er zijn aparte jeugdrechtbanken in Nepal maar niet in elk district.³⁷¹ Vanaf de leeftijd van 14 jaar mogen kinderen werken. Kinderen onder de 16 jaar zijn echter uitgesloten van bepaalde vormen van arbeid, zoals het werken in mijnen en fabrieken.³⁷² Probleem is dat de *Child Labour Act* alleen betrekking heeft op de formele sector van de economie.³⁷³

De Nepalese regering werkt momenteel aan een nieuwe *Child Rights (Promotion and Protection) Act* die de *Child Act* moet vervangen.

De overheid biedt in Nepal gratis lager onderwijs aan voor kinderen tussen 6 en 12 jaar. Er is in Nepal geen leerplicht. Ongeveer 70% tot 75% van de jongens die werken gaat ook naar school terwijl 50% tot 60% van de meisjes die werken ook naar school gaat. Volgens mensenrechtenorganisaties volgen half zoveel meisjes als jongens middelbaar onderwijs.³⁷⁴

De meeste kinderen in Nepal worden bij hun geboorte niet geregistreerd.³⁷⁵

Mensenrechtenschendingen tegen kinderen komen nog steeds voor. De sociale onrust en de opkomst van gewapende groepen hebben nieuwe risico's voor

---

³⁶⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁶⁹ US Department of State, *Trafficking in Persons report 2009 – Nepal*, 16 juni 2009.

³⁷⁰ Citizenship Act of Nepal, 2063 (2006).

³⁷¹ Save the Children, *What happened, a study on the impact of the Convention on the Rights of the Child in five countries: Estonia, Nepal, Peru, Uganda and Yemen*, september 2009.

³⁷² US Department of Labor, *2008 Findings on the Worst Forms of Child Labor – Nepal*, 10 september 2009.

³⁷³ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁷⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁷⁵ In 2006 was slechts 35% van de kinderen tussen de 0 en 4 jaar geregistreerd.

kinderen met zich meegebracht. Zo vonden er bomaanslagen plaats op scholen, en werden kinderen ontvoerd, veelal voor losgeld.³⁷⁶

Veel Nepalese kinderen worden het slachtoffer van kinderarbeid, kinderprostitutie, mensenhandel en *internal displacement*.

Naar schatting 1,8 miljoen kinderen onder de 14 jaar verrichten arbeid. Bijna 1,2 miljoen kinderen werken fulltime.³⁷⁷ Het merendeel van de kinderen werkt in de landbouw en de dienstensector. In Nepal wordt de praktijk van *Kamalari* (dwangarbeid van meisjes) nog steeds gepraktiseerd.³⁷⁸ Naar schatting 127.000 kinderen zijn betrokken bij de ergste vormen van kinderarbeid, zoals dwangarbeid, prostitutie, etc. Met name jonge meisjes worden het slachtoffer van (seksuele) exploitatie, zowel in Nepal als in het buitenland (zie paragraaf 3.4.1).

Het aantal vermiste kinderen is de afgelopen jaren toegenomen. Veel van deze vermiste kinderen worden verondersteld slachtoffer te zijn geworden van mensenhandel.³⁷⁹

Ontheemde kinderen hebben onvoldoende toegang tot voedsel, onderdak, gezondheidszorg en onderwijs.³⁸⁰

Kindbruiden kwamen gedurende de verslagperiode veelvuldig voor.³⁸¹ Volgens de wet mag een meisje niet trouwen voor haar 18^e jaar. Meisjes werden echter geregeld jong uitgehuwelijkt, onder meer omdat ze als een last voor het gezin werden ervaren, of omdat in sommige kringen trouwen voordat de eerste menstruatie heeft plaatsgevonden als een eervolle, heilige daad gezien wordt. Daarnaast kan de bruidsschat die aan de familie van de man betaald moet worden lager uitvallen als een meisje nog jong is wanneer ze wordt uitgehuwelijkt.³⁸²

---

³⁷⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Zie ook UN Educational, Scientific and Cultural Organisation, *'Education under Attack 2010 – Nepal'*, 10 februari 2010.

³⁷⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁷⁸ UN News, *'UN urges end to Nepalese practice of using young girls as domestic workers'*, 7 januari 2009. US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁷⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁸⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁸¹ Volgens *Nepal's Demographic Health Survey* trouwt 63 % van de meisjes voor hun 18e jaar. IRIN, *'Nepal: Fighting back against the child widow taboo'*, 30 december 2008.

³⁸² US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Zie ook: *'Nepal: Child marriage still common in rural southwest'*, IRIN, 19 oktober 2006.

Geweld tegen kinderen komt nog steeds voor, ook van de zijde van de politie. Geweld tegen kinderen wordt zelden vervolgd.³⁸³ Kinderen hebben in het Nepalese rechtssysteem een zwakke positie. Geregeld worden kinderen zonder formele aanklacht en rechtshulp vastgehouden en niet binnen 24 uur voor de rechter gebracht. Ook worden kinderen geregeld opgesloten voor kleine vergrijpen en worden kinderen vaak samen met volwassenen gedetineerd.

Rekrutering van kinderen

Kinderen liepen gedurende de verslagperiode het risico gerekruteerd te worden door verschillende groeperingen. Kinderen werden bijvoorbeeld door politieke partijen en militante jongerenbewegingen ingezet bij stakingen en demonstraties waarbij een risico van geweld aanwezig was, bijvoorbeeld doordat de politie met excessief geweld optrad.³⁸⁴ Volgens verschillende bronnen rekruteren gewapende groepen in de Terai regio kinderen die vooral worden ingezet als boodschapper, bij smokkelactiviteiten (wapens/drugs) en bij *bandhs*.³⁸⁵

In de verslagperiode werd overeenstemming bereikt over de vrijlating van de kindsoldaten die in de kampen van de PLA verbleven.

Tijdens het registratie- en verificatieproces in 2007 werden 2.973 PLA-soldaten aangemerkt als zijnde minderjarig ten tijde van de wapenstilstand.³⁸⁶ Sinds 2007 is een onbekend aantal kinderen informeel uit de kampen vertrokken. Dit gebeurde op verschillende manieren: kinderen ontsnapten zelf uit de kampen of door tussenkomst van hun familie. In een aantal gevallen werden kinderen door PLA, UCPN-M of YCL gedwongen weer naar de kampen terug te keren.³⁸⁷ Veel van deze informeel vrijgelaten kinderen zouden zijn toegetreden tot de YCL of overgestapt zijn naar gewapende groepen in de Terai regio. Ook zouden kinderen opnieuw zijn gerekruteerd.³⁸⁸ Kinderen die uit eigen beweging uit de kampen zijn vertrokken, zouden geen bescherming hebben gekregen tegen negatieve reacties van hun omgeving of van de CPN-M, die hen beschouwde als deserteurs.³⁸⁹

---

³⁸³ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁸⁴ *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal*, S/2008/259, 18 april 2008. Zie ook: *Report of the Secretary-General*, S/2009/1, 2 januari 2009 en S/2009/351, 13 juli 2009.

³⁸⁵ US Department of Labor, *2008 Findings on the Worst Forms of Child labor – Nepal*, 10 september 2009. Zie ook: *Report of the Secretary-General*, S/2009/553, 26 oktober 2009.

³⁸⁶ *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal*, S/2008/259, 18 april 2008.

³⁸⁷ *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal*, A/63/785-S/2009/158, 26 maart 2009.

³⁸⁸ *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal*, S/2008/259, 18 april 2008. Zie ook: *Report of the Secretary-General*, S/2008/5, 3 januari 2008.

³⁸⁹ *Report of the Secretary-General*, S/2008/670, 24 oktober 2008.

In de verslagperiode werd verschillende malen de vrijlating van de kindsoldaten aangekondigd, maar door onenigheid tussen de UCPN-M en de andere politieke partijen werd het proces steeds uitgesteld.³⁹⁰ Uiteindelijk werd op 16 december 2009 overeenstemming bereikt over een actieplan tot vrijlating en is het proces op 7 januari 2010 daadwerkelijk van start gegaan. De vrijgelaten kindsoldaten werden voorzien van burgerkleding, een identiteitskaart en 10.000 Nepalese roepies. Verder kunnen zij gebruik maken van rehabilitatiemogelijkheden (training, onderwijs en financiële steun). Op 8 februari 2010 werd de laatste groep kindsoldaten vrijgelaten.³⁹¹

Alleenstaande minderjarigen

Uit een studie uit 2006 bleek dat 5% van de kinderen onder de 15 jaar niet met één of meer biologische ouder(s) leefde, hoewel in de meeste gevallen één of beide ouders nog in leven was. Volgens een studie van *UNICEF* en *Terre des Hommes* uit augustus 2008 verbleven minimaal 15.720 kinderen in kindertehuizen in Nepal. Naar schatting 2.500 kinderen leven op straat in Kathmandu.

Alleenstaande kinderen worden soms door familie opgevangen, maar komen meestal in een kindertehuis terecht. Er is voldoende capaciteit in de kindertehuizen. Zodra kinderen in een kindertehuis zijn geplaatst wordt in de meeste gevallen de band met de ouders en/of familie beëindigd. Er zijn gevallen bekend van ouders die onder druk hun kind hebben moeten afstaan aan een kindertehuis.

Nepal heeft meer dan 1.000 kindertehuizen, waarvan het merendeel wordt gerund door tientallen NGO's. Het ministerie van *Women, Children and Social Welfare* en in het bijzonder de *Central Welfare Board* is formeel verantwoordelijk voor het welzijn van alleenstaande kinderen. De regelgeving inzake de opvang van kinderen schiet echter ernstig tekort en er is vrijwel geen monitoring van de kindertehuizen. Volgens bovengenoemde studie van *UNICEF* en *Terre des Hommes* is een derde van de kindertehuizen nog nooit door de overheid bezocht. Hoewel sommige kindertehuizen voldoen aan de standaard, schieten de meeste kindertehuizen (ernstig) tekort in de zorg en bescherming van de kinderen. In sommige kindertehuizen zouden kinderen zijn mishandeld en verwaarloosd.³⁹² Sommige weeshuizen worden ervan verdacht betrokken te zijn bij kinderhandel en malafide adoptiepraktijken. Zo zijn kinderen soms ter adoptie aangeboden zonder medeweten of goedkeuring van de biologische ouders, of werden de formele

---

³⁹⁰ Zie persberichten UN News Service, 'Nepal, UN official welcomes vow to release former child soldiers from army camps', 05.12.2008; Reuters, 'Nepal to free child soldiers from maoist camps', 16.07.2009 en AFP, 'Maoist obstruct child soldiers discharge: Nepal minister', 26.08.2009.

³⁹¹ UN News, 'Nepal: UN hails release of all child soldiers by Maoists', 8 februari 2010.

³⁹² UNICEF en Terre des Hommes, 'Adopting the Rights of the Child', augustus 2008.

procedures omzeild en kinderen voor grote bedragen illegaal aangeboden aan potentiële adoptieouders.³⁹³ Er zouden zelfs NGO's en kindertehuizen zijn opgezet ten behoeve van deze lucratieve adoptiepraktijken. In april 2009 heeft Nepal weliswaar het Verdrag inzake de Bescherming van Kinderen en Samenwerking met betrekking tot Interlandelijke Adoptie ondertekend, maar dit is nog niet vertaald in nationale wetgeving.

3.4.3 Nationale, raciale en etnische minderheden

In de Nepalese samenleving worden een aantal groepen als gemarginaliseerd beschouwd in de zin van politieke ondervertegenwoordiging, economische achterstelling, sociale uitsluiting, discriminatie, etc. Het betreft hier groepen als vrouwen, Madhesis, Dalits en inheemse minderheden.³⁹⁴ In deze paragraaf zal aandacht worden besteed aan positie van de Dalits en inheemse/etnische minderheden.

Dalits

Van oudsher komt in Nepal kastendiscriminatie voor. De interim-grondwet verbiedt discriminatie op basis van de kaste waartoe men behoort. Hoewel beter onderwijs en hogere welvaart met name in de Kathmandu vallei langzaam het belang van het kasten-onderscheid vermindert en meer mogelijkheden biedt voor lagere sociaal-economische groepen, blijft het kasten-onderscheid in de Nepalese samenleving een grote rol spelen. De beter opgeleide, stedelijk-georiënteerde kasten blijven de politiek, het openbaar bestuur en het leger domineren en een onevenredig groot deel van de natuurlijke hulpbronnen controleren.³⁹⁵

De Dalits, de kastelozen of onaanraakbaren, bevinden zich in een kwetsbare positie. Ondanks een wettelijk verbod komt discriminatie van Dalits, soms ook op gewelddadige wijze, op grote schaal voor in met name de rurale gebieden.³⁹⁶ Zo komt het geregeld voor dat Dalits de toegang tot publieke ruimtes, religieuze plaatsen (met name hindoe-tempels), restaurants en waterbronnen wordt

---

³⁹³ UNICEF en Terre des Hommes, *'Adopting the Rights of the Child'*, augustus 2008.
Persbericht ANP, *'Nepal moet adopties opschorten'*, 5 februari 2010.

³⁹⁴ UNDP, *Nepal Human Development Report 2009*.

³⁹⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

³⁹⁶ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008 (25 februari 2009) en 2009 (11 maart 2010)*. Freedom House, *Freedom in the World – Nepal, 2009*.

ontzegd.³⁹⁷ Vrouwen en kinderen die tot de Dalits behoren, lopen een verhoogd risico (seksueel) te worden geëxploiteerd.³⁹⁸

De positie van Dalits is het zwakste in de Terai en de westelijke delen van het land. Er is ook sprake van discriminatie binnen de Dalit gemeenschap zelf. Madhesi Dalits staan onderaan de ladder. De politieke winst die is behaald in de verkiezingen door Madhesi partijen zoals *Madhesi People's Right Forum* en de *Tarai-Madhes Loktantrik Party*, komt vooralsnog niet ten goede aan de Madhesi Dalits, aangezien de meeste Madhesi politici tot de hogere kasten behoren.³⁹⁹

Etnische groepen

Volgens de *National Foundation for Development of Indigenous Nationalities Act* van 2002 worden Adivasi Janajati (inheemse volken of nationaliteiten) gedefinieerd als etnische groepen of gemeenschappen die een eigen moedertaal, traditionele gewoonten, culturele identiteit, sociale structuur en geschiedenis hebben. Officieel worden 59 groeperingen beschouwd als Janajati.⁴⁰⁰ Volgens de volkstelling uit 2001 vormen de Janajati ruim 37% van de bevolking, maar andere bronnen gaan uit van een groter aantal. De belangrijkste groepen onder de Janajati zijn de Magar, Tharu, Tamang, Newar, Rai, Gurung en Limbu.⁴⁰¹

De interim-grondwet gaat uit van de diversiteit van Nepal, erkent alle moedertalen als nationale talen en staat het gebruik van de moedertaal in de overheidssector toe. Iedere gemeenschap heeft het recht zijn taal, schrift en cultuur in stand te houden en te promoten. Ook is het etnische groeperingen toegestaan basisonderwijs in de eigen taal te geven. Verder hebben de inheemse groepen het recht om op proportionele basis te participeren in de overheidsorganen.⁴⁰² In dit verband is ook de in 2007 door Nepal geratificeerde *International Labour Organization Convention no. 169*, waarin rechten van inheemse en tribale volken zijn opgenomen, van belang.

---

³⁹⁷ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36, 4 mei 2009.

³⁹⁸ Zie: UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, 'Consideration of reports submitted by states parties under articles 16 and 17 of the covenant, concluding observations of the Committee of Economic, Social and Cultural Rights, Nepal', E/C.12/NPL/CO/2, 16 januari 2008.

³⁹⁹ Zie voor uitleg over het begrip 'Madhesi' paragraaf 2.1.1.: land en volk.

⁴⁰⁰ Deze officiële lijst wordt momenteel herzien.

⁴⁰¹ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009.

⁴⁰² UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009.

Inheemse groepen zijn veel land en natuurlijke hulpbronnen kwijtgeraakt. Er is in het algemeen sprake van sociale en politieke marginalisering en economische achterstelling. Verlies van land en gedwongen verplaatsingen hebben onder meer geleid tot gebrek aan registratie onder inheemse groepen, waardoor de toegang tot gezondheidszorg en onderwijs beperkt wordt. Volgens UNHCR ontbreekt het 800.000 personen aan een staatsburgerschapregistratie en worden zij derhalve beschouwd als *de facto* stateloos. Met name inheemse vrouwen en kinderen verkeren in een kwetsbare positie.⁴⁰³ Het beeld is echter niet eenduidig. Er zijn inheemse groepen die op een zogenoemde *inclusion index* beter scoren dan andere groepen. Zo scoren groepen als de Newar en Gurung relatief hoog en een groep als de Tamang relatief laag.

Rol Nepalese overheid

Verschillende minderheidsgroepen organiseerden de afgelopen jaren protestacties en stakingen (*bandhs*) om hun eisen kracht bij te zetten.⁴⁰⁴ Ook ontstond er een groot aantal bewegingen en gewapende groepen die streeden voor de rechten van met name de Madhesi en inheemse/etnische groepen. Hun eisen varieerden van erkenning van de inheemse taal tot een eigen autonome staat.⁴⁰⁵ Naar aanleiding van de toenemende protesten en geweld begon de regering met vertegenwoordigers van gemarginaliseerde groepen te onderhandelen. Zo werden er overeenkomsten afgesloten met organisaties als: *United Muslim National Struggle Committee, Federation of Backward Communities, Madhesi Janadhikar Forum, Nepal Federation for Indigenous Nationalities, Chure Bhawar Ekta Damaj, United Madhesi Front, Federal Republican National Front* en de *General Limbuwan State Council*, teneinde de positie van deze minderheden te verbeteren.⁴⁰⁶ Veel van deze overeenkomsten wachten echter nog steeds op implementatie.⁴⁰⁷

Ook begon de regering onderhandelingen met gewapende groeperingen in de Terai regio en de Oostelijke heuvels (zie paragraaf 2.3.2).

De Nepalese overheid heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om de positie van gemarginaliseerde groepen te verbeteren. Zo werden in de interim-grondwet ten aanzien van de CA bepaalde quota voor minderheidsgroepen, waaronder vrouwen, Dalits, Madhesi en inheemse/etnische

---

⁴⁰³ UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009.

⁴⁰⁴ UNDP, *Nepal Human Development Report 2009*.

⁴⁰⁵ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

⁴⁰⁶ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no.36 t/m 59. UNDP, *Nepal Human Development Report 2009*.

⁴⁰⁷ UNDP, *Nepal Human Development Report 2009*.

groepen, vastgelegd.⁴⁰⁸ In de CA bezetten vrouwen 33%, Dalits 8%, Madhesi 34% en inheemse/etnische groepen 33%, van de zetels.⁴⁰⁹

Sociale uitsluiting blijft echter een groot probleem. Vrouwen, Dalits, Madhesi, inheems/etnische minderheden en andere gemarginaliseerde groepen zijn nog steeds ondervertegenwoordigd op regionaal en lokaal politiek niveau, evenals in de publieke sector.⁴¹⁰ De Nepalese overheid heeft wel aanvullende maatregelen genomen om de vertegenwoordiging van minderheidsgroepen in de publieke sector te vergroten. In 2007 werd in de *Civil Service Act* een quotum opgenomen voor minderheidsgroepen, waaronder vrouwen (33%), Dalits (9%), Madhesi (22%) en inheemse/etnische groepen (27%). Vergelijkbare quota werden opgenomen in de *Police Regulation*, de *Armed Police Regulation* en de *Ordinance on Inclusion in Public Service*.⁴¹¹ In de praktijk zouden echter minder gemarginaliseerde groepen verhoudingsgewijs meer profiteren van de quota-regeling en zou er binnen de verschillende groepen te weinig gedifferentieerd worden. Zo organiseerde de *Tharuhut Joint Struggle Comittee* (TJSC) na de afkondiging van de *Ordinance on Inclusion in Public Service* in februari 2009 een *bandh* om te protesteren tegen de scharring van Tharu onder de categorie Madhesi. Bij gewelddadige protesten werden 5 demonstranten en één politiefunctienaris gedood. In maart 2009 bereikte de TJSC een akkoord met de regering, waarin de Tharu als een aparte etniciteit werd getypeerd.⁴¹²

Eind 2009 lieten verschillende etnische groepen van zich horen in de aanloop naar de nieuwe grondwet. Zo verbrandden op 22 november 2009 een aantal CA leden het concept rapport van de constitutionele themacommissie *Fundamental Rights and Directive Principles*. Deze CA leden waren lid van de *Adivasi/Janajati Caucus* van de CA en lid van de *Nepal Federation of Indigenous People* (NEFIN).

---

⁴⁰⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2008, Nepal*, 25 februari 2009.

⁴⁰⁹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

⁴¹⁰ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009. Freedom House, *Freedom in the World, 2009–Nepal*.

⁴¹¹ UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009. UN, GA, HRC, *Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report on the Situation of Indigenous People in Nepal, A/HRC/12/34/Add.3*, 20 juli 2009. UNDP, *Nepal Human Development Report 2009*.

⁴¹² 'Report of the Secretary-General', S/2009/221, 24 april 2009.

Zij waren van mening dat de rechten van inheemse groepen onvoldoende waren verwoord in het concept. Op 29 november 2009 organiseerde het *Indigenous People's/Mega Front*, een coalitie van 105 etnische organisaties en partijen, een protestactie voor het parlement. Zij eisten garanties inzake de rechten van etnische groepen in de nieuwe grondwet, het recht op zelfbeschikking, federale autonomie en deelname aan de publieke sector.⁴¹³ Ook riepen verschillende etnische groepen eigen autonome provincies uit, waaronder een Newa Autonomous State en een Limbuwan Autonomous State.⁴¹⁴

3.4.4 Seksuele minderheden

In de Nepalese wetgeving wordt homoseksualiteit niet strafbaar gesteld.⁴¹⁵

Een belangrijke mijlpaal voor de rechten van seksuele minderheden in Nepal is de uitspraak van het hooggerechtshof in december 2007. Hierin worden alle seksuele minderheden als 'natuurlijke personen' aangeduid. Sindsdien kan een wettelijke bepaling inzake 'onnatuurlijke' seks, strafbaar met maximaal één jaar gevangenisstraf, niet meer van toepassing worden verklaard op seksuele minderheden. De regering kreeg verder de opdracht alle wetgeving die discriminerend is voor seksuele minderheden te herroepen.⁴¹⁶ De regering bestudeert momenteel de voorstellen die de NGO *Blue Diamond* hiertoe heeft gedaan. Het hooggerechtshof droeg de regering tevens op transgender officieel als geslacht te erkennen. Op 17 september 2008 ontving de eerste transgender een staatsburgerschapscertificaat.⁴¹⁷ Sindsdien hebben drie transgenders een staatsburgerschapscertificaat ontvangen.

In november 2008 deed het hooggerechtshof verder een aanbeveling voor wetgeving die een huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht mogelijk moet maken en gaf de regering opdracht een commissie hiertoe in te stellen.⁴¹⁸ In september 2009 stelde de regering deze commissie in met als opdracht

---

⁴¹³ OCHA, *Nepal Situation Overview*, no. 55, 10 december 2009.

⁴¹⁴ The Carter Center, *Nepal First Interim Report*, 26 augustus 2009.

⁴¹⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

⁴¹⁶ Human Rights Watch, *World Reports, 2008, Nepal*.

⁴¹⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2008, Nepal*, 25 februari 2009. UN, HRC, *Report of the UNHCHR on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation in Nepal, A/HRC/10/53*, 3 maart 2009.

⁴¹⁸ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2008, Nepal*, 25 februari 2009.

internationaal onderzoek te doen en met aanbevelingen te komen inzake wetgeving.⁴¹⁹

De afgelopen jaren is de situatie voor seksuele minderheden in Nepal verbeterd. Er is bij de politiek meer begrip voor de positie van seksuele minderheden. Het geweld van de zijde van de politie is sterk afgenomen, met uitzondering van de Terai regio.⁴²⁰

Desalniettemin is het voor homoseksuelen in Nepal nog steeds moeilijk een normaal sociaal leven te leiden. Zij worden door hun families onder druk gezet om te trouwen en indien zij uitkomen voor hun homoseksualiteit kan dit een reden voor ontslag of verstoting uit de familie zijn. Lesbische vrouwen hebben het over het algemeen moeilijker dan homoseksuelen mannen, omdat de traditionele ondergeschikte positie van de vrouw nauwelijks ruimte laat voor een lesbische levensstijl. Lesbische vrouwen raken vaak vervreemd van hun familie en komen er alleen voor te staan. Ook transgenders lopen meer risico te worden geschonden in hun mensenrechten. Deze groep belandt vaak in de prostitutie, en komt als zodanig geregeld in aanraking met de politie.

De *Blue Diamond Society* is de enige organisatie in Nepal die zich bezig houdt met de bescherming van de rechten van homoseksuelen en transgenders.

3.4.5 Dienstplicht en desertie

Er bestaat geen dienstplicht in Nepal. Jongeren kunnen vanaf hun 18e jaar dienst nemen in het leger. Sinds november 2003 kunnen ook vrouwen dienst nemen in het leger.⁴²¹ Er bestaan geen restricties voor vrouwen in het leger.

Desertie uit het leger wordt geregeld in de *Army Act*. Deserteurs worden actief opgespoord en voor de krijgsraad gebracht. De straffen die staan op desertie variëren van schorsing van de dienstbetrekking tot boetes en lange gevangenisstraffen (tot maximaal 7 jaar). In de praktijk komt desertie nauwelijks voor en wordt volgens de autoriteiten in voorkomende gevallen in de regel licht bestraft (maximaal drie maanden gevangenisstraf).

---

⁴¹⁹ Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*.

⁴²⁰ Al blijven er wel berichten van het lastig vallen van homoseksuelen door de politie. Zie US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. In juni 2009 viel de politie op een privé homofeest in Kathmandu binnen en hield de deelnemers 12 uur lang vast zonder enige aanklacht. Zie Human Rights Watch, *World Report 2010 – Nepal*.

⁴²¹ UNHCR, *International Protection considerations regarding asylum seekers and refugees from Nepal*, november 2005.

4 Migratie

4.1 Migratiestromen

De migratiestromen vanuit Nepal waren voorheen gerelateerd aan de burgeroorlog. Nepalezen ontvluchtten hun woongebieden als gevolg van gevechten, plunderingen, ontvoeringen of afpersingen. Aan deze migratiestroom is met het einde van de burgeroorlog een einde gekomen. Een andere reden voor vertrek was de grote armoede in Nepal. Dit is niet gewijzigd. Een groot aantal Nepalezen doet slecht betaald werk in India. Daarnaast vertrekken veel Nepalezen naar de Golfstaten en Maleisië. Ze werken over het algemeen in de huishouding of in de bouw.⁴²² Er is weinig bekend over migratie- en vluchtelingenstromen als gevolg van het geweld in de Terai.

4.2 Opvang binnenlandse ontheemden

Naar schatting zijn ongeveer 200.000 mensen door de burgeroorlog ontheemd geraakt. Na de tekening van het vredesakkoord in 2006 zijn veel ontheemden teruggekeerd naar hun woonplaats.⁴²³ In sommige gebieden hebben terugkerende landeigenaren of politiek actieve personen hinder ondervonden van de UCPN-M. Lokale UCPN-M kaders bepaalden in veel gevallen wie terug mochten keren en onder welke condities, en of terugkeerders hun eigendommen terugkregen.⁴²⁴ Er zijn berichten van bezittingen die niet onvoorwaardelijk terug worden gegeven.⁴²⁵ Soms zetten UCPN-M kaders terugkeerders onder druk om geen activiteiten voor rivaliserende politieke partijen te ondernemen. Veel terugkeerders (grotendeels Dalits en inheemse groepen) kregen bovendien te maken met discriminatie vanuit de leefgemeenschap. Een groot deel van de terugkeerders heeft moeite in het levensonderhoud te voorzien en heeft beperkt toegang tot basisvoorzieningen, zoals gezondheidszorg en onderwijs.⁴²⁶

---

⁴²² South Asia Centre for Policy Studies (SACEPS) en Friedrich Ebert Stiftung, *'Labour Migration, Employment and Poverty Alleviation in South Asia.'*, augustus 2007. Zie ook: USDOS, *Trafficking in persons report 2009*, juni 2009.

⁴²³ Norwegian Refugee Council, *Distant from Durable Solutions. Conflict Induced Internal Displacement in Nepal*, juni 2009.

⁴²⁴ OHCHR, A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

⁴²⁵ Ontheemden die banden hebben met rivaliserende politieke partijen hebben de meeste kans om hun bezittingen niet terug te krijgen. IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

⁴²⁶ IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

De VN en andere internationale organisaties schatten dat 50.000 tot 70.000 mensen nog steeds ontheemd zijn. Zij verblijven met name in de districtshoofdsteden en grote steden als Kathmandu, Biratnagar en Nepalgunj. In augustus 2008 stonden ruim 52.000 ontheemden officieel geregistreerd. Volgens de Nepalese autoriteiten hadden medio 2009 meer dan 62.000 ontheemden zich geregistreerd.⁴²⁷ Redenen die terugkeer verhinderen zijn onder meer de veiligheidssituatie in het oorspronkelijke woongebied, angst voor discriminatie, eigendomsproblematiek (teruggave van eigendommen en/of compensatie) en sociaal-economische omstandigheden. Veel ontheemden willen bovendien de relatieve stabiliteit (mogelijkheden van levensonderhoud en toegang tot basisvoorzieningen) in de stedelijke gebieden niet zomaar opgeven.⁴²⁸ Echter, niet alle ontheemden zijn erin geslaagd om in de steden hun levensstandaard te verbeteren. Veel ontheemden ondervinden in de steden grote problemen op het gebied van huisvesting, werk en de toegang tot basisvoorzieningen.⁴²⁹ Vrouwen en kinderen vormen een kwetsbare categorie ontheemden. Met name alleenstaande ontheemde kinderen zijn kwetsbaar voor economische en seksuele exploitatie, omdat zij de bescherming van een familie of een gemeenschap missen. In de grote steden lopen zij het gevaar slachtoffer te worden van mensenhandel, kinderprostitutie of kinderarbeid.⁴³⁰

Als gevolg van de onrust en het geweld in de Terai regio is sinds 2007 een nieuwe groep mensen ontheemd geraakt. Oorspronkelijk waren het vooral Pahadi die op de vlucht sloegen, maar later werden ook (rijke) Madhesi bedreigd.⁴³¹ De meeste gevluchte Pahadi's zijn naar de heuvels teruggegaan, terwijl de Madhesi's veelal in de Terai regio bleven. In de verslagperiode was er sprake van nieuwe ontheemdenstromen, met name in de districten Bara, Rautahat, Siraha, Saptari en Parsa, zij het op relatief beperkte schaal. In juni 2009 raakten duizenden inwoners in het Dang district bij de Indiase grens tijdelijk ontheemd vanwege acties van de

---

⁴²⁷ De Nepalese regering erkent alleen de door de burgeroorlog getroffen personen als ontheemden. Ontheemden als gevolg van recente onrust en geweld, bijvoorbeeld in de Terai, worden door de regering niet formeel als ontheemden erkend. Een deel van de ontheemden weigert zich officieel te laten registreren. IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

⁴²⁸ Volgens onderzoek door de Norwegian Refugee Council wil 53% van de ontheemden lokaal integreren, 37% wil terug en 10% wil elders gevestigd worden. OCHA, *'Nepal Situation Overview'*, 1 juli 2009.

⁴²⁹ IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

⁴³⁰ Internal Displacement Monitoring Centre en Norwegian Refugee Council, *'Nepal: sustainability of IDP returns undermined by lack of assistance. A profile of the internal displacement situation'*, 19 juni 2008 en Norwegian Refugee Council, *Distant from Durable Solutions. Conflict Induced Internal Displacement in Nepal*, juni 2009.

⁴³¹ OCHA, *'Nepal Situation Overview'*, nr. 31, 12 juli 2008. Zie ook OHCHR, A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

Indiase grenspolitie op Nepalees grondgebied. De meeste andere incidenten in de verslagperiode hadden te maken met activiteiten van gewapende groepen, intimidatie, afpersing of conflicten tussen politieke partijkaders. Soms raakten mensen ontheemd door confiscatie van land door maoïstische of andere gewapende groeperingen. Precieze aantallen van deze ontheemdenstroom zijn niet bekend. De meeste ontheemden leven in kleine groepen en willen niet opgemerkt worden. Deze groep ontheemden wordt formeel niet erkend als ontheemd en ontvangen dan ook geen overheidssteun.⁴³²

De Nepalese regering schiet tekort in de uitvoering van het ontheemdenbeleid. De regering biedt voornamelijk ondersteuning aan ontheemden die terug willen keren en officieel zijn geregistreerd. Veel ontheemden willen echter niet terug en/of hebben zich niet geregistreerd. Daarnaast worden hulp- en rehabilitatieprogramma's vaak niet effectief uitgevoerd en schiet de informatievoorziening aan ontheemden tekort.⁴³³

4.3 Opvang in de regio

Naar schatting verblijven er ongeveer 50.000 Nepalese vluchtelingen in India, als gevolg van de burgeroorlog, en door de aanhoudende onrust in de Terai-regio. India is geen partij bij het vluchtelingenverdrag van 1951, en erkent vluchtelingen niet als zodanig. Nepalese vluchtelingen in India worden echter niet als illegalen beschouwd. Nepalezen kunnen India vrij inreizen. Degenen met geldige identiteitsdocumenten genieten grotendeels dezelfde rechten als Indiase staatsburgers, vanwege de *Indo-Nepali Peace and Friendship Treaty* uit 1950.⁴³⁴

---

⁴³² Norwegian Refugee Council, *Distant from Durable Solutions. Conflict Induced Internal Displacement in Nepal*, juni 2009 en OCHA, 'Nepal Situation Overview', no. 36 t/m 59. IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

⁴³³ IDMC/NRC, *Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted*, 28 januari 2010.

⁴³⁴ US Committee for Refugees and Immigrants, 'World Refugee Survey 2008 – India', 19 June 2008 en Immigration and Refugee Board of Canada, *Nepal/India: Nepali citizens living in India; wether they are legally entitled to reside, work, attend school, and access health care services; wether there are repercussions for 'illegal' residence, or wether illegal status is tolerated or ignored by Indian authorities*, 18 december 2008.

4.4 **Opvang vluchtelingen in Nepal**

Nepal is geen partij bij het Vluchtelingenverdrag uit 1951 en kent geen vluchtelingenwetgeving. Nepal kent wel *ad hoc* regelgeving die enige bescherming biedt aan Bhutanese en Tibetaanse vluchtelingen.⁴³⁵

Nepal kent twee grote groepen vluchtelingen: Bhutanezen en Tibetanen. De Nepalese regering verleent de *prima facie* status aan Bhutaanse vluchtelingen en aan Tibetaanse vluchtelingen die vóór 1990 zijn aangekomen.⁴³⁶ Daarnaast is er nog een klein aantal Somaliërs, Pakistanen en Irakezen, in totaal ongeveer 300.⁴³⁷ Van 1989 tot maart 2007 beoordeelde UNHCR de claims van niet-Tibetaanse en niet-Bhutanese vluchtelingen in Nepal en verstreekte documenten aan geregistreerde vluchtelingen. In maart 2007 verzocht de Nepalese regering UNHCR te stoppen met het verstrekken van documenten aan vluchtelingen. In 2007 beëindigde UNHCR de statusbepaling van vluchtelingen (*Refugee Status Determination*). In oktober 2008 hervatte UNHCR wel de vluchtelingenstatusdeterminatie maar niet de documentverstrekking.⁴³⁸ Niet-Tibetaanse en niet-Bhutanese vluchtelingen kunnen geen internationaal reisdocument verkrijgen tenzij voor hervestiging of repatriëring.⁴³⁹

Tibetanen in Nepal

Nepal herbergt ongeveer 20.000, door de Nepalese overheid als vluchteling erkende, Tibetanen. Deze groep is vóór 1990 naar Nepal gekomen; het merendeel van hen is gearriveerd in de periode 1959-1960, toen de Dalai Lama vanuit Tibet naar Nepal vluchtte.⁴⁴⁰ Sinds 1990 weigert de Nepalese regering nieuwe Tibetaanse asielzoekers de toegang tot Nepal, de reeds aanwezige Tibetanen mochten blijven. Wel wordt het Tibetaanse asielzoekers sinds 1990 toegestaan via Nepal naar India of een ander land te reizen.⁴⁴¹

Tibetanen vinden op verschillende manieren hun weg naar het *Tibetan Refugee Reception Centre* in Kathmandu. Bij het *Tibetan Refugee Reception Centre* aangekomen regelt UNHCR de doorreisdocumenten voor deze Tibetanen. Zij dienen dan hun weg naar India te vervolgen. Het aantal Tibetanen op doorreis in Nepal

---

⁴³⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

⁴³⁶ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009.

⁴³⁷ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009.

⁴³⁸ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009. Wel verstrekt UNHCR aan vluchtelingen een bewijs van registratie.

⁴³⁹ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009.

⁴⁴⁰ UNHCR, Country Operations Plan: Nepal. Planning Year: 2006.

⁴⁴¹ UNHCR, Country Operations Plan: Nepal. Planning Year: 2005, Executive Summary.

was jarenlang ongeveer 3.000 per jaar. In 2008 liep dit aantal sterk terug vanwege de tijdelijke sluiting van de grens door China in verband met de onrust in Tibet in maart 2008. In 2008 bereikten slechts 652 Tibetaanse vluchtelingen het *Tibetan Refugee Reception Centre*.⁴⁴² In de loop van 2008 begon het aantal Tibetanen dat de grens met Nepal overstak langzaam weer toe te nemen. Begin 2010 passeerden 70 tot 80 Tibetanen maandelijks de grens. Het is mogelijk om ongedocumenteerd illegaal de grens over te gaan, maar het wordt steeds moeilijker vanwege aangescherpte Chinese en Nepalese controles langs de grens.⁴⁴³ Geregeld zouden Tibetaanse vluchtelingen in het grensgebied door Chinese grenswachten worden opgepakt. Er zijn berichten dat Chinese grenswachten, al dan niet met toestemming van de Nepalese autoriteiten, ook aan de Nepalese kant van de grens actief zijn. Hoewel de Nepalese regering Tibetaanse vluchtelingen bescherming biedt tegen uitzetting –in de regel worden opgepakte Tibetanen overgedragen aan de UNHCR-, zijn er ook berichten dat Nepalese grenswachten Tibetaanse vluchtelingen zouden hebben overgedragen aan Chinese grenswachten.⁴⁴⁴

Naast de officiële Tibetaanse vluchtelingen, en de Tibetanen die in transit verkeren, is er ook een onbekend aantal dat zich na 1990 illegaal in Nepal heeft gevestigd. Het aantal Tibetanen in Nepal is hierdoor moeilijk te schatten.⁴⁴⁵

De erkende Tibetaanse vluchtelingen zijn bijna allemaal in het bezit van een identiteitskaart (*refugee card*). De Nepalese regering weigert echter aan de kinderen van deze vluchtelingen die na 1990 de 18 jarige leeftijd hebben bereikt (ongeveer 5.000 personen) een identiteitskaart te verstrekken.⁴⁴⁶

---

⁴⁴² International Campaign on Tibet, *Dangerous crossing: conditions impacting the flight of Tibetan refugees, 2007-2008 report*, 2009.

⁴⁴³ Medio 2009 kondigde de Nepalese regering aan dat in het grensgebied met Tibet eenheden van de *Armed Police Force* zouden worden gestationeerd, inclusief een vijftal nieuwe politieposten. International Campaign on Tibet, *An uncertain welcome: how China's influence impacts Tibetans in Nepal*, 28 juli 2009. Zie ook HIS Global Insight, 'Nepal says will deploy police along Tibet border to provide more security', 5 oktober 2009. In februari 2010 zouden Nepal en China een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten op het gebied van grenscontrole. The New York Times, 'China intensifies tug of war with India on Nepal', 18 februari 2010.

⁴⁴⁴ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010). Zie ook US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009. Persbericht Phayul, '2 more Tibetans arrested in Nepal – Tibet border', 22 januari 2010 en Earthtimes, 'Nepalese police arrest 10 Tibetans near China border,' 17 januari 2010.

⁴⁴⁵ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010.

⁴⁴⁶ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009. Ook een aantal volwassen Tibetaanse vluchtelingen is nog niet in het bezit van een identiteitskaart.

Maar zelfs erkende vluchtelingen met een identiteitskaart hebben behalve een verblijfsrecht in Nepal vrijwel geen wettelijke rechten. Formeel mogen zij niet werken. Bij veel juridische en financiële handelingen, zoals het beginnen van een eigen zaak, is hulp van lokale vrienden of bekenden nodig. Dit maakt hen kwetsbaar voor afpersing. In de verslagperiode maakten Tibetanen melding van ontvoeringen in verband met afpersing, bedreigingen en gewelddadige aanvallen. Ook de politie en andere autoriteiten maakten zich schuldig aan bedreigingen en afpersingspraktijken.⁴⁴⁷

Tibetanen mogen niet reizen naar bepaalde gebieden van Nepal, met name gebieden langs de grens met Tibet. Tibetaanse vluchtelingen van vóór 1990 ondervinden problemen bij het verkrijgen van internationale reisdocumenten. Hun kinderen kunnen geen reisdocument verkrijgen.⁴⁴⁸

Bhutanezen in Nepal

In Nepal verbleven in januari 2010 nog 85.249 Bhutanese vluchtelingen in zeven vluchtelingenkampen in de twee oostelijke districten Jhapa en Morang. Ongeveer een kwart van hen is geboren in de kampen en is nooit in Bhutan geweest.

UNHCR beheert de kampen en voorziet samen met internationale organisaties als *World Food Programme* (WFP) en NGO's in de basisbehoeften.⁴⁴⁹

De Nepalese regering beperkt formeel de bewegingsvrijheid en arbeidsmogelijkheden van de vluchtelingen, maar in de praktijk wordt de regelgeving minder strikt toegepast.⁴⁵⁰ Eind 2007 is de Nepalese overheid in samenwerking met UNHCR begonnen met het uitgeven van identiteitskaarten aan Bhutanese vluchtelingen. Medio januari 2010 waren er 77.106 identiteitskaarten uitgegeven.

---

⁴⁴⁷ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, Nepal, 2008* (25 februari 2009) en *2009* (11 maart 2010). US Department of State, *International Religious Freedom Report, 2009*, Nepal, 26 oktober 2009.

⁴⁴⁸ US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009.

⁴⁴⁹ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. In de kampen zijn de volgende internationale organisaties en NGO's actief: *World Food Programme, Lutheran World Federation, Association of Medical Doctors of Asia* en *Caritas*.

⁴⁵⁰ US Department of State, *Country Reports on Human Rights Practices, 2009, Nepal*, 11 maart 2010. Volgens de kampregels moet formeel toestemming worden gevraagd om het kamp meer dan 24 uur te verlaten en moet men binnen een week weer terugkeren. Voor studiedoeleinden kan een pas voor zes maanden worden aangevraagd die opnieuw verlengd kan worden. US Committee for Refugees and Immigrants, *World Refugee Survey 2009 – Nepal*, 17 juni 2009. Formeel mogen Bhutanezen niet werken buiten de kampen maar in de praktijk zijn er verschillende mogelijkheden. Refugee Documentation Centre Ireland, *Legal Aid Board, Information on ethnic Nepalese from Bhutan in Nepal: Living conditions in Refugee camps, access to work, education, health case, etc.*, 14 augustus 2009.

De meeste Bhutanezen behoren tot de Lhotsampa bevolkingsgroep⁴⁵¹, die vanaf de jaren zeventig van de vorige eeuw door de heersende Drukpa (boeddhisten die Dzongkha spreken) werden onderdrukt. In 1991 en 1992 vluchtten ongeveer 90.000 Bhutanezen naar West-Bangladesh en naar Assam in India. Daar werden zij lastig gevallen door de politie en gedwongen naar Nepal door te reizen.⁴⁵² Zicht op terugkeer naar Bhutan is er vooralsnog niet. De onderhandelingen tussen Nepal en Bhutan hierover verlopen stroef. Bhutan toont vooralsnog geen bereidheid om Bhutanezen terug te nemen en voor Nepal is lokale integratie van de Bhutanezen nauwelijks bespreekbaar. Hoewel een duurzame oplossing voor deze vluchtelingen nog niet bereikt is, is er een begin gemaakt met het hervestigen van Bhutanezen in derde landen. In 2007 verklaarde de VS zich bereid om 60.000 Bhutanezen vluchtelingen op te nemen via hervestiging. Sinds begin 2008 zijn ongeveer 25.000 Bhutanezen hervestigd in andere landen, waaronder de VS (22.000), Australië (1.000), Canada (900), Nieuw Zeeland (300), Noorwegen (300), Denemarken (300) en Nederland (200).⁴⁵³ Bijna 81.000 vluchtelingen hebben aangegeven interesse te hebben voor hervestiging. UNHCR is verantwoordelijk voor het hervestigingsprogramma. IOM faciliteert bij de hervestiging.⁴⁵⁴

Er bevonden zich in het verleden groeperingen in de kampen die tegen hervestiging waren en pleitten voor repatriëring. Deze groeperingen hebben vluchtelingen bedreigd die zich wilden aanmelden voor hervestiging. Naarmate meer mensen openlijk hebben aangegeven te kiezen voor hervestiging, zijn deze bedreigingen afgenomen. Volgens UNHCR is de situatie het afgelopen jaar gestabiliseerd mede als gevolg van genomen veiligheidsmaatregelen, waaronder politieposten in de kampen, en is de veiligheidssituatie in de kampen over het algemeen goed. Toch blijven er berichten van spanningen en bedreigingen in de kampen.⁴⁵⁵

Begin 2009 heeft de *Senior Citizens Group* een repatriëringscampagne gevoerd. Volgens de organisatie hebben zich inmiddels meer dan 8.000 vluchtelingen laten registreren om gepatriëerd te worden.⁴⁵⁶

---

⁴⁵¹ *Lhotsampa* betekent 'zuideling' in de nationale taal van Bhutan. Hiermee worden de groepen aangeduid die zich oorspronkelijk vanuit Nepal in Bhutan hebben gevestigd.

⁴⁵² H.A. Ruiz en M. Berg, 'Unending limbo: warehousing Bhutanese refugees in Nepal', in: U.S. Commission for Refugees, 'World refugee survey 2004', blz. 98 – 105. Zie voor een uitgebreidere beschrijving van de achtergrond van de Bhutanezen vluchtelingen het algemene ambtsbericht Nepal van 29 september 2004.

⁴⁵³ Persbericht UNHCR, 'Number of refugees resettled from Nepal passes 25.000 mark', 11 december 2009.

⁴⁵⁴ IOM verzorgt onder meer de medische keuring, culturele oriëntatie, exit-permit, ticket, etc.

⁴⁵⁵ Persbericht AFP, 'Tension rises as Bhutan refugees leave Nepal', 20 oktober 2009.

⁴⁵⁶ Persbericht IRIN, 'Nepal: Repatriation or resettlement for Bhutanese refugees?', 22 juni 2009.

4.5 Activiteiten van internationale organisaties

In Nepal zijn tientallen internationale organisaties actief. Meer dan 20 VN-organisaties hebben een vertegenwoordiging in het land, waaronder UNHCR. UNHCR houdt zich vooral bezig met de bescherming en assistentie van mensen die gevlucht zijn naar Nepal (met name Bhutanezen) en het verzorgen van de transit van Tibetaanse vluchtelingen naar derde landen (India).⁴⁵⁷

Het laatste officiële standpunt van UNHCR met betrekking tot internationale bescherming van asielzoekers uit Nepal dateert van juli 2007. Ten aanzien van internationale bescherming van asielzoekers uit Nepal stelt UNHCR zich op het standpunt dat iedere individuele zaak op zijn eigen merites moet worden gezien. Nieuwe relazen over risico's van systematisch geweld zoals dat plaats had tijdens de burgeroorlog zullen in de meerderheid van de gevallen ongegrond zijn. Individuele omstandigheden kunnen echter blijvende noodzaak van bescherming rechtvaardigen, vooral voor personen van wie de lokale situatie grotendeels ongewijzigd is gebleven.⁴⁵⁸ Tegelijkertijd acht UNHCR mogelijkheden aanwezig voor mensen die aan het geweld willen ontsnappen zich elders in Nepal te vestigen.⁴⁵⁹ Volgens UNHCR hebben rijke landeigenaren en Pahadi's hiervoor in het algemeen voldoende financiële middelen en familiebanden. Volgens UNHCR staan de CPN-M en groepen in de Terai er niet om bekend dat zij mensen achtervolgen en lastigvallen in de nieuwe woonplaats.⁴⁶⁰

Er zijn geen aanwijzingen dat Nepalezen die in het buitenland hebben verbleven en daar bijvoorbeeld asiel hebben proberen aan te vragen, bij terugkeer problemen hebben ondervonden van de Nepalese autoriteiten.

---

⁴⁵⁷ www.un.org/np/agencyprofile/profile.php?AgencyID=7

⁴⁵⁸ UNHCR, 'UNHCR's position on the international protection needs of asylum-seekers from Nepal', juli 2007.

⁴⁵⁹ In het UNHCR rapport worden de Kathmandu vallei genoemd en andere stedelijke gebieden als Biratnagar, Nepalgunj en Pokhara.

⁴⁶⁰ UNHCR, 'UNHCR's position on the international protection needs of asylum-seekers from Nepal', juli 2007.

Literatuurlijst

Bij de totstandkoming van dit ambtsbericht zijn de onderstaande openbare bronnen geraadpleegd:

Rapporten

Amnesty International, 'Amnesty International Reports' - Nepal'.

Asian Centre for Human Rights (ACHR), 'Nepal in Crisis', 1 mei 2009.

Asian Centre for Human Rights (ACHR), 'Nepal and the Pax Indianus', 14 juli 2009.

Asian Centre for Human Rights (ACHR), 'Nepal: Pax Indianus crumbles', 23 december 2009.

Asian Centre for Human Rights (ACHR), 'The withdrawal of OHCHR-Nepal: agreeing an alibi for violation, 4 maart 2010.

Christian Solidarity Worldwide, 'Nepal, Emerging threat of Hindu extremism', oktober 2009.

Committee to Protect Journalists, 'Attacks on the Press - Nepal'.

Economist Intelligence Unit, 'Country Profiles - Nepal'.

Economist Intelligence Unit, 'Country Reports - Nepal'.

EU Election Observation Mission 'Nepal, Final Report, Constituent Assembly Election, 10 April 2008', september 2008.

Feinstein International Center, 'Aid and Violence: Development Policies and Conflict in Nepal', juni 2009.

Freedom House, 'Freedom in the World - Nepal reports'.

Human Rights Watch, 'Appeasing China: restricting the Rights of Tibetans in Nepal', juli 2008.

Human Rights Watch en Advocacy Forum, 'Waiting for Justice, Unpunished Crimes from Nepal's Armed Conflict', september 2008.

Human Rights Watch en Advocacy Forum, 'Still Waiting for Justice, No end to Impunity in Nepal', oktober 2009.

Human Rights Watch, 'World Reports - Nepal'.

Immigration and Refugee Board of Canada, 'Responses to Information Quests'.

INSEC, 'Situation of Human Rights in 2009 - Nepal: Overall Evaluation', 2010.

Internal Displacement Monitoring Centre en Norwegian Refugee Council, 'Nepal: sustainability of IDP returns undermined by lack of assistance. A profile of the internal displacement situation', 19 juni 2008.

Internal Displacement Monitoring Centre en Norwegian Refugee Council, 'Nepal: Failed implementation of IDP policy leaves many unassisted', 28 januari 2010.

International Campaign for Tibet, 'Conditions impacting the flight of Tibetan Refugees, 2007-08 Report', 2009.

International Campaign for Tibet, 'An uncertain welcome: how China's influence impacts Tibetans in Nepal', 28 juli 2009.

International Committee of the Red Cross, 'Missing Persons in Nepal. The right to know', Updated list - 2009.

International Crisis Group, 'Nepal's New Political Landscape', 3 juli 2008.

International Crisis Group, 'Nepal's Faltering Peace Process', 19 februari 2009.

International Crisis Group, 'Nepal's Future: In Whose Hands?', 13 augustus 2009.

International Crisis Group, 'Nepal: Peace and Justice', 14 januari 2010.

Norwegian Refugee Council, 'Distant from Durable Solutions. Conflict Induced Internal Displacement in Nepal', juni 2009.

International Federation for Human Rights, 'Observatory for the Protection of Human Rights Defenders Annual Reports - Nepal'.

International Media Support, 'A Call to End Violence and Impunity', februari 2009.

OCHA, 'Nepal Situation Overviews'.

OCHA, 'Nepal Monthly Situation Updates'.

Ogura, K., 'Seeking State Power, the Communist Party of Nepal (Maoist)', Berghof Transition Series nr. 3, 2008.

OHCHR-Nepal, 'Summary of human rights concerns arising from the Terai protests of 13-29 february 2008', 27 maart 2008.

OHCHR-Nepal, 'Investigation by the Office of the High Commissioner for Human Rights in Nepal into the violent incidents in Kapilvastu, Rupandehi and Dang districts of 16-21 september 2007', 18 juni 2008.

OHCHR-Nepal, 'Constituent Assembly Elections of 10 April 2008: Summary of Human Rights Monitoring', juni 2008.

OHCHR-Nepal, 'Conflict-related Disappearances in Bardiya District', december 2008.

Refugee Documentation Centre Ireland/Legal Aid Board, 'Researched and Compiled Information Quests'.

Refugees International, 'Nationality rights for all. A progress report and global survey on statelessness, 11 maart 2009.

Reporters without Borders, 'Annual Reports - Nepal'.

Save the Children, 'What happened? A study on the impact of the Convention on the Rights of the Child in five countries: Estonia, Nepal, Peru, Uganda and Yemen', september 2009.

The Carter Center, 'The Carter Center International Observation Mission in Nepal', First interim report, 26 augustus 2009.

The Carter Center, 'The Carter Center International Observation Mission in Nepal', Second interim report, november 2009.

Transparency International, 'Global Corruption Country Reports – Nepal'.

UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights, 'Consideration of reports submitted by states parties under articles 16 and 17 of the covenant, concluding observations of the Committee of Economic, Social and Cultural Rights, Nepal', E/C.12/NPL/CO/2, 16 januari 2008.

UNDP, 'Nepal Human Development Report 2009'.

UN GA HRC, 'Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Manfred Nowak', A/HRC/10/44/Add.5, 17 februari 2009.

UN GA HRC, 'Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Rights to Development. Report of the Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances', A/HRC/10/9, 25 februari 2009.

UN GA HRC, 'Human Rights Situation that require the Council's attention. Written statement submitted by the International Commission of Jurists (ICJ), a non-governmental organization in special consultative status', A/HRC/10/NGO/107, 27 februari 2009.

UN GA HRC, 'Report by the Special Rapporteur on the situation of human rights and fundamental freedoms of indigenous people, James Anaya, report on the situation of indigenous peoples in Nepal', A/HRC/12/34/Add.3, 20 juli 2009.

UN GA HRC, 'Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation and the activities of her Office, including technical cooperation in Nepal', A/HRC/7/68, 18 februari 2008.

UN GA HRC, 'Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation, in Nepal', A/HRC/10/53, 3 maart 2009.

UN GA HRC, 'Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation and the activities of her office, including technical cooperation, in Nepal', A/HRC/13/73, 5 februari 2010.

UN GA HRC, 'Promotion and Protection of All Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural Rights, including the Right to Development. Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders, Margaret Sekaggya, Addendum, Summary of cases transmitted to Governments and replies received, A/HRC/13/22/Add. 1, 24 februari 2010.

UNHCR, 'UNHCR's position on the international protection needs of asylum-seekers from Nepal', juli 2007.

UNHCR, 'Country Operations Plans - Nepal'.

UNHCR, 'Global Appeals - Nepal'.

UNHCR, 'Fact Sheets - Nepal'.

UNICEF en Terre des Hommes, 'Adopting the Rights of the Child', augustus 2008.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2008/5, 3 januari 2008.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2008/454, 10 juli 2008.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2008/670, 24 oktober 2008.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2009/1, 2 januari 2009.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2009/221, 24 april 2009.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2009/351, 13 juli 2009.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2009/553, 26 oktober 2009.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on the request of Nepal for United Nations assistance in support of its peace process', S/2010/17, 7 januari 2010.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal', S/2008/259, 18 april 2008.

UNSG, 'Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Nepal', A/63/785-S/2009/158, 26 maart 2009.

UNODC, 'Global Report on Trafficking in Persons, Nepal', februari 2009.

US Committee for Refugees and Immigrants, 'World Refugee Surveys - Nepal'.

US Department of Labor, '2008 Findings on the Worst Forms of Child labor - Nepal', 10 september 2009.

US Department of State, 'Country Reports on Human Rights Practices - Nepal'.

US Department of State, 'Country Reports on Terrorism - Nepal'.

US Department of State, 'Trafficking in Persons Reports - Nepal'.

US Department of State, 'Nepal International Religious Freedom Reports - Nepal'.

World Bank, en British Department for International Development (DFID), 2006.
Unequal citizens: Gender, caste and ethnic exclusion in Nepal - Summary.
Kathmandu: World Bank, Department For International Development.

Nieuws- en Persberichten

- ABC News
- AFP
- Algemeen Dagblad
- Amnesty International
- Article 19
- BBC News
- Committee to Protect Journalists
- CWIN
- Earthtimes
- Financial Times
- Global Insight Country Intelligence
- Guardian
- Himalayan News
- Human Rights Watch
- International Commission of Jurists
- International Herald Tribune
- ICRC
- IRIN
- Nepal News
- NRC Handelsblad
- OMCT
- Phayul
- Reporters sans Frontieres/Reporters without Borders
- Reuters
- The Economist

- The Kantipur National Daily
- The New York Times
- The Times
- UNHCR
- UN News

Websites

Central Child Welfare Board (CCWB), www.ccwb.gov.np.

CIA, 'World Factbook Nepal', geraadpleegd via www.cia.gov.

Ministerie van Buitenlandse zaken, geraadpleegd via www.minbuza.nl.

Office of the Prime Minister, www.opmcm.gov.np.

OHCHR-Nepal, geraadpleegd via www.nepal.ohchr.org/en/index.html.

Supreme Court Nepal, geraadpleegd via www.supremecourt.gov.np.

UNHCR, geraadpleegd via www.un.org.np.

UNMIN, geraadpleegd via www.unmin.org.np.

Wellesley Centers for Women, geraadpleegd via www.wcwoonline.org.

World Gazetteer, geraadpleegd via www.world-gazetteer.com.

Overig

Citizenship Act of Nepal, 2063 (2006).

Compensation for Torture Act, 1996.

Interim Constitution of Nepal, 2063 (2007).

Bijlagen

Bijlage I

Verklarende lijst

AISC	Army Integration Special Committee
APF	Armed Police Force
ATLF	All Terai Liberation Front
CA	Constituent Assembly
CDO	Chief District Officer
CMP	Common Minimum Program
CPA	Comprehensive Peace Agreement
(U)CPN-M	(United) Communist Party of Nepal – Maoist
CPN-UML	Communist Party of Nepal – Unified Marxist Leninist
DAO	District Administration Office
FLSC	Federal Limbuwan State Council
FNJ	Federation of Nepali Journalists
FPTP	<i>first-past-the-post</i>
FRNF	Federal Republic National Front
INSEC	Informal Sector Service Centre
JTMM	Janatantrik Terai Mukti Morcha
KJWP	Kirant Janwadi Workers Party
MJF	Madhesi Janadhikar Forum
MPRF	Madhesi People's Rights Forum
MPRF-D	Madhesi People's Rights Forum (Democratic)
NC	Nepali Congress partij
NGO	Non-gouvernementele organisatie
NEFIN	Nepal Federation of Indigenous People
NHRC	National Human Rights Commission
OCHA	Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
OHCHR	Office of the High Commissioner for Human Rights
PLA	People's Liberation Army
POA	Public Offences Act
PSA	Public Security Act
SPA	Seven Party Alliance
SSP	Special Security Plan
TASC	Tharuhat Autonomous State Council
TJSC	Thahurat Joint Struggle Committee
TMLP	Terai Madhesi Loktantrik Party
TPTA	Trafficking in Persons and Transportation (Control) Act
TRC	Truth and Reconciliation Commission

UDMF	United Democratic Madhesi Front
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNMIN	United Nations Mission in Nepal
UML	Communist Party of Nepal – Unified Marxist Leninist
VDC	Village Development Committee
YC(D)L	Young Communist (Democratic) League

Bijlage II Samenstelling van de regering

Situatie februari 2010:

Premier	Madhav Kumar Nepal
Vice-premier/Minister van Fysieke Planning en Werken	Bijaya Gachchhadar
Vice-premier/Minister van Buitenlandse Zaken	Sujata Koirala
Minister van Financiën	Surendra Pande
Minister van Defensie	Bidhya Bhandari
Minister van Irrigatie	Bal Krishna Khana
Minister van Binnenlandse Zaken	Bhim Bahadur Rawal
Minister van Informatie en Communicatie	Shankar Pokheral
Minister van Federale Zaken, Wetgevende Vergadering, Parlementaire Zaken en Cultuur	Minendra Prasad Rijal
Minister van Jeugd en Sport	Ganesh Tiwari Nepali
Minister van Wetgeving en Justitie	Prem Badahur Singh
Minister van Landbouw	Mrigendra Kumar Singh Yadav
Minister van Milieu	Thakur Sharma
Minister van Onderwijs	Ramchandra Kushwaha
Minister van Bos en Landbehoud	Deepak Bohara
Minister van Toerisme en Burgerlijke Luchtvaart	Sharat Singh Bhandari
Minister van Volksgezondheid en Bevolking	Umakanta Chaudhary
Minister van Energie	Prakash Sharan Mahat
Minister van Vrede en Reconstructie	Rakam Chemjong
Minster zonder portefeuille	Laxman Lal Karna
Minster van Vrouwenzaken, Kinderen en Welzijn	Sarbadev Pd. Ojha
Minister van Algemene Bestuur	Prabhakar Pradhananga
Minister van Handel	Rajendra Mahato
Minister van Landhervorming en Management	Dambar Shrestha
Minister van Lokale Ontwikkeling	Purna Kumar Serma Limbu
Minister van Arbeid en Transportmanagement	Mohamad Aftab Aalam
Minister van Industrie	Mahendra Prasad Yadav

Bron: Office of the Prime Minister, www.opmcm.gov.np/index.php?param=p19, geraadpleegd op 20 februari 2010. Naast de genoemde 27 ministers zijn er nog 17 staats- en assistent ministers.

Bijlage III Overzicht kasten- en etnische groepen

De onderverdeling in onderstaande tabel is gemaakt door het Britse *Department for International Development (DFID)* en de Wereldbank in samenwerking met de Nepalese *National Planning Commission*, tijdens een studie naar de sociale positie van minderheden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de sociaal-economische positie van verschillende groepen (Brahmanen, Chhetris en Newars bovenaan, Dalits onderaan) en tussen groepen uit de heuvels en uit de Terai (n.b. Newars leven voornamelijk in de Kathmandu vallei, Moslim-groepen leven voornamelijk in de Terai).

Share of population	Simplified group	2001 census group
Hindu caste groups (57.5%)	1. Brahmans and Chhetris (Hill)	Brahman, Chhetri, Thakuri, Sanyasi
	2. Brahmans and Chhetris (Tarai)	Kayashta, Rajput, Baniya, Marwadi, Jaine, Nurang, Bengali
	3. Tarai Middle Castes	Yadev, Teli, Kalwar, Sudi, Sonar, Lohar, Koiri, Kurmi, Kanu, Haluwai, Hajam/Thakur, Badhe, Rajbhar, Kewat Mallah, Numhar, Kahar, Lodha, Bing/Banda, Bhediyar, Mali, Kamar Dhunia
	4. Dalits (Hill)	Kami, Damai, Sarki, Gaine, Badi
	5. Dalits (Tarai)	Chamar, Musahar, Tatma, Bantar, Dhusadadh/Paswan, Khatway, Dom, Chidimar, Dhobi, Halkhor, Unidentified Dalit
Janajatis (37.2%)	6. Newar	All Newari Castes
	7. Janajatis (Hill)	Magar, Tamang, Rai, Gurung, Limbu, Sherpa, Bhote, Walung, Buansi, Hyolmo, Gharti/Bhujel, Kumal, Sunuwar, Baramu, Pahari, Adivasi Janajati, Yakkha, Shantal, Jirel, Darai, Dura, Majhi, Dunuwar, Thami, Lepcha, Chepang, Bote, Raji, Hayu, Raute, Kasunda
	8. Janajatis (Tarai)	Tharu, Dhanuk, Rajbanshi, Tajpuriya, Gangai, Dhimal, Meche, Kisan, Munda, Santhal/Satar/Dhangad/Jhangad, Koche, Pattarkatta/Kusbadiya
Muslims (4.3%)	9. Muslims	Muslim, Churoute
Others (1%)	10. Others	

Bron: World Bank, and Department For International Development (DFID). 2006. *Unequal citizens: Gender, caste and ethnic exclusion in Nepal - Summary*. Kathmandu: World Bank, Department For International Development. Tabel 1, pagina 17.

Bijlage IV Kaart van Nepal

